

Aastaaruanne 2019

Swedbank AS

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Konsolideeritud raamatupidamise aastaruanne ja lisad	12
Sõltumatu audiitori aruanne	69
Juhatuse avaldus	75
Juhatuse ettepanek kasumi jaotamiseks	76

Tegevusaruanne

1 Konsolideeritud aastaaruande periood

01.01.2019 – 31.12.2019

2 Konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted ja nende kontaktandmed

Nimi	Swedbank AS
Õiguslik vorm	Aktsiaselts
Aadress	Liivalaia 8, 15040 Tallinn, Eesti
Registrikood	10060701
Registreerimise kuupäev ja koht	10. jaanuar 1992, Tallinn
Telefon	+372 6310 310
Faks	+372 6310 410
E-post	info@swedbank.ee
Veebileht	www.swedbank.ee

Põhitegevusala. Swedbank AS on aktsiakapitalil põhinev krediidasutus, mis võtab Eesti Panga väljastatud litsentsi alusel mittepõhitegevusala tegevust turuosalistelt vastu hoiuseid ja muid tagasimakstavaid vahendeid ning annab selliseid vahendeid laenuks. Lisaks on Swedbank AS-il õigus pakkuda teisi finantsteenuseid, võttes enda kanda sellega seotud riskid ja vastutused.

Nimi	Swedbank Liising AS
Õiguslik vorm	Aktsiaselts
Aadress	Liivalaia 8, 15039 Tallinn, Eesti
Registrikood	10434248
Registreerimise kuupäev ja koht	20. juuli 1993, Tallinn
Telefon	+372 6131 324
Faks	+372 6131 493
E-post	liising@swedbank.ee
Veebileht	www.swedbank.ee

Põhitegevusala. Liising (kapitali- ja kasutusliising) ning faktooring.

Nimi	Swedbank Life Insurance SE
Õiguslik vorm	Euroopa äriühing (Societas Europaea)
Aadress	Liivalaia 12, 10118 Tallinn, Eesti
Registrikood	10142356
Registreerimise kuupäev ja koht	24. oktoober 1995, Tallinn
Telefon	+372 6131 606
Faks	+372 6131 130
E-post	elukindlustus@swedbank.ee
Veebileht	www.swedbank.ee

Põhitegevusala. Elukindlustus.

Nimi	Swedbank P&C Insurance AS
Õiguslik vorm	Aktsiaselts
Aadress	Liivalaia 12, 10118 Tallinn, Eesti
Registrikood	11269248
Registreerimise kuupäev ja koht	21. juuni 2006, Tallinn
Telefon	+372 888 2100
Faks	+372 888 2221
E-post	varakindlustus@swedbank.ee
Veebileht	www.swedbank.ee

Põhitegevusala. Varakindlustus.

Nimi	Swedbank Support OÜ
Õiguslik vorm	Osaühing
Aadress	Liivalaia 8, 10118 Tallinn, Eesti
Registrikood	10425396
Registreerimise kuupäev ja koht	14. oktoober 1993, Tallinn
Telefon	+372 6131 422
Faks	+372 6131 404
E-post	firma@swedbank.ee
Veebileht	www.swedbank.ee

Põhitegevusala. IT-teenused.

3 Ülevaade Panga ja Grupi seisundist, tegevusest ja arengust ning Grupi finantstulemuste analüüs

Swedbank AS (edaspidi Pank) on aktsiaseltsi vormis krediiasutus, mille asukoht on Eestis.

Panga 31. detsembril 2019 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab Swedbank AS-i, tema tütarettevõtteid Swedbank Liising AS-i, Swedbank Support OÜ-d, Swedbank Life Insurance SE-d, Swedbank P&C Insurance AS-i (edaspidi koos Swedbank Eesti või Grupp) ja tema osalusi sidusettevõtetes.

Swedbank AB (publ) on 31. detsembri 2019 seisuga Panga aktsiate ainuomanik, ta on ühtlasi Panga emaettevõtte. Panga konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne konsolideeritakse seetõttu Swedbank Grupi raamatupidamise aastaaruandes. Käesolevas aastaaruandes tähistab Swedbanki Grupp või Swedbank Swedbank AB-d (publ) ja tema tütarettevõtteid.

Majanduskeskkond ja majanduslik väljavaade

2019. aastal püsis majanduskasv Eesti pikaajalisest potentsiaalst kõrgemal. Mõõdunud aasta jooksul kasvas SKP 4,3% võrra. Hoolimata välisnõudluse vähenemisest on majanduskasvu toetanud peamiselt suuremad ekspordi- ja investeringute mahud, samas kui tarbimise kasv on aeglustunud. Majandusharudest panustasid majanduskasvu enim IT-sektor ja muude teenuste sektor; tootmissektor näitas samuti üllatavalt häid tulemusi.

Töötuse määr jätkas kahanemist. Tööga hõivatud isikute arv ei ole nii kõrgel olnud vähemalt taasiseseisvumisest alates (varasemad andmed puuduvad). Pinge tööturul on suurem kui eelmise majandusbuumi ajal aastal 2006–2008, selle perioodiga võrreldes on tööealine elanikkond kahanenud ligikaudu 60 000 inimese võrra. Palgatõus on endiselt kiire ning laiapõhjaline. Avaliku sektori (haridus, tervishoid, avalik haldus) palgatõus ületab palgatõusu erasektoris. Erasektoris, mis on avatud rahvusvahelisele konkurentsile, on raskem sedavõrd kiiresti tööjõukulusid tõsta.

Tarbijahinnaindeks kasvas 2019. aastal 2,3% võrra. Kõige enam tõusid erinevate teenuste ja toidu hinnad. Majapidamiste tugev kindlustunne ja sissetulekute kiire kasv tõid kaasa kaupade ja teenuste hinnatõusu koduturul, samas kui väline hinnasurve oli suhteliselt nõrk.

Laenuvõlvus oli 2019. aastal kõrge. Ettevõtete investeerimisaktiivsus suurenes. Majapidamiste vaates toetasid kõrgemad sissetulekud ja kindlustunne eluasemeturgu ning suurendasid eluaseme- ja muude laenude nõudlust. Laenuportfelli kvaliteet püsis väga heal tasemel.

Ennustame 2020. aastaks mõõdukamat majanduskasvu tempot, sest väiksem välisnõudlus pakub vähem ekspordivõimalusi ning investeringute ja tarbimise eeldatav aeglustumine vähendab ka kodumaist nõudlust. Ekspordinõudlus ning Eesti majandus kasvavad eeldatavasti aeglasemalt, nõudlus tööjõu järele muutub praeguse väga kõrge tasemega mõõdukamaks. Seega peaks ka palgatõus aeglustuma. Majanduskeskkonnaga seotud riskid on 2020. aastal suhteliselt tasakaalustatud.

Ärimudel ja strateegia

Swedbank Eesti pakub teenuseid peamiselt laenu, maksete ja hoiuste vallas; me oleme kaasav pank paljude kodumajapidamiste ja ettevõtete jaoks ning oleme kõikides nimetatud valdkondades turuliidrid. Swedbank Eesti kliendikeskne strateegia tugineb neljale sambale: oleme klientidele kättesaadav täisteenuseid osutav pank, teeme personaalseid pakkumisi, hoiame kulud kontrolli all ja riskid madalad. Strateegia põhineb meie visioonil aidata inimestel, ettevõtetel ja ühiskonnal kasvada ning

edendada samas kodumajapidamiste ja ettevõtete jätkusuutlikku finantsolukorda

Järgpidev strateegia

Oleme veendunud, et klientide usalduse ja lojaalsuse võitmiseks tuleb olla lihtne ning kättesaadav. Et kliendid saaksid kõiki oma rahaasju ajada meie juures, pakume suures valikus laenu- ja säästmistooted ning makseteenuseid alates tavapäraest maksevahenditest, nagu deebet- ja krediitkaardid, kuni suurettevõtetele ja institutsioonidele suunatud keerulisema terviknõustamiseni. Meie klientidel on oma rahaasju lihtne hallata tänu teenindusvõrgustikule, mis hõlmab nii töhusaid igapäevaseid digitaalseid pangandusteenuseid kui ka põhjalikumalt isiklikku nõustamist.

Kättesaadav täisteenuseid pakkuv pank

Oleme veendunud, et klientide usalduse ja lojaalsuse võitmiseks tuleb olla lihtne ning kättesaadav. Et kliendid saaksid kõiki oma rahaasju ajada meie juures, pakume suures valikus laenu- ja säästmistooted ning makseteenuseid alates tavapäraest maksevahenditest, nagu deebet- ja krediitkaardid, kuni suurettevõtetele ja institutsioonidele suunatud keerulisema terviknõustamiseni. Meie klientidel on oma rahaasju lihtne hallata tänu teenindusvõrgustikule, mis hõlmab nii töhusaid igapäevaseid digitaalseid pangandusteenuseid kui ka põhjalikumalt isiklikku nõustamist.

Personaalsed pakkumised

Klientide valikuvõimalused avarduvad ning seetõttu tuleb usalduse ja lojaalsuse väljateenimiseks nende vajadustele ja ootustele aegsasti vastu tulla. Analüüsides kliendiandmeid ja tuginedes meie töötajate teadmistele oskame kujundada just selliseid finantsteenuseid ja -tooteid, mida meie kliendid päriselt vajavad.

Kõrge kulutõhusus

Läbipaistvuse kasv ning digitaliseerimisega kaasnevad suuremad valikuvõimalused toovad kaasa hinnasurve paljudele pangatoodetele ja -teenustele. Et pakkuda klientidele väärtust, mis eeldab ühtaegu investeerimist ja samas hindade konkurentsivõimelisena hoidmist, peame olema kulutõhususe alal turuliidrid. See mõjutab kõike alates kapitali kasutusest kuni selleni kui hästi ja tõhusalt me töötame.

Madal risk

Usalduse loomise aluseks on madalate riskide hoidmine. See võimaldab meil kasutada klientide hoiuseid ja kapitaliturgude rahastust, anda kodumajapidamistele ja ettevõtetele konkurentsivõimelise hinnaga laene ning stimuleerida jätkusuutlikku majanduskasvu. Nende eesmärkide saavutamiseks hoiame kasumlikkust stabiilsena ja kapitalisatsiooni kindlana ning väljastame kvaliteetseid laene, sealjuures on oluline ka meie võimekus turul toimuvatele muutustele kiiresti reageerida.

Äritegevuse areng

Tugev majanduskasv

Kasvav majandus ja suurenenud kasutatav tulu toetavad jätkuvalt kliendiaktiivsuse kasvu, mis panustas 2019. aastal selle aluseks oleva äritegevuse tulemuslikkusse.

Digitaalsed funktsioonid ja teenused

Swedbank Eesti töötab pidevalt oma digikanalite kliendikogemuse parendamise nimel. Aasta 2019 jäab märkima koodikaartide ajastu lõppu – viisime lõpule ülemineku teistele tugevatele autentimisvahenditele ning nüüdseks on meie klientide seas kõige levinumaks autentimismeetodiks Smart-ID. Samuti hakkasid meie kliendid 2019. aastal aina enam riskkasutama biomeetrilist tuvastamist – sellele aitas kaasa ka uue mobiilirakenduse kasutuselevõtt. Kliendid harjusid uue rakendusega kiiresti ning asusid kasutama biomeetrilist tuvastust kui mugavat sisselogimise ja maksete kinnitamise moodust.

Edendamaks maksemehhanismide lihtsustamist veelgi, võttis Swedbank Eesti 2019. aastal kasutusele mitu uut makselahendust, sh Apple Pay, GarminPay ja FitBitPay. Need lahendused võimaldavad meie klientidel teha kaardimakseid valitud Apple'i, Garmini ja FitBiti seadmete abil. Nüüd saavad kõik

meie kliendid, hoolimata nende mobiilplatvormist (Android või iOS), sooritada mugavalt viipemakseid oma nutitelefonil või nutikella abil.

Kliendimugavus

Kliendimugavuse vallas oli 2019. aasta suurimaks edasiarenduseks avatud panganduse pangalingi turule toomine, mis tähistas meie ennetavat lähenemisviisi uuele keskkonnale. Swedbank Eesti avas selle lahenduse oma klientidele võimaldamaks neil näha Swedbanki internetipangast oma SEB ja LHV kontojääke. Aasta lõpu poole laiendati selle lahenduse funktsioone veelgi, mille tulemusena avanes klientidel võimalus algatada Swedbanki internetipanga vahendusel siseriiklikke makseid oma SEB kontolt.

Lisaks võtsime kliendikogemuse täiustamiseks kasutusele klientidele pakutava automaatvestluse lahenduse (virtuaalne assistent). Seda täiendas ka KKK sektsiooni märkimisväärne laiendamine, et luua klientidele rohkem iseteeninduse võimalusi.

Parendamiseks kliendikogemust pangakontori külastamisel, võttis Swedbank Eesti kasutusele uue järjekorrahaldussüsteemi. Selle süsteemi abil on klientidel, kellele eeldatav ooteaeg ületab 30 minutit, võimalik saada sellekohane teavitust SMSi kujul 5 minutit enne nende korda.

Vastutustundlik äritegevus

2019. aastal tegi Swedbank Eesti edusamme panga jätkusuutlikkuse eesmärkide elluviimisel. Pärast jätkusuutliku liisingu pakkumise (uus roheline liisingutoode, mis julgustab kliente valima keskkonnasõbralikemaid, madalama CO₂ heitkogusega autosid) turule toomisele, aitasime paljudel klientidel osta keskkonnasõbralikemaid autosid. Swedbank Eesti liitus ka grupiülese roheliste võlakirjade raamistikuga ning panustab seega tulevikus jätkusuutlikuma laenuportfelli arendamisse.

2019. aastast on meie töötajail võimalik liituda Swedbanki tööandjapensioni programmiga. Swedbank Eesti pakub oma töötajatele III pensionisamba fonde Swedbanki tööandjapensioni programmi osana.

Clifford Chance' uurimine

2019. aasta veebruaris palkas Swedbank Grupp advokaadibüroo Clifford Chance, et uurida, kas ajalooliselt esines puudusi kehtivatele nõuetele vastavuses või tõusetusid rahapesu ja sanktsioonide rikkumise riskid; analüütilist tuge saadi rahvusvaheliselt konsultatsioonifirmalt FTI ja ettevõtte Forensic Risk Alliance konsultantidelt. Antud uurimine hõlmab Swedbank AB-d (publ), selle rahvusvahelist filiaalide võrgustikku ja asjakohaseid ainuomanduses olevaid tütarettevõtteid. Clifford Chance uurib ka Swedbanki praegust nõuetele vastavuse tagamiseks tehtavat tööd seoses rahapesu tõkestamisega. Siinkohal on eesmärgiks anda pangale soovitusi tagamaks, et Swedbank järgib valdkonna parimaid tavaid.

Rootsi ja Eesti finantsinspeksioonide (FI) uurimised

Pärast veebruaris meedias avaldatud rahapesu süüdistusi seoses Swedbank Eesti tegevusega, alustasid järelevalveasutused Euroopas ja Ameerika Ühendriikides Swedbanki rahapesunõuetele vastavuse ja kommunikatsiooni uurimist.

Veebruari lõpus otsustasid Eesti ja Rootsi finantsinspeksioonid alustada paralleelseid uurimisi, mis said ametlikult alguse 1. aprillil. Finantsinspeksioonide uurimisesemeks on Swedbank Grupi üksused, emaettevõtte Swedbank AB, selle asjakohased ainuomanduses olevad tütarettevõtted ja filiaalid; uurimine hõlmab Swedbanki juhtimist, nõuetele vastavust, kliente, tehinguid ja muid tegevusi 2007. aastast kuni 2019. märtsini. Eeldatavasti viiakse mõlemad uurimised lõpule 2020. aasta alguses.

29. oktoobril sai Swedbank AB kätte Rootsi FI otsuse, mille kohaselt algatati seoses käimasoleva uurimisega menetlus

sanktsioonide kehtestamiseks. Rootsi FI võib otsustada määrata Swedbankile sanktsioonid, juhul kui tuvastatud vajakajäämised on viinud rahapesuvastaste või muude nõuete rikkumiseni.

2019. aasta sügisel andis Eesti FI teada, et osa nende uurimisest antakse üle Eesti prokuratuurile.

18. detsembril andis Rootsi FI teada, et nende otsus pooleliolevas sanktsioonide kehtestamise menetluses avaldatakse 2020. aasta märtsikuus, kui uurimine on lõppenud. Eeldatavasti avaldab Eesti FI oma otsuse Rootsi FI-ga samas ajavahemikus ning annab teada, millised meetmed tuleb kasutusele võtta Swedbank Eestis.

Hetkel on käimas Eesti ja Rootsi finantsinspeksioonide uurimised, mille tulemusi oodatakse 2020. aasta esimeses kvartalis. Rootsi FI viib sanktsioonide kehtestamise menetlust läbi oma uurimise osana, samas kui Eesti FI valmistab ette ettekirjutust eesmärgiga tagada, et Swedbankis tuvastatud vajakajäämisi Swedbank Eesti tegevuses parandatakse. Eesti prokuratuur on alustanud paralleelset menetlust, mille raames tegeletakse võimalike õiguslike sanktsioonidega. Samal ajal on Eesti Finantsinspeksioon alustatud väärtemenetlusest juba loobunud, et vältida kattumist kriminaalmenetlusega.

Finantstulemused

Kasum

Swedbank Eesti 2019. aasta puhaskasum ulatus 205,9 miljoni euron, võrreldes 214,9 miljoni euroga 2018. aastal. Puhaskasum vähenes 2018. aasta kõrgemate laenukasumite tõttu.

Puhastulu

Puhastulu kokku kasvas eelmise aastaga võrreldes 24,0 miljoni euro võrra (6%) 406,7 miljoni euron (2018: 382,7 miljonit eurot). Kasvu toetasid peamiselt puhas intressitulu ja puhas kindlustustulu.

Puhas intressitulu

Puhas intressitulu kasvas eelmise aastaga võrreldes 7,1 miljoni euro võrra (3%) 218,0 miljoni euron. Kasvu peamiseks põhjuseks oli suurenenud laenude maht.

Puhas teenustasukulu

Puhas teenustasukulu ulatus 2019. aastal 80,8 miljoni euron (2018: 77,6 miljonit eurot). Kasvu toetas jätkuvalt tugev kliendiaktiivsus (kaartide käive, maksete arv ja hallatavad varad), samal ajal on regulatsioonidest ja konkurentsist tulenev surve marginaalidel.

Puhas kindlustustulu

Puhas kindlustustulu kasvas 7,1 miljoni euro võrra (11%), ulatudes 2019. aastal 71,8 miljoni euron, võrreldes 64,7 miljoni euroga 2018. aastal. Kasvu toetas varakindlustus.

Muud tulud

Muud tulud kasvasid 6,2 miljoni euro võrra ning seda peamiselt Swedbanki Grupi siseste tulude kasvu tõttu.

Üldhalduskulud

Üldhalduskulud kasvasid 2018. aastaga võrreldes 19,6 miljoni euro võrra (14%). Kulude kasv oli peamiselt tingitud personali, turunduse ja regulatiivsete kulude suurenemise, samuti Swedbanki grupi siseste kulude kasvu poolt. Kulu-tulu suhe oli 2019. aastal 0,38 (2018: 0,36).

Laenukahjumid

Laenukahjumid ulatusid 2019. aastal 1,9 miljoni euron, võrreldes 2018. aasta laenukasumitega 14,8 miljoni euro ulatuses. Laenukahjumite suhe netolaenuadesse oli 2019. aastal -0,02% (2018: 0,20%). Halbade laenude maht oli 43,5 miljonit eurot, võrreldes 59 miljoni euroga 2018. aastal.

Maksud

Swedbank Eesti on üks suurimaid maksude ja regulatiivsete tasude maksjaid Eestis. Grupi 2019. aasta koondkasumiaruanne sisaldab 107 miljonit eurot (2018: 95 miljonit eurot) Eestis tasumisele kuuluvaid makse ja tasusid. Sellest 64 miljonit eurot (2018: 56 miljonit eurot) moodustavad ettevõtte tulumaks ja käibemaks, 33 miljonit eurot (2018: 29 miljonit eurot) tööjõumaksud ja 10 miljonit eurot (2018: 10 miljonit eurot) kohustuslikud tasud, sealhulgas hoiuste tagamise fondi maksed ja regulatiivsed tasud.

Laenud ja hoiused

Laenuportfell

Laenumaht kasvas 2018. aastaga võrreldes 493 miljoni euro võrra (6,3%). Enim suurenesid ettevõtete ja eluasemelaenud. Swedbank Eesti laenude turuosa oli 2019. aasta 31. detsembri seisuga 40,8% (2018. aasta 31. detsembri seisuga 39,7%).

Hoiused ja säästud

Hoiuste maht suurenes eelmise aastaga võrreldes 463 miljoni euro võrra (5,4%). Kasvu toetas nii eraisikute kui ka ärisegment. Laenude-hoiuste suhe oli 2019. aasta 31. detsembri seisuga 91% (2018. aasta 31. detsembri seisuga 90%). Swedbank Eesti hoiuste turuosa oli 2019. aasta 31. detsembri seisuga 46,1% (2018. aasta 31. detsembri seisuga 48,9%).

Finantssuhtarvud

	2019	2018
	Grupp	Grupp
Omakapitali tootlus, %	12,0	12,8
Varade tootlus, %	1,8	2,0
Kulu/tulu suhtarv	0,38	0,36
Laenude/hoiuste suhtarv, %	91	90
Laenukahjumite suhe netolaenuadesse, %	-0,02	0,20
Kapitali adekvaatsuse määr, %	40,6	42,0

4 Peamised riskid

Swedbank Eesti määratluse kohaselt on risk ettevõtte sisestest protsessidest või tulevikus aset leida võivate sise- või välissündmustest tulenev potentsiaalselt negatiivne mõju Grupi turuväärtusele. Riski iseloomustab sündmuse toimumise tõenäosus ja mõju Grupi tulule, omakapitalile või turuväärtusele.

Peamiste riskitüüpideks on määratletud:

- krediidirisk,
- likviidsusrisk,
- tururisk,
- operatsioonirisk,
- vastavusrisk,
- muud riskid.

Detailsem teave peamiste riskide ja Eesti Panga poolt kehtestatud usaldatavusnõuete täitmise kohta on toodud käesoleva aruande lisas 4.

5 Põhitegevusalad ja riskijuhtimise strateegia

Pank on emaettevõtte Grupile, mis tegeleb panganduse ning sellega seotud säästmis- ja varahaldustegevustega.

Grupi tegevuses on kesksel kohal riskide ennetamine ja juhtimine. Riskijuhtimine algab äritegevustest ja hõlmab kõiki meie töötajaid. Lisaks oleme selle täiendavaks juurutamiseks loonud ärisise riskijuhtimise üksuse. Eraldiseisev riskikorraldus tagab riskijuhtimise tõhusa ja Grupiülesetele töökordadele vastava toimumise ning kaitseb seeläbi Panka ja Gruppi tahtmatute ja liigsete riskide võtmise eest.

6 Sisekontrolli struktuur ja teostus

Panga ja Grupi riskijuhtimisprotsess põhineb kolmel kaitseliinil:

- esimene kaitseliin viitab kõigile neile riskijuhtimistegevustele, mida teostavad tasandijuhid ja klientidega otseselt kokku puutuvad töötajad;
- teise kaitseliini tagavad sõltumatud riski- ja vastavuskontrolli funktsioonid;
- kolmandat kaitseliini teostab siseauditi funktsioon, mis viib juhtimise ja sisekontrollide süsteemi kohta läbi sõltumatuid perioodilisi analüüse.

7 Sotsiaalne vastutus

Oma mittefinantstegevuses keskendub Grupp mitmele valdkonnale – avalikkusega oskusteabe ja kogemuse jagamisele, sotsiaalse, majandusliku ja keskkondliku jätkusuutlikkuse aspektide äriprotsessidesse kaasamise tugevdamisele ning pangandustegevuste otsuste ja kaudsete keskkondlike mõjude vähendamisele.

Rohkem teavet rahapesu, terrorismi rahastamise ja korruptsiooni vastu suunatud tegevuste kohta leiab lisas 4.

Pühendumine keskkonna- ja sotsiaalprobleemide lahendamisele

Jätkusuutlikkus ja ökoloogilise jalajälje vähendamine on Swedbank Eesti jaoks jätkuvalt väga olulisel kohal. Võrreldes 2018. aastaga vähendas Swedbank Eesti oma paberikasutust 50% võrra. Seda tegime peaaesjalikult digitaalse varustuse abil, viies tooted üle internetipanka, kuvades reklaame pangakontorites asuvatel ekraanidel ning vähendades olulisel määral prinditavate materjale. Oktoobrist 2019 ei saada Swedbank Eesti klientidele enam regulaarselt prinditud kujul konto väljavõtteid. Seeläbi säästame igakuiselt 98 000 lehte A4-paberit, mis teeb aastas kokku 1,2 miljonit lehte A4-paberit. Swedbank Eesti on edasi müünud või annetanud osa oma varast, sh autod ja kaubikud, mööbel ning tehniline varustus. Prügi transpordiga seonduvat keskkonnamõju oleme vähendanud kasutades tõhusamat jäätmepressi ning täiustades taaskasutusprotsessi.

Ettevõtluse, hariduse ja jätkusuutliku ühiskonna edendamine on Swedbank Eesti peamised eesmärgid kogukondades, kelle jaoks me tegutseme. Meie jaoks tähendab see ühiskonnaga arvestamist ja nii algatame projekte, mis vastavad ühiskonna tegelikele vajadustele ja on kooskõlas meie igapäevaste tegevustega.

Alates 2015. aastast oleme aktiivselt pühendunud aja annetamisele ning alates 2016. aastast on kõigile töötajatele antud lisaks kaks tasustatud vaba päeva ametialaseks ja meeskondlikuks vabatahtlikuks tööks. 2019. aastal tegid 1100 Swedbanki töötajat üle Eesti 104 heategu, investeerides seeläbi aega kohalikesse kogukondadesse. Siinkohal väärilist äramainimist osalemine Ironman võistlusel, kus oli abiks enam kui 100 vabatahtlikku Swedbankist. Aja annetamine tähendab ka oma professionaalsete oskuste jagamist – 2019. aastal viisime läbi 90 Tagasi Kooli küllalisloengut finantskirjaoskuse, digitaalse teadlikkuse ja karjääri teemal. Töövarju nädala raames võtsime pangas vastu 52 töövarjutajat ning tutvustasime seeläbi 9.–12. klassi õpilastele erinevaid ametikohti pangas. Samuti aitasime vähendada ebavõrdsust koolides. „Noored Kooli“ viib kõrgeima väljalangejate protsendiga koolidesse uusi ja inspireerivaid õpetajaid. Igal aastal värvatakse kuni 30 inimest, kes asuvad kaheks aastaks õpetajana kooli tööle, osaledes nii vahetult õpilaste arendamisel. Enam kui 80% osalejast jätkab ka pärast programmi lõppu tööd haridusmaastikul (juhi või õpetajana). Igal aastal viiakse läbi 3 värbamiskampaaniat, sügisese kampaania tulemusel esitati 146 avaldust, mis oli programmi jaoks uus rekord.

Juba 11 aastat on Swedbank Eesti toetanud Eesti tasakaalustatud heategevuskultuuri „Ma armastan aidata“

annetuskeskkonna kaudu. See on platvormi enam kui 50 Eesti mittetulundusühingule, millele inimesed saavad annetada raha ja preemiaprogrammis kogutud punkte. Et hariduskategooria projektid saavad reeglina kõige vähem annetusi (2018. aastal vaid 4% kõigist annetest), lõime kampaania, mis keskendub ainult organisatsioonidele, mis tegelevad probleemide lahendamise ja haridussüsteemis. Selle kampaania videotest jagavad tuntud Eesti inimesed lugusid oma kooliajast ning kutsuvad teisi üles annetama hariduse algatustele. Detsembris korraldasime rahvusvahelise annetamise päeva raames annetustalgut, s.t kõigile annetestele, mis tehti 3. detsembril meie annetuskeskkonna kaudu, lisasime omalt poolt sama suure summa. Meie kampaaniate ja Eesti elanike annetestite tulemusel kasvas annetestite kogusumma 219 442 eurot 2018. aastaga võrreldes 64% võrra.

Uuendustele ja ettevõtlusele pühendunud pangana peame oluliseks uute ideede toetamist. Swedbank Eesti, Teaduspark Tehnopol ja Tallinna Tehnikaülikooli koostöös loodud Eesti esimene prototüüpide rahastu Prototron toetab idufirmasid rahaliselt esimese töötava tootenaidise valmistamisel. 2019. aastal laekus meile 500 avaldust kahes taotlusvoorus, kus 10 Swedbanki töötajat olid nii eelhindajad, juhendajad kui ka lõpphindajad. Laekunud avalduste hulgast toetasime üheskoos partneritega 10 meeskonda 130 000 euroga. 2019. aasta lõpu seisuga on Prototron seitsme aasta jooksul edukuse määraga 90% rahastanud 74 meeskonda 895 000 euroga ja aidanud tuua. Aitamaks uusi ideid ellu viia, toetab Swedbank Baltikumi suurimat ettevõtlusfestivali sTARTUp Day'd. 2019. aasta suvel astusime sTARTUp Day 2020 kaaskorraldajate ridadesse. See võimaldab meil toetada uusi äriideid ning panna alus tihedemale koostööle start-up kogukonnaga. Swedbank toetas ka noortekonverentsi Lahe Koolipäev. Sel aastal oli konverentsi teemaks jätkusuutlikkus ning kokku võttis konverentsist osa üle 1 500 inimese. Swedbank Eesti osales demoalal ning pani välja auhinna kõige aktiivsemale kooliõpilasele, kes silma paistnud erilise sotsiaalse vastutustundlikkusega. Samuti toetasime noorte ettevõtlikkuse võistlust maailma suurimal robotikafestivalil Robotex.

2019. aastal aitas Swedbank Eesti Toidupangal korraldada heategevusõhtusööki „Lapsed Söönuks“. Üritusega koguti vähekindlustatud perede toiduabiks üle 45 000 euro. Novembris kogusid Swedbank Eesti töötajad 1,17 tonni toitu peredele, kel ei ole võimalik ise tervislikku toitu osta ning saavad seetõttu abi Toidupangalt.

Töötajate kaasamine

Töötajate kaasamine on meie jaoks äärmiselt oluline nii edu saavutamiseks kui ka heade kliendisuhete säilitamiseks. 2019. aastal keskendusime viiele põhivaldkonnale: talendijuhtimise ja tuumkompetentside tugevdamine, koostöö ülikoolidega, töökohtade loomine regioonidesse, mitmekesisuse valdkonna edasiarendamine, töötajate jätkusuutlikkuse tagamine keskendudes tasakaalu leidmisele töö- ja eraelu vahel.

Talendijuhtimine ja tuumkompetentsid

Seoses olukorraga tööjõuturul keskenduti 2019. aastal sellele, et muuta Swedbank nähtaval olevaks tööandjaks, värvata enda juurde kõige andekamaid töötajaid ning aidata neil sisse elada, toetada olemasolevate töötajate karjääri planeerimist ja ettevõttesisest liikumist ning tagada strateegiliste tuumkompetentside järjepidevus ja vastavust seotud regulatsioonidele.

Kompetentside kindlustamise otstarbel oleme algatanud mitu andmetöötlus- ja analüüsioskustega seotud koolitusprogrammi, mille raames on keskendutud õigusliku pädevuse arendamisele järgmistel teemadel: finantsinstrumentide turgude direktiiv (MiFID), kindlustustoodete turustamise direktiiv (IDD), isikuandmete kaitse üldmäärus (GDPR) ning rahapesuvastatus ja tunne-oma-klienti-põhimõtted (AML/KYC). Jätkasime koostööd tippspetsialistidega ja korraldasime edasi järelkasvuprogramme ning alustasime sisseelamise protsessi uuendamist, et tõsta uute

tulijate kaasatust juba alates esimesest päevast. 2019. aasta viimases kvartalis avanes kõigil Swedbank Grupi töötajail võimalus kasutada LinkedIn Learning e-õppe lahendust, et arendada enesejuhtimisoskusi ja oskusi, mis on vajalikud karjääri arenguks. 2019. aastal oli fookus regulatiivsete oskuste arendamisel, IDD sertifikaadi said 641 töötajat.

Koostöö ülikoolidega ja järelkasv

2019. aastal osalesime Tartu Ülikooli korraldatud projektis, mille eesmärgiks on tõsta reaalinete populaarsust algkoolilaste seas, pidades silmas nende erialavalikuid tulevikus ülikooli astumisel. Swedbank Eesti toetas projekti 20 000 euroga. Samuti osalesime Tartu Ülikooli tegemistes varasemast enam seoses Delta maja ehituse algusega. Swedbank Eesti pälvis tunnustuse kui üks Tartu Ülikooli peamisi koostööpartnereid, sest töötame koos teadusprojektide kallal, toetame õppetööd ning pakume tudengitele praktikavõimalusi ja töökohti.

Järelkasvuprogrammide raames toimus Data & Analytics Academy (varem: Business Intelligence Academy) kolmas etapp. Osalejaid oli 18, kellest 10 olid Swedbank Eesti töötajad ning 8 olid välised osalejad / tudengid, kes võtsid programmi raames osa erinevatest seminaridest ja töötubadest. Programmi lõppedes vormistas Swedbank Eesti töölepingud kõigi välise osalejatega, 3 töötajat aga leidsid endale ettevõttesiseselt uued rollid andmete ja analüütika valdkonnas.

Suvisesse praktikaprogrammi Kick-Start kandideeris 726 inimest; osalejaid valiti 67 ning neist 20 sooritas programmi regioonides; 9 osalejat oli pärit teistest riikidest. Programmi lõppedes jäi Swedbank Eestisse tööle 55 osalist.

Töökohtade loomine regioonidesse

2019. aastal keskendusime jätkuvalt töökohtade loomisele regioonidesse, kuna see on tähtis nii meie klientidele kui ka töötajatele. Jätkasime mittekohalike klientidega seotud töökohtade loomisega antud pangakontorites, mis asuvad väljaspool Tallinna; 2019. aastal lisasime selliseid töökohti 14. Kokku töötab väljaspool pealinna 527 Swedbank Eesti töötajat, neist 291 sellisel ametikohal, mis ei ole otseselt seotud antud piirkonna klientidega.

Jätkusuutlik töötajaskond

Töötajate heaolu ja suurepärase töötulemuste saavutamiseks pakume töötajale arenguvõimalusi, tagame neile asjatundlikud juhid ja inspireeriva töökeskkonna. Tähtsal kohal on paindlikkus ning töö- ja eraelu tasakaal, mis aitavad meie töötajail oma tööd nautida. Toetame töötajaid tulevikus tekkida võivate raskuste ületamisel, oleme keskendunud sellise töökeskkonna loomisele, kus kõik on tööga seotud riskidest teadlikud ning oskavad neid maandada. Samuti tagame töötajale õiged tingimused oma füüsilise, vaimse ja sotsiaalse heaolu säilitamiseks.

Meie eesmärgiks on tagada töökeskkond, kus kõik töötajad tunnevad end hästi ning saavutavad häid töötulemusi. Pank rakendab ennetusmeetmeid, et vähendada haiguslehe päevi ning edendada töötajate tervist pikas perspektiivis. Swedbank tegeleb aktiivselt töötajate heaolu suurendamiseks – lisaks spordi ja tervise edendamise toetusele, pakume 2019. aastast töötajale tuge ja vaimse tervise vallas. Jälgime hoolega pikalt haiguslehel viibivaid töötajaid.

Mitmekesisus

2019. aastal viisime kolmandat korda läbi pikaajalise töökogemusega inimestele suunatud digipraktikantide projekti, et kutsuda pangakontoritesse küpsemas eas talente, kes saaksid aidata seniorklientidel digitaalmaailma sisse elada. Projekt osutus äärmiselt edukaks ja teenis koguni Eesti parima personalivaldkonna projekti tiitli vanuselise diskrimineerimise vastu võitlemisel. Lisaks jätkasime ka mitmekesisuse koolitusprogrammiga. Swedbank Eesti osaleb ka piiratud töövõimega inimeste töövõimaluste edendamisele suunatud Tööandjate Keskkliidu töös ja kevadel korraldasime juba teist korda puudega inimestele suunatud töövarjunädala. Eesti

Personalijuhtimise Ühing PARE tunnustas seda kui üht 2019. aasta parimat personaliprojekti.

Lisainfo Swedbank Eesti jätkusuutliku tegevuse põhimõtete kohta on avalikustatud Swedbank Grupi 2019. aasta aastaaruandes <https://www.swedbank.com/investor-relations/financial-information-and-publications/annual-reports/>.

8 Viited ja lisaselgitused konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta

Oluline lisainfo on avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes ja lisades.

9 Sündmused pärast bilansipäeva

Asjakohane informatsioon on esitatud lisades 32 ja 37.

10 Grupi tegevuste plaanid

Järgmiste aastate peamised eesmärgid on kodumajapidamistele ja ettevõtetele kõikide valdkondade teenuste pakkumine ning suhtluskanalite muutmine ja arendamine. Kuna meie kliendid soovivad üha enam suhelda digitaalsete kanalite kaudu, kohandame jätkuvalt ka oma teenuste levitamist ja pakumist. Meie klientidel peab olema võimalus teha pangatoiminguid turvaliselt ja lihtsalt digitaalsete kanalite kaudu, kuid neile peab jääma ka võimalus saada lihtsasti abi ka füüsilises pangaesinduses. Klientide elu lihtsustamise ja ettevõttesisesest tõhususe edendamiseks digitaliseerime ka laenuväljastamise protsessi. Tugeva positsiooni säilitamiseks makseturul lihtsustame eraklientide maksete haldamise võimalusi ja tugevdame samal ajal äriklientidele suunatud e-kaubanduse pakumisi.

Swedbanki eesmärgiks on olla juhtival kohal rahapesuvastases võitluses ja muu finantskuritegevuse ärahoidmisel. Sel aastal oleme tõhustanud oma rahapesuvastast tööd ning täiustanud hoolsa kliendikontrolli meetmeid. Swedbank Grupi tegevuskava kuritegevuse ennetamiseks, mis avaldati 2019. aasta oktoobris, rakendatakse plaanipäraselt ning seda laiendati 2019. aasta neljandas kvartalis. 2019. aasta 31. detsembri seisuga hõlmas see tegevuskava 152 algatust, millest 67 on juba lõpule viidud. Juba ellu viidud algatuste hulka kuuluvad muuhulgas märkimisväärset inimressursi suurendamist ja suure hulga uute stsenaariumite lisamist tehingute järelevalve süsteemi, keskendudes peamiselt Balti pangandusele. Tegevuskava vaadatakse järjepidevalt läbi ning sinna lisatakse uusi algatusi, sh ka Eesti ja Rootsi finantsinspeksioonide tuvastatud vajakajäämist põhjal. Et tegevuskava uuendatakse järjepidevalt, lisandub täiendavaid algatusi ka pärast 2020. aastat.

Teostame Swedbank Grupi tegevuskava osi, mis on asjakohased Eestis. Selle töö raames on Swedbank Eesti muuhulgas keskendunud kliendikontrolli, tehingute järelevalve ning kliendiriskide hindamise protsesside ja reeglite täiustamisele. Samal ajal on pank jätkanud tööd klientide ja töötajate teadlikkuse suurendamiseks rahapesu ja finantskuritegevuse riskide vallas. Ettevõttesisesed ja -välised koolitused viiakse läbi

parendamiseks pädevust rahapesutõkestamise ja finantskuritegevuse ennetamise valdkonnas, eesmärgiga tõsta hoolsa kliendikontrolli kvaliteeti ja suurendada asjakohaseid nõudeid.

Lisaks tahame säilitada positsiooni atraktiivse tööandjana ning keskendume õppimiskultuuri arendamisele, et aidata töötajatel kohaneda muutuva keskkonnaga.

Tegevuskavas seatud eesmärgid täidame tänu oma konkurentsieelsetele:

- tugev bränd ja hea maine, mis suurendab kindlustunnet Grupi suhtes;
- suur kliendibaas;
- lai kontorivõrk, mis võimaldab olla oma klientidele lähedal;
- tugev kapitaliseeritus.

11 Finantsriskide juhtimine

Grupp juhib finantsriske konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kirjeldatud viisil. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes on määratletud finantsriski juhtimise eesmärgid ning riskide maandamiseks rakendatud meetmed, samuti krediidi- ja tururiskide ulatus Grupis.

12 Kapitali adekvaatsuse analüüs

Kapitali adekvaatsuse nõue on õigusaktides sätestatud nõue, kui palju omavahendeid peab pangal olema sõltuvalt panga võetavatest riskidest (regulatiivne kapital). Grupi kapitali adekvaatsuse nõue põhineb ELi kapitalinõuete määrusel (CRR).

Kapitalinõuete määrase raames peab panga kogukapital olema võrdne vähemalt krediidi-, turu- ja operatsiooniriski kapitalinõuete summaga, sealhulgas kombineeritud kapitalipuhvrid ja 2. samba lisakapitalinõuded (Pillar 2 requirement, P2R) ja -soovitused (Pillar 2 guidance, P2G). Swedbank Eesti miinimumkapitalinõuded suurenesid eelmise aastaga võrreldes 50 baaspunkti võrra ning nendeks on esmaste omavahendite (Tier 1) suhtarv (so esmased omavahendid (Tier 1) võrrelduna koguriskipositsiooniga) 13,0% ja kogukapitali adekvaatsuse suhtarv (so omavahendid kokku võrrelduna kogu riski positsiooniga) 16,5%.

2019. aasta 31. detsembril olid nii Swedbank Eesti esmaste omavahendite (Tier 1) suhtarv kui kogukapitali adekvaatsuse suhtarv 40,6% (2018. aasta 31. detsembril 42,0%). Seega on Swedbank Eesti kapitaliseeritud tugevalt üle kapitalinõuete. 2019. aasta lõpus oli Swedbank Eesti finantsvõimenduse määr 13,4% (2018. aasta lõpus 13,9%).

2019. aasta järelevalve- ja hindamisprotsessis (SREP) leiti, et Swedbank Eesti on piisavalt kapitaliseeritud ja suudab ka edaspidi täita regulatiivseid kapitalinõudeid.

Täiendav info Swedbank Eesti kapitaliadekvaatsuse kohta on avalikustatud kolmanda samba (Pillar 3) riski juhtimise ja kapitaliadekvaatsuse 2019. aasta raportis Swedbank Grupi veebilehel (www.swedbank.com).

	Konsolideeritud tulemus	
	2019	2018
Kapitali adekvaatsus		
Esimese taseme põhiomavahendid (CET1 kapital)	1 538	1 539
Täiendavad esimese taseme omavahendid	0	0
Esimese taseme omavahendid (Tier 1 kapital)	1 538	1 539
Teise taseme omavahendid (Tier 2 kapital)	0	0
Omavahendid kokku	1 538	1 539
Koguriskipositsioon	3 793	3 668
Esimese taseme põhiomavahendite (CET1) suhtarv, %	40.6%	42.0%
Esimese taseme omavahendite (Tier 1) suhtarv, %	40.6%	42.0%
Koguomavahendite suhtarv, %	40.6%	42.0%

	Konsolideeritud tulemus	
	2019	2018
Kapitali adekvaatsus		
Grupi omakapital finantsseisundi aruandes	1 541	1 538
Kindlustusettevõtete dekonsolideerimine	26	34
Täiendavad väärtuse korrigeerimised ¹⁾	-1	-1
Immateriaalsed varad peale edasilükkunud tulumaksu kohustusi	-1	-1
Sisereitingute meetodi järgne eraldiste puudujääk oodatava kahjuga võrreldes	-27	-31
Esimese taseme põhiomavahendid (CET1 kapital)	1 538	1 539
Täiendavad esimese taseme omavahendid	0	0
Esimese taseme omavahendid (Tier 1 kapital)	1 538	1 539
Teise taseme omavahendid (Tier 2 kapital)	0	0
Omavahendid kokku	1 538	1 539
Krediidiriskide miinimumkapitalinõuded, standardmeetod	49	48
Krediidiriskide miinimumkapitalinõuded, sisereitingute meetod	215	205
Tururiskide miinimumkapitalinõuded	0	0
Kauplemisportfell	0	0
sellest muud riskid peale VaR-i ja SVaR-i	0	0
Operatsiooniriskide miinimumkapitalinõuded	39	38
Täiendavate riskiga kaalutud varade (artikkel 3 CRR) miinimumkapitalinõuded	0	3
Miinimumkapitalinõuded kokku ²⁾	303	293
Krediidiriskide riskiga kaalutud varad	3 303	3 157
Koguriskipositsioon tururiski puhul	2	2
Koguriskipositsioon krediitväärtuse korrigeerimise (CVA) puhul	2	2
Koguriskipositsioon operatsiooniriski puhul	486	471
Täiendavate riskiga kaalutud varad (artikkel 3 CRR)	0	36
Koguriskipositsioon	3 793	3 668
Esimese taseme põhiomavahendite (CET1) suhtarv, %	40.6%	42.0%
Esimese taseme omavahendite (Tier 1) suhtarv, %	40.6%	42.0%
Koguomavahendite suhtarv, %	40.6%	42.0%

	Konsolideeritud tulemus	
	2019	2018
Kapitalinõuded, %		
Esimese taseme põhiomavahendite (CET1 kapitali) nõuded koos puhvritega	13.0%	12.5%
sealhulgas CET1 miinimumkapitali nõue	4.5%	4.5%
sealhulgas kapitali säilitamise puhver	2.5%	2.5%
sealhulgas süsteemse riski puhver	1.0%	1.0%
sealhulgas muu süsteemselt olulise ettevõtja puhver	2.0%	2.0%
Teise samba (Pillar 2) omavahendite kulu ¹⁾	3.0%	2.5%
Teise samba (Pillar 2) omavahendite nõue	2.0%	1.5%
Teise samba (Pillar 2) omavahendite prognoositav tase	1.0%	1.0%
Esimese taseme (Tier 1) täiendavate omavahendite miinimumkapitalinõue ²⁾	1.5%	1.5%
Teise taseme (Tier 2) miinimumkapitalinõue ³⁾	2.0%	2.0%
Kapitalinõuded kokku	16.5%	16.0%

1) Teise samba (Pillar 2) tasu on määratud 2019. aastal järelevalve ja hindamisprotsessi (Supervisory Review and Evaluation Process (SREP)) raames.

2) AT 1 mõju miinimumkapitalinõude täitmisele ei saa ületada piirmäära, so 1.5%.

3) Täiendavate esimese taseme omavahendite (Tier 2 kapital) mõju ei saa ületada piirmäära, so 2.0%.

13 Oma aktsiate tagasiostmine

Pank ei oma enda aktsiaid ning ei müünud ega ostanud neid aruandeperioodil. Ka tütarettevõtjad ei omandanud ei Panga ega oma aktsiaid.

14 Aktsiakapital

	ISIN kood	Aktsiate arv, tk	Nimiväärtus, EUR	Koguväärtus, EUR	Osalus aktsiakapitalis (%)
Registreeritud aktsiad	EE0000001063	85,000,000	1	85,000,000	100,0
Kokku:		85,000,000		85,000,000	100,0

Aktsiate omanikul on kõik Eesti Vabariigi seadustega kehtestatud õigused ja kohustused.

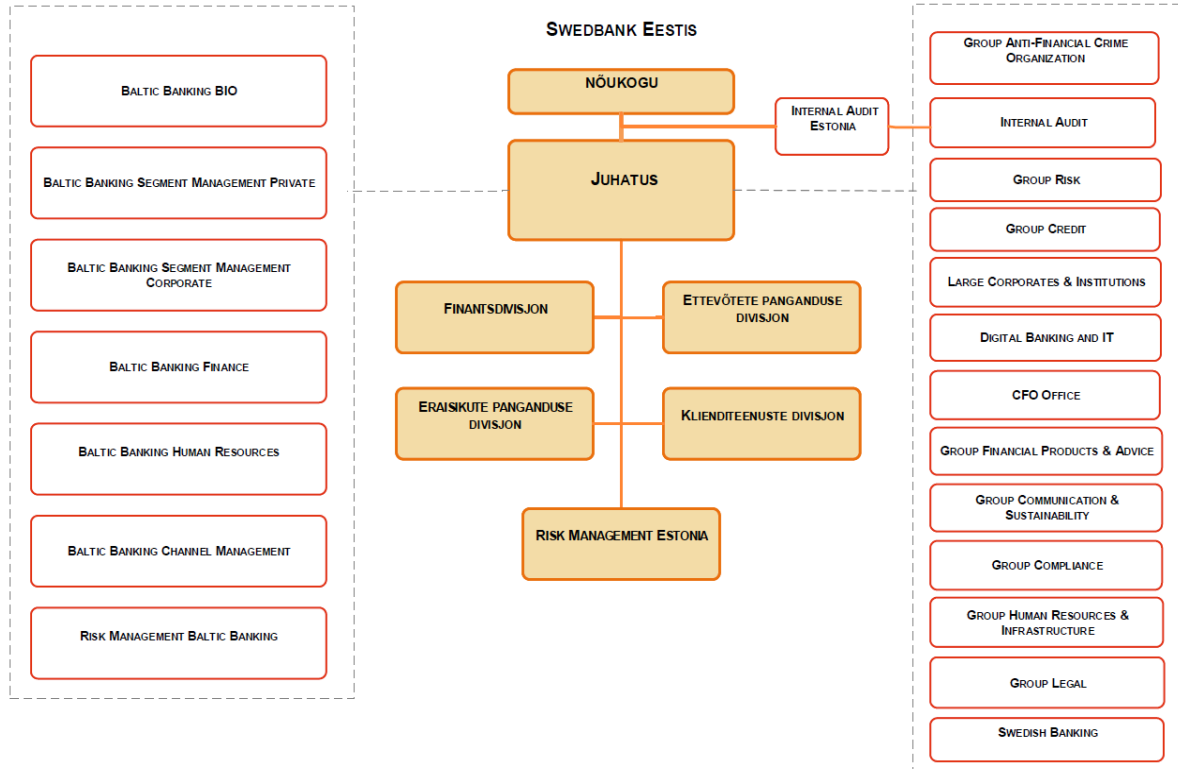
15 Aktsionärid

Aktsionär	Aktsiate arv, tk	Osalus aktsiakapitalis ja hääleõigus (%)
Swedbank AB (publ), (Rootsi) (Ettevõtte registrikood 502017-7753; aadress: Landsvägen 40, Stockholm, Rootsi; postiaadress: SE-105 34 Stockholm, Rootsi)	85,000,000	100,0

16 Organisatsiooni struktuur

Grupi struktuur toetab Grupi tegevuste optimaalset korraldamist, protsesside efektiivsust ja töötajate kõrgtasemelist kompetentsi ning määratleb selged vastusalad. Grupi juhtimisstruktuur vastab kohaliku äri vajadustele ja kindlustab parima sünergia Swedbank Grupi üksuste vahel erinevates riikides.

2019. aasta detsembris otsustas Grupi tegevjuht uue Grupi struktuuri, mis jõustus 01. jaanuaril 2020. aastal:

Legend

- Kohaliku maa üksused
- Swedbank Grupi ja Balti panganduse üksused
- Otsene alluvus
- Funktsionaalne alluvus

17 Teave Panga nõukogu ja juhatuse liikmete kohta

31. detsembri 2019 seisuga kuulusid Swedbank AS nõukogusse:

Björn Elfstrand	Nõukogu esimees
Tiina Sepa	Nõukogu aseesimees
Jon Henrik Lidefelt	Nõukogu liige
Tarmo Pajumets	Nõukogu liige
Charlotte Kristin Lindberg	Sõltumatu nõukogu liige
Magnus Olsson	Sõltumatu nõukogu liige

2019. aasta jooksul nimetati nõukogu liikmeks:

Petter Erik Hediñ	21. märtsil
Tarmo Pajumets	16. septembril
Magnus Olsson	20. novembril

2019. aasta jooksul kutsuti nõukogust tagasi:

Priit Perens	14. juunil
Jan Michael Fecko	9. septembril
Annika Charlotte Elsnitz	9. septembril
Aet Altroff	31. oktoobril
Petter Erik Hediñ	20. novembril

31. detsembri 2019 seisuga kuulusid Swedbank AS juhatusse:

Olavi Lepp	Juhatusesimees
Anna Kõuts	Juhatuses liige
Liisi Himma	Juhatuses liige
Tarmo Ulla	Juhatuses liige
Ede Raagmets	Juhatuses liige
Kerstin Pilt	Juhatuses liige

2019. aasta jooksul nimetati juhatuse liikmeks:

Anna Kõuts	17. juunil
Tarmo Ulla	23. oktoobril
Kerstin Pilt	23. oktoobril

2019. aastal täiendati Swedbank AS juhatuse koosseisu vastavuskontrolli juhiga, et tugevdada teist kaitseliini.

2019. jooksul kutsuti juhatusest tagasi:

Robert Kitt	25. septembril
Vaiko Tammeväli	25. septembril
Kaie Metsla	25. septembril

18 Panga komiteed

Swedbank Eesti ei ole moodustanud kohaliku tasustamiskomiteed ja auditi komiteed, sest need komiteed on asutatud emaettevõtte poolt Swedbank Grupi tasemel.

Juhatus on moodustanud komiteed krediidiotsuste tegemiseks (juhatuse krediidikomitee), paremaks ärijuhtimiseks (talitluspidavuse komitee), eetikaga seotud küsimuste lahendamiseks (jätkusuutlikkuse- ja eetikakomitee) ja „tunne oma klienti“ põhimõtete jälgimiseks („tunne oma klienti“ komitee). Nende komiteede pädevus, liikmed ja töökord määratakse kindlaks juhatuse otsustega.

2019. aastal moodustas Nõukogu uued komiteed aitamaks Nõukogul täita selle kohustust teostada seiret ja tagada pangas kindel riskijuhtimine ning teostada järelevalvet riskistrateegia elluviimise üle (riskikomitee), tagada pangas ja teostada seiret kindla nomineerimisprotsessi üle (nomineerimiskomitee). Nende komiteede pädevus, liikmed ja töökord määratakse kindlaks Nõukogu otsustega.

19 Kasumi jaotamise ettepanek

Lisainfo on avalikustatud peatükis "Juhatuses ettepanek kasumi jaotamiseks".

20 Väline audiitor

2019. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaruanne on auditeeritud AS PricewaterhouseCoopers poolt. 2019. aasta jooksul on Grupi audiitor osutanud muid auditiorteenuseid, mis on auditorilt nõutud vastavalt krediidiasutuste seadusele ja väärtipaberituruseadusele, ning muid teenuseid, mis on lubatud vastavalt Eesti Vabariigi auditiorteenuse seadusele.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ja lisad

- 13 Konsolideeritud koondkasumiaruanne
- 14 Konsolideeritud finantsseisundi aruanne
- 15 Konsolideeritud rahavoogude aruanne
- 17 Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

-
18	Lisa 1 Ettevõtte tutvustus	53	Lisa 21 Aktsiad ja osalused
18	Lisa 2 Arvestuspõhimõtted	54	Lisa 22 Tuletisinstrumentid
23	Lisa 3 Olulised raamatupidamislikud otsused ja hinnangud	55	Lisa 23 Materiaalne ja immateriaalne põhivara
24	Lisa 4 Riskid	55	Lisa 24 Muud varad
44	Lisa 5 Kapital	55	Lisa 25 Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised
45	Lisa 6 Puhas intressitulu	56	Lisa 26 Võlgnevus krediidasutustele
46	Lisa 7 Puhas teenustasutulu	56	Lisa 27 Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud
47	Lisa 8 Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt	56	Lisa 28 Kindlustustegevuse kohustused
48	Lisa 9 Tulu kindlustustegevusest	56	Lisa 29 Muud kohustused
48	Lisa 10 Muud tulud	57	Lisa 30 Viitvõlad ja ettemakstud tulud
49	Lisa 11 Personalikulud	57	Lisa 31 Eraldised
51	Lisa 12 Muud üldhalduskulud	57	Lisa 32 Panditud varad, tingimuslikud ja bilansivälised kohustused
51	Lisa 13 Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum	58	Lisa 33 Finantsinstrumentide hindamiskategooriad
51	Lisa 14 Laenukahjumid/-kasumid	60	Lisa 34 Finantsinstrumentide õiglane väärtus
52	Lisa 15 Tulumaks	62	Lisa 35 Seotud osapooled
52	Lisa 16 Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	63	Lisa 36 Arvestuspõhimõtete muudatuse mõju, IFRS 16
52	Lisa 17 Laenud krediidasutustele	64	Lisa 37 Sündmused pärast bilansipäeva
53	Lisa 18 Laenud klientidele	65	Lisa 38 Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded
53	Lisa 19 Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid		
53	Lisa 20 Fondiosakud, mille investeerimisrisk on kliendil		

Konsolideeritud koondkasumiarunne

Miljonites eurodes	Lisa	2019	2018
Intressitulud korregeeritud soetusmaksumuses finantsvaradelt		227,8	218,9
Muu intressitulu		11,5	13,5
Intressitulud		239,3	232,4
Intressikulud		-21,3	-21,6
Puhas intressitulu	6	218,0	210,8
Komisjoni- ja teenustasutulud		113,7	110,5
Komisjoni- ja teenustasukulud		-32,9	-32,9
Puhas teenustasutulu	7	80,8	77,6
Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt	8	10,7	10,4
Kindlustuspreemiad		165,3	150,3
Edasikindlustusandjatele loovutatud kindlustuspreemiad		-18,1	-16,2
Kindlustustehnilised eraldised		-90,8	-83,2
Edasikindlustusandjatelt tagasi saadud kindlustustehnilised eraldised		15,4	13,8
Tulu kindlustustegevusest	9	71,8	64,7
Muud tulud	10	25,4	19,2
Tulud kokku		406,7	382,7
Personalikulud	11	-93,2	-83,3
Muud üldhalduskulud	12	-52,3	-47,8
Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum	13	-10,2	-5,0
Kulud kokku enne laenukahjumeid ja tulumaksu		-155,7	-136,1
Laenukahjumid (-kasumid)	14	-1,9	14,8
Kasum enne tulumaksu		249,1	261,4
Tulumaks	15	-43,2	-46,5
Aruandeaasta kasum kokku		205,9	214,9
Aruandeaasta koondkasum		205,9	214,9
Aruandeaasta koondkasumi jagunemine:			
Swedbank AS-i omanike osa aruandeaasta koondkasumist		205,9	214,9

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

Miljonites eurodes	Lisa	2019	2018
Varad			
Raha ja nõuded keskpankadele		2 284	2 259
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	16	154	165
Laenud krediitiasutustele	17	195	293
Laenud klientidele	18	8 278	7 785
Maandatud riski väärtuse muutus portfellis		1	1
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	19	125	139
Finantsvarad, mille investeerimisrisk on kliendil	20	534	428
Aktsiad ja osalused	21	14	12
Tuletisinstrumentid	22	9	18
Immateriaalne põhivara	23	1	1
Materiaalne põhivara	23	36	19
Edasilükkunud tulumaksuvara	15	2	2
Muud varad	24	80	67
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised	25	8	7
Varad kokku		11 721	11 196
Kohustused ja omakapital			
Kohustused			
Võlgnevus krediitiasutustele	26	20	50
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	27	9 113	8 650
Emiteeritud võlakirjad		1	1
Kindlustustegevuse finantskohustused	28	566	458
Tuletisinstrumentid	22	12	19
Lühiajalised maksukohustused		6	8
Edasilükkunud tulumaksukohustused	15	12	25
Muud kohustused	29	108	107
Viitvõlad ja ettemakstud tulud	30	11	10
Eraldised	31	115	115
Kohustused kokku		9 964	9 443
Omakapital			
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital		1 757	1 753
Aktsiakapital		85	85
Reservid		73	73
Jaotamata kasum		1 393	1 380
Aruandeaasta kasum		206	215
Omakapital kokku		1 757	1 753
Kohustused ja omakapital kokku		11 721	11 196

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

Miljonites eurodes	Lisa	2019	2018
Äritegevus			
Kasum enne tulumaksu		249	261
Laenukahjumid		2	-27
Intressitulud	6	-239	-232
Intressikulud	6	21	22
Põhivara kulum ja väärtuse langus	13	10	5
Äritegevuse korrigeerimised kokku		-206	-232
Äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutus			
Ettemaksete muutus		-1	1
Viitvõlgade muutus		-1	1
Teistesse pankadesse paigutatud hoiuste muutus		-19	-21
Võlakirjade kauplemisportfelli muutus		-84	-159
Kohustusliku reservi muutus keskpangas		-5	-4
Laenude muutus		-494	-476
Muude varade muutus		-13	-14
Muutus lühiajalises võlgnevuses teistele pankadele		-27	-132
Nõudmiseni hoiuste muutus		579	723
Tähtajaliste hoiuste muutus		-116	19
Muude kohustuste muutus		84	-9
Äritegevusega seotud varade ja kohustuste korrigeerimised kokku		-97	-71
Saadud intressid		239	240
Makstud intressid		-21	-22
Makstud tulumaks		-57	-57
Rahavoog äritegevusest		107	119
Investeermistegevus			
Strateegiliste investeeringute netomuutus		10	3
Materiaalse põhivara soetamine	23	-3	-4
Immateriaalse põhivara soetamine	23	0	-1
Rahavoog investeermistegevusest		7	-2
Finantseermistegevus			
Teistele pankadele tagasimakstud pikaajalised laenud		-3	-3
Rendimaksud		-5	0
Makstud dividendid		-212	-188
Aktsiapõhised maksed		10	-1
Rahavoog finantseermistegevusest		-210	-192
Aruandeaasta rahavoog		-96	-75
Raha ja raha ekvivalentide muutus kokku		-96	-75
Raha ja raha ekvivalendid aasta alguses		2 377	2 452
Aruandeaasta rahavoog		-96	-75
Raha ja raha ekvivalendid aasta lõpus		2 281	2 377

Selgitused konsolideeritud rahavoogude aruande kohta

Rahavoogude aruanne kajastab aruandeperioodi laekumisi ja makseid, samuti raha ja raha ekvivalente aasta alguses ja lõpus. Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil ja see on jagatud laekumisteks ja makseteks äritegevusest, investeerimistegevusest ja finantseerimistegevusest.

Äritegevus

Äritegevuse rahavoogude kajastamisel korrigeeritakse aasta tegevuskasumit (-kahjumit) kirjetega, mis ei sisaldu äritegevusest tulenevas rahavoos. Äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutused koosnevad kirjetest, mis on seotud tavapärase äritegevusega, nagu laenud klientidele ja krediidasutustele, krediidasutuste ja klientide hoiused ning laenud klientidelt ja krediidasutustelt, mis ei ole seotud investeerimis- ja finantseerimistegevusega.

Investeerimistegevus

Investeerimistegevus hõlmab põhivarade ja strateegiliste investeringute oste ja müüke.

Finantseerimistegevus

Enam kui aastase tagasimaksetähtajaga laenude andmist ja tagastamist kajastatakse brutosummades. Muude laenude muutus sisaldab lühiajaliste ja kiire käibega laenude netomuutust.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse raha, nõudeid keskpangale (välja arvatud kohustuslik reserv), korrespondentkontosid ning üleöödeposiite ja lühiajalisi deposiite teistes pankades.

Miljonites eurodes	2019	2018
Raha ja raha ekvivalendid		
Raha	68	73
Nõuded keskpangale (välja arvatud kohustuslik reserv)	2 126	2 102
Kontod ja deposiidid teistes pankades	87	202
Raha ja raha ekvivalendid aasta lõpus	2 281	2 377

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

Miljonites eurodes	Omanikele kuuluv omakapital					Oma- kapital kokku
	Aktisia- kapital	Ülekurs	Reservid	Aruandeaasta kasum	Jaotamata kasum	
Algsaldo 01.01.2018	85	31	42	191	1 377	1 726
Eelmise aruandeaasta koondkasum	0	0	0	-191	191	0
Makstud dividendid Swedbank AB-le (publ)	0	0	0	0	-188	-188
Aruandeaasta koondkasum kokku	0	0	0	215	0	215
Lõppsaldo 31.12.2018	85	31	42	215	1 380	1 753
Algsaldo 01.01.2019	85	31	42	215	1 380	1 753
Eelmise aruandeaasta koondkasum	0	0	0	-215	215	0
Makstud dividendid Swedbank AB-le (publ)	0	0	0	0	-212	-212
Aktsiapõhised maksed	0	0	0	0	10	10
Aruandeaasta koondkasum kokku	0	0	0	206	0	206
Lõppsaldo 31.12.2019	85	31	42	206	1 393	1 757

Dividend aktsia kohta oli 2019. aastal 2,49 eurot (2018: 2,21 eurot).

Raamatupidamise aastaaruande lisad

1 Ettevõtte tutvustus

Swedbank AS (edaspidi Pank) on aktsiaseltsi vormis krediiasutus, mille asukoht on Eestis. Panga 31. detsembril 2019 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab Swedbank AS-i, tema tütarettevõtteid Swedbank Liising AS-i, Swedbank Support OÜ-d, Swedbank Life Insurance SE-d, Swedbank P&C Insurance AS-i (edaspidi koos Swedbank Eesti või Grupp) ja tema osalusi sidusettevõtetes.

Swedbank AB (publ) on 31. detsembri 2019 seisuga Panga aktsiate ainuomanik, ta on ühtlasi Panga emaettevõtte. Panga konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne konsolideeritakse seetõttu Swedbank Grupi raamatupidamise aastaaruandes. Käesolevas aastaaruandes tähistab Swedbanki Grupp või Swedbank Swedbank AB-d (publ) ja tema tütarettevõtteid.

Swedbank AS-i konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kiidavad heaks nõukogu ja juhatus ning see esitatakse lõplikuks kinnitamiseks aktsionäridele. Aktsionärid on õigus jätta aastaaruanne kinnitamata.

Swedbank AS on alates 2014. aasta novembrist Euroopa Keskpanga (EKP) otsese järelevalve all.

Üksikasjalik teave Swedbank AS-i tasustamispoliitika kohta on esitatud eraldi tasustamispoliitika aruandes. Swedbank AS-i teave kolmanda sambaga (Pillar 3) seotud nõuete kohta on esitatud eraldi riskijuhtimise ja kapitali adekvaatsuse aruandes. Eespool nimetatud dokumendid on avaldatud veebilehel: www.swedbank.com.

Investeeringud Grupi ettevõtetesse:

					Osalus, %	
Ettevõtte	Maa	Aktsiate arv	Bilansiline maksumus	Soetusmaksumus	31.12.2019	31.12.2018
Swedbank AS-i tütarettevõtted						
Swedbank Liising AS	Eesti	538 711	4	4	100	100
Swedbank Life Insurance SE	Eesti	15 646 600	91	91	100	100
Swedbank Support OÜ	Eesti	1	4	4	100	100
Swedbank P&C Insurance AS	Eesti	2 121 000	21	21	100	100
Kokku			120	120		
Swedbank AS-i sidusettevõtted						
SK ID Solutions AS	Eesti	16	1	1	25	25

2 Arvestuspõhimõtted

1 KOOSTAMISE ALUSED

Grupi 2019. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted ja finantsinformatsiooni esitusviis on kooskõlas Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega (IFRS) nii nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus. Standardid on välja andnud Rahvusvaheline Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) ja tõlgendused Rahvusvaheline Finantsaruandluse Tõlgendamise Komitee (IFRIC). Standardid ja tõlgendused muutuvad Grupi konsolideeritud finantsaruannetes kohustuslikuks peale seda, kui EL on need vastu võtnud. Raamatupidamise aastaaruande tervikkomplekt koosneb:

- konsolideeritud finantsseisundi aruandest;
- konsolideeritud koondkasumiaruandest;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruandest;
- konsolideeritud rahavoogude aruandest; ja
- lisadest, mis koosnevad olulistest arvestuspõhimõtetest ja muust selgitavast informatsioonist.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud erinevaid kajastamismeetodeid kasutades. Finantsvarasid ja kohustisi mõõdetakse vastavalt korrigeeritud soetusmaksumusele, välja arvatud teatud finantsvarad ja kohustised (sh tuletisinstrumentid), mida mõõdetakse õiglases väärtuses. Õiglases väärtuses hoitavate riskimaandusinstrumentide arvestuse alla kuuluvate finantsvarade ja kohustuste bilansilist maksumust on korrigeeritud maandatava riski õiglase väärtuse muutusega.

Raamatupidamise aastaaruanne on esitatud miljonites eurodes, kui ei ole näidatud teisiti.

2 ARVESTUSPÕHIMÕTETE MUUDATUSED

2019. aasta aruannetes rakendatakse järgmisi vastuvõetud arvestusmeetodeid ja muudatusi.

Rendid (IFRS 16)

2019. aasta 1. jaanuaril võttis Grupp vastu standardi IFRS 16 „Rendid“. Standard IFRS 16 asendas standardi IAS 17 „Rendid“ ja kehtestab rendi tunnustamise, mõõtmise, esitamise ja avalikustamise põhimõtted. Uues standardis on oluliselt muudetud seda, kuidas rendilevõtja peab rendilepinguid kajastama. Rendilevõtja jaoks lõpetatakse standardis vahetegemine kapitali- ja kasutusrendi vahel ning kohustatakse majandusüksusi kajastama finantsseisundi aruandes enamikust rendilepingutest tulenevaid kasutusõigusega varasid ja rendikohustisi. Koondkasumiaruandes asendatakse üldhalduskulud kasutusõigusega varade amortisatsiooniga ja rendikohustise intressikuludega. Rahavoogude aruandes on kohustise põhiosa maksed ning intressiosa maksed kajastatud finantseerimisteggevuse all.

Grupp võttis IFRS 16 nõuded vastu, kasutades muudetud tagasiulatuvat lähenemist, mille alusel kajastati esmase rakendamise mõju 1. jaanuaril 2019. aastal ega korrigeeritud võrreldavate perioode. Kõik rendilepingud, mis liigitatakse IAS 17 kohaselt kasutusrendiks ning kus Grupp on rendilevõtja, kajastatakse finantsseisundi aruandes rendikohustiste ja kasutusõigusega varadena. Rendikohustised võeti arvele järelejäänud rendimaksed diskonteeritud nüüdisväärtuses, kasutades alternatiivset laenuintressimäära esmase rakendamise kuupäeval, 1. jaanuaril 2019. aastal. Kasutusõigusega varad kajastati esmalt vastava rendikohustise väärtuses, mida korrigeeriti vastavalt ettemakstud rendimaksedele.

Rendikohustised mõõdetakse esialgu rendimaksed nüüdisväärtuses, mida ei maksta rendiperioodi alguses. Aja jooksul kohustised kasvavad intressikulude eraldiste arvelt ning vähenevad rendimaksed arvelt. Kasutusõigusega varad võetakse esialgu arvele nende soetusmaksumuses. Kasutusõigusega varasid amortiseeritakse rendiperioodi vältel. Rendimaksed diskonteeritakse kasutades alternatiivset laenuintressimäära. Grupp on otsustanud rakendada standardi erandit lühiajaliste rendilepingute ja selliste rendilepingute suhtes, mille alusvara väärtus on väike. Rendilepingutega seotud kulud kajastatakse kirjel „Muud kulud“. Pärast rakendamise kuupäeva, hinnatakse rendikohustise bilansilist maksumust uuesti, et see väljendaks rendilepingu ümberhindamist või muudatusi. Rendikohustise ümberhindamine korrigeeritakse vastavalt kasutusõigusega varale. Muudatustega seotud tulu või kulu kajastatakse koondkasumiaruandes.

Kui Swedbank tegutseb rendileandjana, jäävad nõuded suures osas samaks ning jätkuvalt tehakse vahet kapitali- ja kasutusrendi vahel.

Standardi vastuvõtmise mõju on kirjeldatud lisas 36.

Intressimäära reform (Interest Rate Benchmark Reform) (IFRS 9, IAS 39, IFRS 7)

Seoses intressimäära reformiga võttis Grupp 2019. aasta 31. detsembril vastu IFRS 9, IAS 39 ja IFRS 7 muudatused. Need muudatused kiideti Euroopa Liidu poolt heaks 2020. aasta 17. jaanuaril, mil võimaldati ka varasem rakendamine. Kõnealuste muudatustega nähakse ette teatav ajutine vabastus riskimaandusinstrumentide arvestuse nõuetest seoses reformiga. Eeskätt eeldatakse, et reformi tulemusel ei muutu LIBOR-põhised intressimäärad, mis on seotud riski maandatavate instrumentide ja riskimaandusinstrumentidega. Seeläbi ei tohiks reformi rakendamine kaasa tuua riskimaandamissuhete lõpetamist. Grupp on muudatusi tagasiulatavalt rakendanud riskimaandamissuhetele, mis kehtisid juba enne aruandlusperioodi algust või määrati pärast seda. Reformi vastuvõtmine ei tohiks avaldada märkimisväärset mõju Grupi finantsseisundile, majandustulemustele ega rahavoogudele.

Muud IFRS-ide muudatused

2019. aastal kasutusele võetud muud uued või muudetud rahvusvahelised finantsaruandlusstandardid (IFRS) ega tõlgendused ei ole mõjutanud Grupi finantsseisundit, majandustulemusi, rahavooge ega avalikustamiskohustusi.

3 OLULISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED

3.1 Raamatupidamise aastaaruande esitus (IAS 1)

Raamatupidamise aastaaruanne on Grupi finantsseisundi ja finantstulemuse struktureeritud esitus. Selle eesmärk on anda ettevõtte finantsseisundi ja -tulemuste ning rahavoogude kohta informatsiooni, mis on abiks majandusotsuste tegemisel. Raamatupidamise aastaaruanne annab ülevaate ka sellest, kui tulemuslikult on juhtkond neile usaldatud ressursse haldanud. Terviklik raamatupidamise aastaaruanne koosneb finantsseisundi aruandest, koondkasumiaruandest, omakapitali muutuste aruandest, rahavoogude aruandest ja lisadest. Swedbank esitab koondkasumiaruande ühe aruandena. Koondkasumiaruanne sisaldab kõiki tulu- ja kulukomponente, mille puhul konkreetne IFRS ei nõua või luba teisiti. Muud tulu- ja kulukomponendid kajastatakse muu koondkasumi all. Koondkasumiaruandes esitatakse kasumiaruandes kajastatud kasum või kahjum ja muud koondkasumi all kajastatud komponendid.

Intressitulude esitamise muudatus

Alates 2019. aastast esitab Grupp koondkasumiaruandes eraldi real korrigeeritud soetusmaksumuses finantsvaradelt saadavat intressitulu. Võrreldavaid väärtusi on korrigeeritud.

3.2 Konsolideeritud finantsaruanded (IFRS 3, IFRS 10)

Konsolideeritud raamatupidamise aastaruanne hõlmab emaettevõtet ja emaettevõtte poolt kontrollitavaid ettevõtteid. Emaettevõtte kontroll, kui tal on võim ja võimalus juhtida kontrollitava ettevõtte tegevust, kui ta on avatud või tal on õigused investeerimisobjektis osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ja ta saab seda kasumit mõjutada. Sellised tütarettevõtted kajastatakse konsolideeritud raamatupidamise aastaruandes ostumeetodil alates kontrolli saavutamise päevast ja jäetakse välja alates päevast, mil kontrolli lõppab. Vastavalt omandamise meetodile kajastatakse ja mõõdetakse omandatud üksuse tuvastatavaid varasid, kohustisi ja tingimuslikke kohustisi, mis vastavad kajastamise kriteeriumitele, omandamisel õiglase hinnaga. See osa äriühenduse soetusmaksumusest, mis ületab eristatavates varades, kohustustes ja kajastatud tingimuslikes kohustustes omandatud osaluse õiglasi väärtust, kajastatakse firmaväärtusena. Kui summa on väiksem kui omandatud ettevõtte netovara õiglase väärtus, kajastatakse vahe tehingutuluna otse kasumiaruande kirjel „Muud tulud“. Ülekantud tasu (ostuhind) hõlmab üleantud varade, kohustuste ja asjakohastel juhtudel Grupi poolt emiteeritud aktsiate õiglast väärtust ja ka kõikide selliste varade või kohustuste õiglast väärtust, mis on tingimusliku tasu kokkuleppe tulemuseks. Omandamisega seotud kulud kajastatakse nende tekkimisel. Iga omandamise puhul määrab Grupp kindlaks, kas kõik omandatud ettevõtte mittekontrollivad osalused tuleks kajastada õiglases väärtuses või osaluse proportsionaalses osas omandatud tütarettevõtte netovaradest. Omakapitalis kajastatakse ainult tütarettevõtte omandamise ja müügi vahel tekkinud panust. Kõik Grupi ettevõtete omavahelised tehingud ja grupisisestel tekkinud kasumid elimineeritakse.

Tütar- ja sidusettevõtetesse tehtud investeeringud on emaettevõtte konsolideeritud finantsaruannetes esitatud soetusmaksumuses, millest on maha arvatud väärtuse langus. Vähemalt kord aastas tehakse väärtuse languse test.

3.3 Välisvaluutas fikseeritud vara ja kohustused (IAS 21)

Konsolideeritud raamatupidamise aastaruanne esitatakse miljonites eurodes, mis on ühtlasi emaettevõtte arvestus- ja esitusvaluuta. Arvestusvaluuta alla peetakse silmas ettevõtte rahavoogudes kasutatavat peamist valuutat. Muus valuutas peale arvestusvaluuta (välisvaluutas) tehtud tehingud kajastatakse algselt tehingupäeval kehtiva kursiga. Välisvaluutas kajastatud rahalised varad ja kohustused ning õiglases väärtuses mõõdetavad välisvaluutas fikseeritud mitterahalised varad arvestatakse ümber bilansipäeval kehtiva kursi alusel. Rahaliste kirjade, sealhulgas valuuta forwardlepingute valuutakomponendid, ja õiglases väärtuses mõõdetavate mitterahaliste kirjade teismendist tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse valuutakursi muutuste kasumi või kahjumi real „Puhastulu (-kulu) finantskirjelt“. Koondkasumiaruande arvestatakse ümber iga tehingu vahetuskursiga.

3.4 Finantsinstrumendid (IAS 32, IFRS 9, IAS 39)

3.4.1 Üldist

Suur osa Grupi finantsseisundi aruande kirjetest on seotud finantsinstrumentidega. Finantsinstrument on mis tahes leping, mille tulemusena tekib ühes üksuses finantsvara ja teises tekivad finantskohustused või omakapitaliinstrument. Finantsvarade näiteks on raha ja lepingulised õigused raha saada, finantsvaraks võib aga olla ka näiteks raha või muude finantsvarade maksimise või vastuvõtmise kokkulepe. Tuletisinstrument on finantsinstrument, mida iseloomustab väärtuse muutumine tulenevalt muutustest teatud sisendites, näiteks vahetuskursis, intressimäärades või aktsiahindades, samas kui algne netoinvesteering on väga väike või üldse mitte vajalik ja lepingulised kohustused arveldatakse tulevikus.

Olenevalt tehingu vastaspooldest ja instrumendi iseloomust kajastatakse finantsinstrumendid finantsseisundi aruande vastavatel ridadel. Kui finantsinstrumendil puudub konkreetne tehingu vastaspool või kui see on turul noteeritud, liigitatakse see finantsseisundi aruandes muude väärtpaperite koosseisu.

Kajastamine ja kajastamise lõpetamine

Finantsvarad ja kohustised kajastatakse finantsseisundi aruandes kauplemspäeval, mis tähistab päeva, kui Grupist saab instrumendi lepinguliste sätete pool, välja arvatud korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetud finantsvarade korral, mis kajastatakse arvelduspäeval. Finantsvarade kajastamine lõpetatakse, kui õigus finantsinstrumendist tekkivale rahavoogudele lõpeb või on üle viidud teisele osapoolale.

Finantsvara muutmisel hindab Grupp, kas see tingib kajastamise lõpetamise. Finantsvara loetakse muudetuks, kui rahavoogudele kohaldatavaid lepingulisi tingimusi muudetakse esialgse lepinguga võrreldes, näiteks makseraskustest tingitud restruktureerimise meetmete rakendamisel, turutingimuste muutumisel, kliendi hoidmise eesmärgil või teiste laenuaaja krediidikvaliteedi halvenemisega mitteseotud tegurite tulemusel. Muudetud finantsvarasid ei kajastata finantsseisundi aruandes ning sellel kajastatakse uus laen juhul, kui leping tühistatakse ja asendatakse oluliselt muudetud tingimustel sõlmitud lepinguga või kui olemasoleva lepingu tingimusi muudetakse oluliselt. Finantsraskustest (näiteks makseraskuste tõttu rakendatud

restruktureerimise meetmetest) tingitud muudatusi ei loeta ilma muude muutusteta oluliseks.

Finantskohustusi ei kajastata enam finantsseisundi aruandes, kui lepingus sisalduv kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud.

Tuletisinstrumendi tunnustega väärtpaperid

Tuletisinstrumendi tunnustega väärtpaper on osa hübriidinstrumendist, mis sisaldab muuhulgas mittetuletisinstrumendist põhilepingut, mille tõttu mõni rahavoog muutub sarnaselt eraldiseisva tuletisinstrumendiga. Väärtpaperid, mis sisaldavad tuletisinstrumente, finantsvarad väljaspool IFRS 9 tähendust (näiteks rendinõuded ja kindlustuslepingud) ning mittefinantsobjektid loetakse eraldiseisvateks tuletisinstrumentideks juhul, kui nende riskid ja omadused ei ole lähedalt seotud põhilepingutes sätestatutega ning kui põhilepinguid ei mõõdeta õiglases väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande. Finantsvarasid IFRS 9 tähenduses ei hinnata tuletisinstrumendi tunnustega väärtpaperite olemasolu alusel, vaid liigitamise eesmärgil hinnatakse kogu lepingut, sealhulgas mis tahes näitajaid, mis muudavad lepingulisi rahavooge.

Faktooring

Faktooring on rahastamistehing, mille käigus Grupp finantseerib oma kliente, ostes nende ostjatelt laekumata nõudeid. Kliendid loovutavad Grupile tuleviku nõudeõiguse. Faktooring jaguneb regressiõigusega (klient on kohustatud Grupilt tähtaja ületanud nõude tagasi ostma) ja regressiõigusetä (klient ei ole kohustatud Grupilt tähtaja ületanud nõude tagasi ostma) tehinguteks. Grupi tulud koosnevad lepingu sõlmimise eest võetavast kindlasummalisest lepingutasust, arvete töötlemise eest võetavatest vahendustasudest ja intressitulust sõltuvalt ostjale määratud maksetähtajast.

Puhas intressitulu

Finantsvaradelt saadav intressitulu ja finantskohustustest tulenevad intressikulud hõlmavad kogu perioodi jooksul saadud või tasutud intressimakseid ja muutuseid instrumendi korrigeeritud soetusmaksumuses, mis moodustab instrumendi eluea jooksul selle tootluse, mida nimetatakse efektiivseks intressimääraks. Tegemist on määraga, mis diskonteerib finantsinstrumendi tulevased rahavood bilansiliseks brutoväärtuseks, arvestades seejuures tehingukulusi, kindlustusmaksed või diskonteerimisi ning saadud või tasutud tasusid, mis moodustavad tootluse olulise osa.

Üldiselt arvutatakse finantsvaradelt saadav intressitulu, rakendades bilansilisele brutoväärtusele efektiivset intressimäära, kuid sellel on kaks erandit. Kui korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetud finantsvarade väärtus on esmase kajastamise järel langenud (3. tasandi finantsvarad), arvutatakse intressitulu, rakendades efektiivset intressimäära korrigeeritud soetusmaksumusele, mis on allahindluse võrra väiksem bilansilisest brutoväärtusest. Kui selliste finantsvarade väärtus enam ei lange, arvutatakse intressitulu jällegi bilansilise brutoväärtuse põhisel. Kui korrigeeritud soetusmaksumuse juures mõõdetud finantsvarade väärtus on langenud esmase kajastamise ajal, arvutatakse intressitulu, rakendades korrigeeritud soetusmaksumusele krediidiga korrigeeritud efektiivset intressimäära, kuni finantsvara enam finantsseisundi aruandes ei kajastata. Krediidiga korrigeeritud efektiivne intressimäär arvutatakse finantsvara korrigeeritud soetusmaksumuse, mitte aga selle bilansilise brutoväärtuse alusel, ja see kaasab oodatavate tulevaste rahavoogude oodatavate krediidikahjumite mõju.

Intressikulu arvutatakse, rakendades finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumusele efektiivset intressimäära.

Negatiivne tootlus

Finantsvara negatiivset intressimäära kajastatakse intressikuluna ja finantskohustuste negatiivset intressimäära kajastatakse intressituluna.

Grupil on mõned korrigeeritud soetusmaksumuses finantsvarad ja -kohustised, millel on negatiivne tootlus. Asjakohane teave on toodud lisas 6.

3.4.2 Klassifitseerimine ja mõõtmine

Finantsvarad liigitatakse kas mõõdetuna korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, võttes aluseks varade haldamise ärimudeli ja vara lepingulised tingimused. Grupil ei ole finantsvarasid, mis oleks liigitatud õiglase väärtusena läbi muu koondkasumi (mida hallatakse kogumise ja müümise eesmärgil hoidmise ärimudeli alusel).

Ärimudel peegeldab finantsvarade portfelli haldamist Grupi poolt rahavoogude loomise eesmärgil. Finantsvarade portfelli ärimudeli määramisel arvestatakse eelnevat kogemust rahavoogude kogumises, finantsvarade tulemuslikkuse hindamist ja juhatusele esitamist, riskide hindamist ja haldamist ning tasu seostamist tulemuslikkusega.

Grupp hindab finantsvarade lepingulisi tingimusi, et määrata, kas lepingulised rahavood kujutavad endast vaid põhisumma ja intresside maksed. Selle käigus võtab Grupp arvesse, kas lepingulised rahavood vastavad laenuandmise põhikorraldusele. Põhisumma on defineeritud kui finantsvara õiglase väärtus esmasel kajastamisel. Intress on defineeritud kui kompensatsioon raha, krediidiriski, teiste laenuudega seotud põhiriskide ja laenuandmise põhikorraldusele vastava kasumimarginaali ajaväärtuse eest. Kui lepingulistest tingimustest lähtu kokkupuude riski või volatiilsusega, mis ei vasta laenuandmise põhikorraldusele, ei ole vastav finantsvara seotud vaid põhisumma ja intresside maksimise kriteeriumiga.

Finantskohustused on liigitatud mõõdetuna korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses

Finantsvarad, mis on võlainstrumentid, liigitatakse korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetuks siis, kui neid hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumise eesmärgil, ja juhul, kui finantsvarade lepingulised tingimused tagavad rahavood, mis seisnevad ainult põhisumma ja intresside maksetes laekumata põhisummalt.

Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatakse esmalt õiglases väärtuses, millele liidetakse finantsvarade väljastamise või omandamisega otseselt seotud tehingukulud, ja mõõdetakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses. Õiglase väärtus on üldjuhul ettemakse, sealhulgas tasud ja vahendustasud. Korrigeeritud soetusmaksumus on summa, mille juures finantsvara mõõdetakse esmasel kajastamisel, millest on maha arvestatud põhisumma tagasimaksed, juurde liidetud või maha arvestatud kumulatiivne amortisatsioon, kasutades efektiivse intressimäära meetodit mis tahes erinevuse kohta, mis ilmnes esmase summa ja järelejäädud lunastussumma vahel, ning mis on korrigeeritud väärtuse languse eraldise alusel. Laenude allahindlusega seotud arvestuspõhimõtted on toodud osas 3.4.3.

Õiglase väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad

Õiglase väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavatena klassifitseeritud finantsvarad koosnevad järgmisest:

- võlainstrumentid, mille ärimudel ei ole lepinguliste rahavoogude teenimine, hoitakse kauplemise eesmärgil ning juhitakse ning mõõdetakse õiglase väärtuse baasil;
- lepinguliste rahavoogudega võlainstrumentidest, mis ei kujuta endast vaid põhiosa- ja intressimaksed;
- omakapitali instrumentidest;
- tuletisinstrumentide varadest, mis ei ole mõeldud riskimaandus-instrumentide arvestuseks.

Kauplemiseesmärgil hoitavad finantsinstrumentid on omandatud kavatsusega need lähitulevikus müüa või need moodustavad osa portfelist, mille kohta on tõendeid lühiajalisest kasumivõtmisest.

Õiglase väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavaid finantsvarasid kajastatakse esmalt ja mõõdetakse edaspidi õiglases väärtuses. Õiglase väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade väljastamisest või omandamisest otseselt tingitud tehingukulud kajastatakse kasumi või kahjumina. Finantsinstrumentide õiglase väärtus määratakse aktiivsetel turgudel noteeritud hindade alusel. Kui turuhindade kohta pole võimalik informatsiooni saada, kasutatakse selliseid üldiselt aktsepteeritud hindamismudeleid nagu tulevaste rahavoogude diskonteerimine. Hindamismudelitel aluseks on sellised jälgitavad turuandmed nagu sarnaste instrumentide aktiivsetel turgudel noteeritavad hinnad või identsete instrumentide mitteaktiivsetel turgudel noteeritavad hinnad. Erinevused, mis tekivad esmasel kajastamisel tehingu hinna ja õiglase väärtuse vahel vastavalt hindamismudelile, nn esimese päeva kasum või kahjum, kajastatakse kasumiaruandes üksnes siis, kui hindamismudel põhineb täielikult jälgitavatel turuandmetel.

Õiglase väärtuse muutused kajastatakse otse kasumiaruandes real „Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt“. Kursimuutustest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastatakse valuutakursi muutustena õiglases väärtuses samal koondkasumiaruande real.

Korrigeeritud soetusmaksumuses finantskohustused

Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetuna klassifitseeritud finantskohustused hõlmavad kohustisi, mis ei ole klassifitseeritud õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Selliseid finantskohustusi kajastatakse kauplemispäeval õiglases väärtuses, mis on üldjuhul laenu summa, sh otseselt emiteerimisega seotud tehingutasud, ja mõõdetakse edaspidi efektiivse intressimäära meetodi alusel korrigeeritud soetusmaksumuses. Korrigeeritud soetusmaksumuse mõõtmine on analoogne finantsvarade puhul teostatavaga, kuid seda ei korrigeerita allahindluste alusel.

Õiglase väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantskohustused

Õiglase väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavatena klassifitseeritud finantskohustused koosnevad järgmisest:

- müügiks hoitud finantskohustustest;
- tuletisinstrumentidest, mis ei ole mõeldud riskimaandusinstrumentide arvestuseks;
- finantskohustustest, mis määratakse esmasel kajastamisel õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Grupp kasutab võimalust määratleda õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantskohustused pöördumatult:

- investeerimislepingute kohustustele kindlustustegevuses, kui investeerimisriski kannab klient ja vastavaid varasid mõõdetakse samuti õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Investoritele makstav lepinguline summa määratakse vastavate finantsvarade õiglase väärtuse alusel.

Õiglase väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavaid finantskohustusi kajastatakse esmasel õiglases väärtuses kauplemispäeval ja mõõdetakse edaspidi õiglases väärtuses. Õiglase väärtuse määramine ning

kasumi ja kahjumi arvutamine esmase kajastamise alusel on analoogne õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvaradega. Muutuseid õiglases väärtuses kajastatakse kasumiaruandes kasumi või kahjumina real „Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt“.

Finantsvara ja -kohustiste ümberliigitamine

Grupp liigitab oma finantsvarad ümber ainult juhul, kui muutub ärimudel, mille alusel finantsvarasid hoitakse, kuid seda peetakse väga harva juhtuvaks. Finantskohustusi ümber ei liigitata.

3.4.3 Allahindlus

Allahindlust kajastatakse järgmiste finantsinstrumentide kohta: korrigeeritud soetusmaksumuses finantsvarad, liisingunõuded, väljastatud pöördumatud laenuandmiskohustised ja väljastatud finantstagatisleping. Allahindlust mõõdetakse oodatava krediitkahjumi mudeli alusel ning need annavad tulemuseks kallutamata ja tõenäosusega kaalutud summa, mis saadakse, hinnates erinevaid võimalikke tulemusi ning võttes arvesse kõiki saadaval olevaid mõistlikke ja toetatavaid andmeid ilma liigse kulu või vaevata aruandekuupäeval. Sellised eraldised mõõdetakse selle alusel, kas instrumendi esmase kajastamisega võrreldes on krediidiriski oluliselt suurenenud.

- 1. tasandisse kuuluvad finantsinstrumentid, mille krediidirisk ei ole pärast esmast kajastamist oluliselt suurenenud, ning Grupi poliitikas olevad instrumendid, mille alusel hinnatakse madalat krediidiriski aruandekuupäeval ja mille reiting vastab investeerimisjärgule.
- 2. tasandisse kuuluvad finantsinstrumentid, mille krediitkvaliteet on pärast esmast kajastamist oluliselt halvenenud, kuid mille puhul ei ole ühtegi objektiivset tõendit väärtuse languse kohta.
- 3. tasandisse kuuluvad langenud väärtusega finantsinstrumentid ning mille puhul esineb objektiivseid tõendeid väärtuse languse kohta.

1. tasandi instrumentide kohta kajastatakse 12 kuu oodatavad krediitkahjumid ning 2. ja 3. tasandi instrumentide kohta eluea oodatavad krediitkahjumid. Eluea oodatavad krediitkahjumid tähendavad kõigist võimalikest probleemisündmustest tingitud kahjusid finantsinstrumenti ülejäänud eluea vältel. 12 kuu oodatavad krediitkahjumid tähendavad instrumendi eluea selle osa jooksul toimunud probleemisündmustest tingitud kahjusid, mis juhtuvad 12 kuu jooksul pärast aruandekuupäeva.

Oodatava krediitkahjumi mõõtmine

Oodatavat krediitkahjumit mõõdetakse iga riskipositsiooni kohta diskonteeritud toote maksejõuetuse tõenäosuse (probability of default, PD), laenu suurusega maksejõuetuse hetkel (exposure at default, EAD) ja kahjumääraga maksejõuetuse hetkel (loss given default, LGD). PD tähistab tõenäosust, et laenuaajal tekib kohustusega seoses maksejõuetus. EAD on eeldatav riskipositsioon maksejõuetuse tekkimise ajal, arvestades seejuures põhisumma ja intressi plaanilisi tagasimakseid ning tühistamatute kohustuste edasisi oodatavaid kasutusvõtmisi. LGD tähendab maksejõuetusest tingitud riskipositsiooni oodatavat kahju, arvestades selliseid tegureid nagu vastaspoole omadused, tagatis ja toote tüüp.

Oodatavad krediitkahjumid määratakse projitseerides PD, LGD ja EAD kõigi tulevaste kuude kohta riskipositsiooni eluea jooksul. Need kolm näitajat korrutatakse ja korrigeeritakse ellujäämistõenäosuse või selle alusel, kui tõenäoliselt ei ole riskipositsioon ette makstud või tingitud eelnevatel kuudel maksejõuetust. See annab tühusalt tulemuseks igakuised oodatavad krediitkahjumid, mis diskonteeritakse esmase efektiivse intressimäära alusel tagasi aruandekuupäeva ja summeeritakse. Ülejäänud eluea kuude summa tähistab eluea oodatavaid krediitkahjumid ja järgmise 12 kuu summa annab 12 kuu oodatavad krediitkahjumid.

Oodatavaid krediitkahjumid hinnates kaalub Grupp vähemalt kolme stsenaariumi (baas-, positiivne ja negatiivne stsenaarium), milles kasutatakse asjakohaseid makromajanduslikke muutujaid, nagu SKP, eluasemehinnad ja tööpuuduse määr. Oodatava krediitkahjumi hindamiseks kasutatavate näitajate hulka kuuluvad makromajandusprognosid ja nendega kaasnevate oodatavate tõenäosuste mõjud, andes tulemuseks sõltumatu tõenäosusega kaalutud keskmise. Juhul kui asjakohaste tegurite mõjud ei väljendunud modelleeritud oodatavate krediitkahjumite tulemustes, määrab Grupp vastavad mõjud oma kogemusel põhineva hinnangu alusel.

Grupp hindab olulise allahindlusega riskipositsioone ühe kaupa ega kasuta selleks modelleeritud sisendeid. Nende riskipositsioonide allahindlus määratakse diskonteeritud oodatavate rahavoogude alusel ja võttes arvesse vähemalt kaht võimalikku tulemust ning makromajanduslikke ja mittemakromajanduslikke (laenuaajapõhiseid) stsenaariume.

Maksejõuetuse ja alla hinnatud varade definitsioon

Maksejõuetus on PD sisend, mis mõjutab nii krediidiriski olulise tõusu määratlemist kui ka oodatava krediitkahjumi mõõtmist. Finantsvarad, mis on liigitatud väärtuse langusega, kuuluvad 3. tasandisse.

Grupi maksejõuetuse ja alla hinnatud varade IFRS 9 põhine definitsioon on kooskõlas Grupi maksejõuetuse regulatiivse definitsiooniga, mida kasutatakse ka riskihindamise otstarbel. Maksejõuetused ja allahindlused on tingitud ühest järgnevast sündmusest: makseviivitust ületab tähtpäeva rohkem kui 90 päeva, maksejõuetus kuulutatakse välja pankroti või muu sarnase olukorra tõttu, mittetöötava laenuaaja suhtes rakendatakse makseraskuste tõttu restruktureerimise meetet või hinnatakse, et laenuaaja ei suuda kohustisi tõenäoliselt kokkuleppe kohaselt täita. Hinnates laenuaaja suutlikust oma kohustusi tasuda, arvestab Grupp nii kvalitatiivseid kui ka kvantitatiivseid

tegureid, muuhulgas sama laenusaja võlgnevust või teiste kohustuste mitterakendamist, oodatavat pankrotti ja makselepingute rikkumisi.

Instrumenti ei loeta enam maksejõuetuse või alla hinnatuks, kui see ei ole vähemalt kolm kuud järjest vastanud ühele maksejõuetuse kriteeriumile. Kui maksejõuetus esineb seetõttu, et rakendatud on makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmed, rakendatakse pikemat viiteaega.

Krediidiriski olulise suurenemise määramine pärast esmast kajastamist Grupp hindab krediidiriski muutuseid, kombineerides selleks individuaalse ja kollektiivse teabe ning kajastades krediidiriski olulist suurenemist üksiku finantsinstrumenti tasemel. Finantsinstrumentide puhul, mille esmane kajastamine toimus 1. jaanuaril 2018 või hiljem, kasutatakse krediidiriski muutuste hindamise peamise näitajana muutuseid tulevikku vaatavas elua laenuportfelli suhtes. Tõenäosuses pärast esmast kajastamist, kuhu on kaasatud eelnevate ja praeguste majandustingimuste mõjud. Krediidiriski olulise suurenemise teise näitajana kasutatakse muutuseid Swedbanki sisemistes krediidiiretingutes pärast esmast kajastamist, mille puhul vastab iga reiting maksejõuetuse 12-kuulisele tõenäosusele. Nende maksejõuetuste, mille esmane kajastamine toimus enne IFRS 9 kasutuselevõtmist, tulevikku vaatava elua laenuportfelli hindamine ei oleks olnud võimalik ilma tagantjärele saadud informatsiooni kasutamise ja selleks oli vaja liigseid kulusid ja vaeva. Sellest lähtuvalt kasutatakse nende instrumentide puhul, mille esmane kajastamine oli enne 1. jaanuari 2018, peamise näitajana muutuseid Swedbanki sisemistes krediidiiretingutes pärast esmast kajastamist.

Tasandi määramise käigus võetakse arvesse ka kvalitatiivseid näitajaid, näiteks kas laenuvõtja on kantud järelevalvenimekirja või tema suhtes on rakendatud makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmeid. Lisaks sellele loetakse kõigi tähtaega vähemalt 30 päeva ületavate finantsinstrumentide krediidiriski oluliselt suurenenuks.

Grupp võtab arvesse, et aruandekuupäeval teatud madala krediidiriskiga finantsinstrumentidel ei ole krediidiriski oluliselt suurenenud. Seda poliitikat rakendatakse üksnes riikidele ja finantsasutustele väljastatud finantsinstrumentide puhul.

Finantsinstrumenti krediidiriski langust ei loeta enam oluliseks, kui ühtegi näitajat enam ei rikota.

Oodatav eluiga

Finantsinstrumentide eluiga on oluline nii krediidiriski olulise suurenemise hindamiseks, mille käigus arvestatakse maksejõuetuse tõenäosuse muutuseid oodatava elua laenuportfelli suhtes, kui ka elua laenuportfelli suhtes. Oodatav eluiga on enamasti limiteeritud maksimaalse lepingulise perioodiga, mille jooksul Grupile krediidirisk avaldub, isegi juhul, kui äritavale vastab pikem periood. Oodatava elua laenuportfelli suhtes arvestatakse kõigi lepinguliste tingimustega, sealhulgas ettemaksu ja pikendamise optioonide ning Grupile siduvate krediidiipikenduse optioonidega. Kodulaenuportfelli puhul kasutab Grupp käitumiskulude elua mudelit, mis aitab ennustada, millise tõenäosusega on nõue mistahes ajahetkel oma järelejäädud kehtivusaja jooksul jätkuvalt avatud ning selle suhtes ei ole tekkinud maksejõuetust (arvestades varase tasumise tõenäosust).

Selle üldreegli ainus erand kehtib krediitkaartidele, mille oodatav eluiga määratakse perioodi alusel, mille jooksul Grupile krediidirisk avaldub ja mille puhul riskijuhtimine krediidiriski ei maanda. Selline niinimetatud käitumuslik eluiga määratakse tootepõhise mineviku teabe alusel ja võib kehtida kuni 10 aastat.

Muudatused

Kui laenu muudetakse, kuid selle kajastamist ei lõpetata, jätkatakse krediidiriski olulise suurenemise hindamist esmase kajastamisega võrreldes allahindluse hindamise eesmärgil. Muudatused ei tingi automaatselt krediidiriski langust, mistõttu jätkatakse kõigi kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete näitajate hindamist. Lisaks sellele kajastatakse muudatuse kasumit või kahjumit koondkasumiaruandes real „Laenukahjumid (-kasumid)“.

Laenu muutmise või kajastamise lõpetamise korral moodustab krediidi väärtuse languse hindamise eesmärgil (sealhulgas krediidiriski olulise suurenemise hindamise eesmärgil) muudatuse kuupäev uue laenu esmase kajastamise kuupäeva. Kui uut laenu käsitletakse esmasel kajastamisel langenud väärtusega, liigitatakse see langenud väärtusega osetud või väljastatud varaks kuni laenu tagasimaksmise või mahakandmiseni.

Langenud väärtusega osetud või väljastatud varad

Instrumentid, mis on esmasel kajastamisel langenud väärtusega, loetakse langenud väärtusega osetud või väljastatud varadeks. Selliste varade oodatavat krediidi kahjumit mõeldakse alati summas, mis vastab elua laenuportfelli suhtes. Esmase kajastamise oodatavat krediidi kahjumit peetakse aga bilansilise brutoväärtuse osaks, mistõttu vastavad kajastatud allahindlused ainult muutustele elua laenuportfelli suhtes esmase kajastamise kuupäevaga võrreldes. Soodsaid muutuseid elua laenuportfelli suhtes kajastatakse kasumina kasumina eeldusel, et vastavad muutused ületavad eelnevalt väärtuse langusena kajastatud summat.

Väärtuse languse esitamine

Korrigeeritud soetusmaksumuses finantsvarade puhul esitatakse allahindlused finantsseisundi aruandes vastavate varade bilansilise brutoväärtuse vähenemisena. Laenuandmiskohustiste ja finantslepingute puhul esitatakse sellised eraldised kohustusena real „Eraldised“. Kui finantsinstrument hõlmab nii laenu kui ka

laenuandmiskohustist (näiteks uuenevate krediidisüsteemide puhul), eristab Grupp allahindluse laenust ja laenuandmiskohustist.

Mahakandmine vähendab finantsvara bilansilist brutoväärtust. Allahindlusest tingitud kahjumid ja mahakandmised esitatakse koondkasumiaruandes real „Laenukahjumid (-kasumid)“. Mahakandmise kajastatakse krediidi kahjumitena, kui kaotatud summa on lõpuks määratud ja kujutat summat enne varasemate allahindluste utiliseerimist. Mahakandmise või allahindluste mistahes järgnev taastamine kajastatakse kasumina real „Laenukahjumid (-kasumid)“.

3.4.4 Riskimaandusinstrumentide arvestus (IFRS 9, IAS 39)

Õiglases väärtuses riskimaandusinstrumentide portfelli (IAS 39)

Grupp kasutab õiglases väärtuses riskimaandusarvestust teatud juhtudel, kui laenuportfelli suhtes kajastatud intressimäära riski maandatakse tuletisinstrumentide abil. Riskimaandusarvestuse rakendamisel mõeldakse riskimaandatud portfelli õiglases väärtuses. Riskimaandatud portfelli maandatud riski väärtus kajastatakse finantsseisundi aruandes eraldi real „Maandatud riski väärtuse muutus portfelli“. Seda kirjet kajastatakse koos kirjega „Laenu klientidele“. Nii tuletisinstrumenti, riskimaandusinstrumenti kui ka maandatud riski väärtuse muutused kajastatakse koondkasumiaruandes kasumi või kahjumina real „Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt“.

Üks riskiarvestuse nõudeid on, et riskimaandussuhte oleks ametlikult määratletud ja dokumenteeritud. Riskimaanduse efektiivsus peab olema usaldusväärselt mõõdetav ja see peab olema olnud maandatud riski õiglase väärtuse muutuste tasavõrre mõõdetatult väga tõhus ja eeldatavalt selliseks ka jääma.

3.5 Rendid (IFRS 16, IAS 17)

3.5A Rendid 2019 (IFRS 16)

Rendilevõtja

Kui Grupp on Rendilevõtja, näeb standard ette, et enamike rendilepingute puhul kajastatakse finantsseisundi aruandes kasutusõigusega varad ja rendikohustised. Kasutusõigusega varad esitatakse materiaalse põhivara hulgas ja rendikohustised esitatakse muude kohustuste hulgas. Kasutusõigusega varade kulum ja intressikulud seoses rendikohustistega kajastatakse koondkasumiaruandes. Rahavoogude aruandes on kohustise põhiosa maksed kajastatud finantseerimistegevuse ning intressiosa maksed finantseerimistegevuse all.

Rendikohustised mõeldakse esialgu rendimaksete nüüdsväärtuses, mida ei maksta rendiperioodi alguses. Aja jooksul kohustised kasvavad intressikulude eraldiste arvelt ning vähenevad rendimaksete arvelt. Kasutusõigusega varad võetakse esialgu arvele nende soetusmaksumuses. Kasutusõigusega varasid amortiseeritakse rendiperioodi vältel. Rendimaksed diskonteeritakse kasutades alternatiivset laenuintressimäära. Grupp on otsustanud rakendada standardi erandit lühiajaliste rendilepingute ja selliste rendilepingute suhtes, mille alusvara väärtus on väike. Rendilepingutega seotud kulud kajastatakse kui „Muud kulud“. Pärast alguskuupäeva, hinnatakse rendikohustise bilansiline maksumus uuesti, et see väljendaks rendilepingu ümberhindamist või muudatusi. Rendikohustise ümberhindamine kohandatakse vastavalt kasutusõigusega varale. Muudatustega seotud kasumid või kahjumid kajastatakse koondkasumiaruandes.

Rendileandja

Tegutsedes rendileandjana loetakse rent kas kapitalirendiks või kasutusrendiks. Kapitalirendi puhul kanduvad vara omandiõigusega seotud olulised majanduslikud riskid ja hüved rendileandjalt rendilevõtjale. Kasutusrendi puhul on Grupp nii rendileandjaks kui ka rendilevõtjaks.

Grupi renditegevus hõlmab peamiselt kapitalirenti ning on seetõttu kajastatud laenu ja nõuete all. Bilansiline väärtus vastab tulevaste rendimaksete nüüdsväärtusele. Vahe kõikide tulevaste rendimaksete, saadaoleva brutosumma ja tulevaste rendimaksete nüüdsväärtuse vahel moodustab renditulu. See tähendab, et saadavad rendimaksed kajastatakse läbi kasumiaruande osaliselt intressituluna ja osaliselt finantsseisundi aruandes põhiosa tagasimaksetena, nii et finantstulu vastab netoinvesteeringu suhtes ühtlasele tulule.

3.5B Rendid 2018 (IAS 17)

Rendilevõtja

Grupp tegutseb rendileandjana kasutusrendi puhul, mille korral jäävad majanduslikud riskid ja hüved rendileandja kanda. Kui grupp on rendilevõtja rollis, kajastatakse lepingutest tulenevad rendimaksed rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Rendileandja

Samad arvestuspõhimõtted, mis aastal 2019, vt punkti 3.5A „Rendileandja“.

3.6 Sidusettevõtted (IAS 28, IFRS 11)

Sidusettevõtteid on ettevõtteid, mille üle Grupil on oluline mõju ja mida kajastatakse kapitaliosaluse meetodil. Kapitaliosaluse meetod tähendab seda, et osalused ettevõttes kajastatakse soetusmaksumuses omandamise ajal ja seejärel korrigeeritakse Grupi osaga sidusettevõtte netovaras toimunud muutustes. Sidusettevõttega seotud firmaväärtus arvestatakse osaluse bilansilises väärtusesse ja seda ei amortiseerita.

Osulate bilansilist väärtust võrreldakse seejärel sidusettevõttesse tehtud puhasinvesteeringu kaetava väärtusega, et määrata kindlaks allahindluse kajastamise vajadus. Grupi osa sidusettevõtte tulude väljavõttes kajastatud kasumist koos võimaliku allahindlusega kajastatakse koondkasumiaruande real „Muud tulud“. Sidusettevõtete aruandluskupäevad ja arvestuspõhimõtted on vastavuses Grupi omadega.

3.7 Immateriaalne põhivara (IAS 38)

Muu immateriaalne põhivara

Immateriaalsed varad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses ja seejärel soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja akumuleeritud väärtuse langus. Äriühenduses omandatud immateriaalse vara maksumus vastab õiglasele väärtusele omandamishetkel. Immateriaalse vara kasulik kasutusiga on kas piiratud või piiramatult. Piiratud kasuliku kasutuseaga immateriaalsed varad amortiseeritakse nende kasuliku eluea jooksul ja kui täheledatakse asjaolusid, mis võivad viidata vara väärtuse langusele, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Kasulik kasutusiga ja amortisatsioonimeetod hinnatakse ümber ja vajadusel korrigeeritakse neid iga aruandeaasta lõpus. Arenduskulud, mille maksumust saab usaldusväärselt arvestada ja mille puhul on tõenäoline, et Grupp saab varadega seotud tulevast majanduskasu, kapitaliseeritakse ja kajastatakse finantsseisundi aruandes. Muul juhul kantakse arendusväljaminekud nende tekkimisel kuludesse.

3.8 Materiaalne põhivara (IAS 2, IAS 16)

Omatarbed

Materiaalne põhivara, nagu seadmed ja omanike hõivatud kinnisvara, kajastatakse algselt nende soetusmaksumuses ning seejärel mõõdetakse neid soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalik väärtuse langus.

3.9 Provisjonid (IAS 37)

Eraldis (provisjon) kajastatakse finantsseisundi aruandes, kui Grupil on minevikusündmustest tingitud juriidiline või tegevusest tingitud kohustus ja on tõenäoline, et selle kohustuse täitmise tulemusena toimub ressursside vähenemine. Lisaks peab kohustuste suurus olema usaldusväärselt hinnatav. Hinnanguline ressursside vähenemine arvutatakse nüüdsväärtuses. Provisjone hinnatakse iga aruandekupäeval ja vajadusel korrigeeritakse nii, et need vastaksid kohustuste väärtuse jooksvale hinnangule.

3.10 Pensionid (IAS 19)

Grupi töösuhetejärgsed hüvitised, mis koosnevad pensionikohustustest, loetakse kindlaksmääratud sissemaksetega plaanideks. Kindlaksmääratud sissemaksetega plaanide puhul teeb Grupp sissemakseid eraldiseivatele juriidilistele isikutele ning väärtuse muutmise risk kuni väljamaksmiseni lasub töötajal. Seega ei ole Grupil pärast tasude maksmist enam mingeid kohustusi.

3.11 Kindlustuslepingud (IFRS 4)

Finantsaruannetes klassifitseeritakse kindlustuslepingud arvestuseesmärkidel kindlustuslepinguteks ja investimislepinguteks sõltuvalt sellest, kas leping hõlmab märkimisväärset kindlustusrisiki ülekandmist või ei. Enamik Grupi kindlustuslepingutest ei kanna olulisi kindlustusrisike, mistõttu kajastatakse neid finantsinstrumentidenä finantsseisundi aruande real „Finantskohustused, mille investimisrisk on kliendil“. Olulise kindlustusriskiga kindlustuslepingutele moodustatakse kindlustustehnilisi eraldisi, mis vastavad võetud kohustustele. Koondkasumiaruandes on saadud kindlustusmaksed kajastatud real „Kindlustuspreemiad“ ja provisjonid kajastatud real „Kindlustustehnilised eraldised“.

3.12 Vahendustasude netotulud (IFRS 15)

Klientidega sõlmitud lepingutelt saadavad tulud koosnevad peamiselt teenustega seotud tasudest ning esitatakse vahendustasude tuluna, sealhulgas varade haldamise, kaartide ja maksete töötlemise eest. Selliseid tulusid kajastatakse täitmiskohustiste teostamisel ehk toote või teenuse eest kontrolli edastamisel kliendile. Tulud peegeldavad enamasti tasusid, mida eeldatakse vastavate toodete või teenuste eest saada. Kui tasud hõlmavad ka muutuvtasu (näiteks tulenevalt allahindlustest, tagasimaksetest või tulemuspõhistest elementidest), kajastatakse need ainult juhul, kui vastav summa suure tõenäosusega suure osas ei vähene. Kogutasu määratakse iga teenuse kohta ja sõltub sellest, kas teenust pakutakse ühekordselt või teatud perioodi vältel. Grupp kajastab arveks tegemata nõuded täitmiskohustiste eest, mis on teostatud, kuid mille kohta ei ole esitatud viitlaekumiste arveid, ning lepingulised kohustised, mille lühiajalised ettemaksud on kätte saadud, kuid mille täitmiskohustust ei ole veel ettemakstud tuludena teostatud. Grupp esitab lepingulised kohustised teenuste eest, mille eest on saadud lühiajalised ettemaksud, kuid mida ei ole veel teostatud.

Komisjonitulu kulu sõltub tehingutest ja on otseselt seotud tuluga real „Komisjonitulu“ ja teenustasutulu“.

3.13 Muud tulud

Muud tulud hõlmavad kasumeid IT-teenuste ja Grupis osutatud teenuste müügist. Muud tulud hõlmavad ka kasumeid ja kahjumeid materiaalse põhivara müügist.

3.14 Aktsiapõhine makse (IFRS 2)

Kuna Grupp saab teenuseid oma töötajatelt ja võtab kohustuse arveldada tehingute eest omakapitaliinstrumentidega, kajastatakse see aktsiapõhise

maksenda. See tähendab, et selliste teenuste õiglane väärtus, mis annavad töötajatele õiguse omakapitaliinstrumentidele, kantakse kuludesse teenuste osutamise ajal. Samal ajal kajastatakse vastav omakapitali kasv kui „jaotamata kasum“.

Emaettevõtte Swedbank AB (publ) vastutab aktsiate jaotamise eest Grupi ettevõtete töötajate vahel. Grupp kajastab Grupi töötajatele makstud hüvitiste kulusid koondkasumiaruandes ja vastava summa omakapitalis (jaotamata kasum).

Omakapitaliinstrumentidega arveldatavate aktsiapõhiste maksete puhul töötajatele hinnatakse osutatud teenuseid võimaldatud omakapitaliinstrumentide õiglase väärtuse alusel. Omakapitaliinstrumentide õiglane väärtus leitakse raamatupidamisarvestuse eesmärgil üleandmise kuupäeva, st hindamispäeva seisuga. Hindamispäev viitab kuupäevale, mil leping sõlmiti ja mil pooled leppisid kokku aktsiapõhise makse tingimustes. Üleandmise kuupäeval võimaldatakse töötajatele õigused aktsiapõhisele maksele (Swedbank AB (publ) tuleviku lihtaktsia). Kuna võimaldatud omakapitaliinstrumentid ei ole üle antud enne, kui töötajad on lõpetanud kokku lepitud teenistusperioodi, siis eeldatakse, et teenused osutatakse üleandmisperioodi jooksul. See tähendab, et kulu ja vastav kohustuste suurendamine kajastatakse kogu üleandmisperioodi jooksul. Turul mittepõhinevad üleandmistingimused, nt nõue, et isik jääks tööle, võetakse arvesse, kui hinnatakse, mitme omakapitaliinstrumenti üleandmist eeldatakse. Iga aruandlusperioodi lõpus hindab Grupp ümber oma otsused selle kohta, kui mitme aktsia üleandmist ta eeldab turul mittepõhinevate üleandmistingimuste alusel. Kõrvalekaldeid algsest otsusest kajastatakse koondkasumiaruandes ja vastav korrigeerimine kajastatakse finantsseisundi aruande real „jaotamata kasum“.

3.15 Varade väärtuse langus (IAS 36)

Varade puhul, mida ei testita väärtuse languse suhtes muude standardite alusel, määrab Grupp regulaarselt kindlaks, kas esineb väärtuse languse märke. Kui selliseid märke esineb, testitakse vara, hinnates selle kaetavat väärtust. Vara kaetav väärtus on selle müügihinna kõrgeim hind miinus selle müümise kulud ja väärtus kasutamisel. Kui bilansiline jääkmaksumus on utiliseeritavast väärtusest suurem, vähendatakse vara maksumust utiliseeritava väärtuseni. Kasutusväärtuse hindamiseks diskonteeritakse hinnangulised tuleviku rahavood, kasutades maksueelset diskonteerimise määra, mis hõlmab turu hinnangut konkreetse varaga seotud raha ajalisele väärtusele ja muudele riskidele. Samuti hinnatakse iga aruandepäeval, kas on märke sellest, et varasemate väärtuse languste vajadus on vähenenud või lakanud. Selliste märkide esinemise korral määratakse kaetav väärtus. Varasemad väärtuse languse kahjumid tühistatakse üksnes juhul, kui tegemist oli languse kajastamishetke prognooside muutusega. Materiaalse või immateriaalse põhivara väärtuse langused kajastatakse koondkasumiaruandes eraldi.

3.16 Tulumaks (IAS 12)

Praegustel alustel ei tasu Eesti ettevõtetel kasumilt ettevõtte tulumaksu. Tulumaksu makstakse kasumi jaotamisel (dividendidelt) ning tehingutelt, mida võib lugeda kaudseks kasumi jaotamiseks (hüvitised, kingitused jms).

Alates 01. aprillist 2018. aastal peavad krediidiasutused maksta oma eelmise kvartali teenitud kasumilt tulumaksu määraga 14%. Maks kuulub tasumisele järgmise kvartali kolmanda kuu 10. päevaks. Kui krediidiasutus teenis kvartalis kahjumit, saab selle järgmise kvartali kasumist maha arvata; nii võib kvartali kasumit vähendada kuni 19 eelmise kvartali kahjumi võrra. Kui kasum on jaotatud, kuulub tasumisele veel kuni 6% tulumaksu, seega on kogu tulumaksuäär kuni 20%. Lisanduva tulumaksu määr sõltub dividendide maksmise regulaarsusest. Kui dividende ei maksta, siis tulumaksu ei tagastata. Kvartalikasumitelt tasutav ettevõtte tulumaks kajastatakse aruandeperioodi tulumaksukuluna. Tulumaksuvara (ja tulumaksu tulu) kvartalikasumitelt kajastatakse, kui on tõenäoline, et järgmise 19 kvartali kasum on piisav nende kahjumite katmiseks.

Dividendidelt ja muult kasumi jaotamisel makstakse ettevõtte tulumaksu maksumääriga 20/80 netosummast.

Alates 2019. aastast võib makstavatele dividendidele rakendada soodsamat maksumäära, milleks on 14/86 netosummast. Soodsamat maksumäära võib kasutada neljandal aastal makstud dividendide puhul kolme eelneva aasta keskmise dividendi väljamakse ulatuses. Esimese aastana võetakse arvesse aastat 2018.

Praeguse ja eelnevate perioodide maksuvarad ja maksukohustused võrduvad maksuhaldurielt eeldatavasti saadava või neile makstava summaga. Edasilükkunud tulumaks viitab bilansilise maksumuse ja maksustamisbaasi vaheliste erinevustele, mille põhjal kujuneb tuleviku maksmisele kuuluv tulumaks. Edasilükkunud tulumaksukohustused viitavad ajutiste erinevustega seotud tulumaksule, mis kuulub tasumisele tulevikus. Edasilükkunud maksukohustused kajastuvad kõigi ajutisest erinevusest tulenevate edasilükkunud tulumaksu kohustiste puhul, erandiks on olukord, kus ettevõtte ei kajasta firmaväärtuse esmase arvevõtmisega seotud ajutisest erinevusest tulenevat edasilükkunud tulumaksu kohustist; samuti on erandiks teatud erinevused osulate puhul tütarettevõtete. Edasilükkunud tulumaksuvara on mahaarvatavate ajutiste erinevustega seotud tuleviku tulumaksuvähendused, edasilükatud tulumaksukahjumid või muud tuleviku tulumaksuvähendused. Edasilükkunud tulumaksuvara kontrollitakse iga bilansipäeval ja kajastatakse selles ulatuses, milles see tõenäoliselt iga bilansipäeval ära kasutatakse. Seetõttu kajastatakse varem kajastamata edasilükkunud tulumaksuvara siis, kui on tõenäoline, et tulevikus on selle kättesaamiseks piisav ülejääk. Arvutustes teostatakse aruandekupäeval kehtinud (või olulises osas

kehtima hakanud) maksumäärade. Grupi edasilükkunud tulumaksuvara ja tulumaksukohustused hinnatakse nominaalväärtuses, kasutades asjakohase riigi maksumäära, mis kehtib järgnevatel aastatel. Tasumisele kuuluv ja edasilükkunud tulumaks kajastatakse koondkasumiaruandes real „Tulumaks“.

Kuna emaettevõtte kontrollib tütarettevõtte dividendipoliitikat, on tal võimalik kontrollida ka kõnealuse investeeringuga seotud ajutiste erinevuste tühistamise ajastamist. Seega, kui emaettevõtte on otsustanud selliseid kasumeid lähemas tulevikus mitte jaotada, ei kajasta ta edasi lükkunud tulumaksu kohustist. Kui emaettevõtte on otsustanud, et dividendid makstakse välja, kajastatakse edasi lükkunud tulumaksu kohustist nende väljamaksete ulatuses.

3.17 Raha ja raha ekvivalendid (IAS 7)

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse raha ja saldodid keskpangas (välja arvatud kohustuslik reserv), korrespondentkontosid, üleöödeposiite ja lühiajalisi deposiite teistes pankades. Saldod viitavad kogu aeg kättesaadavatele vahenditele. See tähendab, et raha ja raha ekvivalendid on kohe kättesaadavad.

4. UUED STANDARDID JA TÕLGENDUSED

4.1 Avaldatud, kuid mitte rakendatud standardid

Rahvusvaheline Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) ja Rahvusvaheline Finantsaruandluse Tõlgendamise Komitee (IFRIC) on avaldanud järgmised standardid, standardite muudatused ja tõlgendused, mis rakenduvad 2020. aastal või hiljem. IASB lubab ka varasemat rakendamist. Grupp rakendab eelmistest rahvusvahelistest finantsaruandlusstandarditest (IFRS) erinevaid reegleid siis, kui EL on need vastu võtnud. Sellest tulenevalt ei ole Grupp 2019. aasta aastaaruandes neid muudatusi rakendanud.

Kindlustuslepingud (IFRS 17)

IFRS 17 anti välja mais 2017 ja see rakendub alates 1. jaanuarist 2021, mida on pakutud edasi lükata kuni 1. jaanuarini 2022. EL ei ole standardit veel kinnitanud. Selles sätestatakse väljastatud kindlustuslepingute kajastamise, esitamise, mõõtmise ja avalikustamise põhimõtted. Standardi kohaldamisalasse kuuluvaid kindlustuslepinguid mõõdetakse praeguse väärtuse juures, mis põhineb praegustel hinnangutel summade kohta, mis saadakse põhisummadelt ja kahjunõuetelt, hüvitistelt ja kulude väljamaksetelt ning oodatavalt tulult kindlustuskaitse pakkumise eest. Mõju Grupi finantsaruannetele veel hinnatakse.

Muud IFRS-ide muudatused

Muude (avaldatud, kuid mitte veel rakendatud) uute või muudetud IFRS-ide või nende tõlgenduste mõju Grupi finantsseisundile, majandustulemustele, rahavoogudele või avalikustamiskohustustele on hinnatud tähtsusetuks või olematuks.

3 Olulised raamatupidamislikud otsused ja hinnangud

IFRS-i standarditega kooskõlas oleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitamisel tuleb tegevjuhtkonnal langetada otsuseid ja anda hinnanguid, mis mõjutavad kajastatud varade ja kohustuste väärtusi ning tingimuslike varade ja kohustuste kajastamist bilansipäeva seisuga, samuti aruandeperioodil kajastatud tulusi ja kulusid. Juhtkond vaatab järjepidevalt üle sellised otsused ja hinnangud, sealhulgas need, mis mõjutavad finantsinstrumentide õiglasi väärtusi, kahjumi ootusega laenude allahindlust, materiaalse ja immateriaalse varade väärtuse langust, edasilükkunud maksukohustusi, kindlustustegevuse eraldisi ja aktsiapõhised makseid. Juhtkond toetub otsustes ja eeldustes varasemale kogemusele ja muudele teguritele, mida peab antud olukorras mõistlikuks. Tegelikud tulemused võivad otsustest ja hinnangutest erineda.

Finantsinstrumentid

Finantsinstrumentide õiglase väärtuse määramisel kasutatakse Grupis erinevaid meetodeid vastavalt jälgitavate turuandmete kättesaadavusele ja turu aktiivsusele. Peamiselt kasutatakse noteeritud hindasid aktiivsel turul. Kui aktiivsete turgude finantsvaradel ja -kohustistel on tasakaalustavad tururiskid, kasutatakse tasakaalustavate riskipositsioonide õiglase väärtuse määramiseks ostu- ja müügihindade keskmist. Aktiivseks turuks peetakse reguleeritud turgu, millel noteeritud hinnad on hõlpsasti kättesaadavad ja mis on korrapärase. Aktiivsust hinnatakse järjepidevalt, analüüsides selliseid tegureid nagu kauplemismahud ning pakkumise- ja müügihindade erinevused. Kui teatud kriteeriumid ei ole täidetud, loetakse turg või turud mitteaktiivse(te)ks. Juhtkond otsustab, milline hindamismudel ja millised hinnakujuandusparameetrid on konkreetse instrumendi jaoks kõige sobivamad. Swedbank kasutab hindamismodeleid, mis on üldiselt heakskiidetud ja allutatakse sõltumatule riskikontrollile. Kui finantsinstrumente hinnatakse õiglases väärtuses, kasutades selleks hindamismodeleid, siis määratakse kindlaks, milliseid jälgitavaid turuandmeid neis mudelites kasutada tuleb. Eelduseks on, et kasutatakse sarnase aktiivsusega finantsinstrumentide noteeritud hindu. Kui selliseid hindu või hinnakomponente ei saa tuvastada, tuleb Grupi juhtkonnal teha oma oletused. Lisa 34 kajastab finantsinstrumente õiglases väärtuses jagatuna kolmele hindamistasemele: noteeritud hinnad, jälgitavate turusisenditega hindamismudelid ning märkimisväärsed eeldustega hindamismudelid.

Tehakse kindlaks, millist finantsinstrumentide riskimaandusinstrumentide arvestust tuleks rakendada, et minimeerida arvestuse volatiilsus. Majandusarvestuse volatiilsusel puudub majanduslik asjakohasus ja see tuleb esile finantsinstrumentide mõõtmisel teiste mõõtmispõhimõtete alusel, hoolimata asjaolust, et nad üksteist finantsiliselt maandavad.

Allahindlused

Allahindlused hinnatakse kvantitatiivseid modeleid kasutades, hõlmates sisendeid, eelduseid ja meetodeid, mis eeldavad kõrgetasemelisi juhtimisotsuseid. Eelkõige võib allahindluse tasemele märkimisväärsel mõju avaldada krediidiriski olulise suurenemise tuvastamine ja tulevikku vaatavate makromajanduslike stsenaariumide kaasamine. Tulevikku vaatava informatsiooni kaasamiseks on vaja anda olulisi hinnanguid, et valida välja kasutatavad stsenaariumid ja tagada, et eeldatava krediidikahjumi arvutamisel võetaks arvesse ainult asjakohast tulevikku vaatavat informatsiooni. Tundlikkuse analüüs allahindluste kohta seoses krediidiriski eelduste kasvuga on toodud leheküljel 26 ning seoses tulevikku vaatavate makromajanduslike stsenaariumidega on toodud leheküljel 27.

Olulise allahindlusega riskipositsioone (kus laenusaja või limiidirühma krediidilimiit rühma peale kokku on 50 miljonit Rootsi krooni (4,8 miljonit eurot) või samaväärne summa muus valuutas või rohkem) hinnatakse ühe kaupa ja selleks ei kasutata modelleeritud sisendeid. Nende riskipositsioonide allahindlused määratakse diskonteeritud oodatavate rahavoogude alusel ja võttes arvesse vähemalt kaht võimalikku tulemust, millest üks on kahjumiga hõlmav tulemus. Võimalike tulemuste puhul arvestatakse nii makromajanduslikke kui ka mittemakromajanduslikke (laenusajaapõhiseid) stsenaariume. Tulevaste rahavoogude hinnangute puhul arvestatakse mitmesuguseid asjakohaseid tegureid, nagu näiteks rahavoogude summa ja allikad, laenusaja sissetuleku tase ja kvaliteet, tagatise realiseerimisväärtus, Grupi positsioon seoses teiste võlausaldajatega, realiseerimisprotsessi eeldatav maksumus ja kestus ning tulevased majandustingimused. Tulevaste sissetulekute suurus ja tasumise aeg sõltub laenusaja tulevases toimimisest ja tagatise hinnangust, mis mõlemad on mõjutatavad tulevastest majandustingimustest; lisaks ei pruugi tagatis olla turukõlblik. Otsused muutuvad vastavalt uuele kättesaadavale teabele või realiseerimisstrateegiate arengutele, tuues kaasa regulaarseid muutuseid laenude allahindluses. Koondkasumiaruandes kajastatud individuaalselt hinnatud laenude laenukahjumite muutus on -1,9 miljonit eurot.

Grupp ei ole muutnud hindamismeetodeid ega aruandlusperioodil tehtud olulisi eelduseid.

4 Riskid

Swedbank Eesti moodustab osa Swedbank Grupist ning järgib Swedbank Grupi riskijuhtimise põhimõtteid ja standardeid ja protseduurireegleid kooskõlas riiklike seadustega.

Swedbank Eesti määratluse kohaselt on risk ettevõttesisestest protsessidest või tulevikus aset leida võivatest sise- või välissündmustest tulenev potentsiaalselt negatiivne mõju Grupi turuväärtusele. Riski iseloomustab sündmuse toimumise tõenäosus ja mõju Grupi tulule, omakapitalile või turuväärtusele. Swedbank Eesti nõukogu on võtnud vastu ettevõtte riskijuhtimiseeskirja, milles kujutatakse riskiraamistikku, riskijuhtimisprotsessi ning riskijuhtimise kehtivaid rolle ja vastutusalasid. Swedbank Eesti tuvastab pidevalt oma tegevuse käigus tekkivaid riske ja on loonud protsessi nende juhtimiseks.

Riskijuhtimine sisaldab endas protsesse, mis kindlustavad, et Grupp ennetab riske, tuvastab riske, mõõdab riske, analüüsib riske, koostab meetmeid, kontrollib, teostab järelevalvet ja riskiaruandlust ning vaatab üle riskijuhtimisprotsessi. See protsess hõlmab kõiki riske tüüpe ja näeb ette ka Swedbank Eesti riskiprofiili kirjeldamist, millest omakorda lähtutakse ettevõttesiseses kapitali adekvaatsuse hindamise protsessis.

Riskiprofiili pikaajaliseks juhtimiseks on Swedbank Grupi nõukogu määranud üldise riskivalmiduse. Kooskõlas riskivalmidusega määrati Swedbank Grupi tegevjuhtide jaoks Swedbank Grupi potentsiaalsete riskide piirmäärad. Swedbanki Grupi tegevjuhtide piirmäärad täiendavad madalamate juhtimistasemete piirmäärad ja riskiindikaatorid, mida jälgitakse hoolikalt ja mis peaksid varakult hoiatama riskiolukorra tingimuste muutumisest.

Kapitali adekvaatsuse hindamise protsess võimaldab valitud viisil hinnata Grupi koguriskitasemest ja äristrateegiast tulenevaid kapitalivajadusi. Eesmärk on tagada kapitali tõhus kasutamine, tagades samal ajal isegi rasketes turuoludes Grupi miinimumkapitalinõuete täitmise ja juurdepääsu riigisisestele ja rahvusvahelistele kapitaliturgudele.

Risk	Kirjeldus
Krediidirisk	Risk, et vastaspool, krediidivõtja, ei täida oma rahalisi kohustusi Grupi suhtes ja risk, et panditud tagatis ei kata Grupi nõudeid. Krediidiriski alla kuulub vastaspoole risk, kontsentratsioonirisk ja välisvaluuta arveldusrisk.
Tururisk	Risk, et Grupi tulemused, omakapital või väärtus vähenevad finantsturgude riskitegurite muutuste tõttu. Tururiskideks on intressimäärade risk, valuutarisk, aktsiahinna risk, toormehinna risk ja riskid, mida põhjustavad muutused volatiilsuses või korrelatsioonides.
Likviidsusrisk	Risk, et Grupp ei suuda täita oma maksekohustusi tähtsajal lõppedes või maksetähtaegade saabumisel.
Operatsioonirisk	Kahjumite risk, mida põhjustaks ebaadekvaatsed või puudulikud sisemised protsessid või protseduurid, inimlikud või süsteemsed vead või ettevõttevälised sündmused. Operatsiooniriski määratluse kuulub ka õiguslik risk ja infoturbe risk.
Kindlustusrisk	Väärtuse muutumise risk, mida põhjustavad hääled tegelike kindlustuskulude ja prognoositud kindlustuskulude vahel.
Vastavusrisk	Risk, et Grupp ei suuda vastata oma litsentseeritud tegevuse jaoks kehtestatud seadustele ja regulatsioonidele.
Muud riskid	Siia kuuluvad äririsk, pensionirisk, strateegiline risk, mainega seotud risk, rahapesu ja terrorismi rahastamise risk, samuti keskkonna- ja jätkusuutlikkuse risk.

4.1 Krediidirisk

Mõiste

Krediidirisk on risk, et tehingu vastaspool või võlgnik ei täida oma lepingulisi kohustusi Grupi ees ja et tagatise realiseerimisest laekuv netosumma pärast realiseerimisega kaasnenud kulusid ei kata nõuet. Krediidirisk hõlmab ka vastaspoole maksejõuetuse riski, kontsentratsiooniriski ja valuutaarvelduse riski.

Kontsentratsioonirisk avaldub näiteks krediidiportfelli suures avatuses mõne piirkonna või tööstusharuga seotud riskidele või riskikontsentratsioonidele.

Vastaspoole risk seisneb selles, et kauplemistehingu vastaspool ei suuda täita oma rahalisi kohustusi Grupi ees ning seotud tagatis ei ole piisav, et katta nõuet vastaspoole vastu. Siinkohal tähistab mõiste kauplemistehing repotehinguid, tuletisinstrumente ja väärtipaberite kaudu finantseerimise

tehinguid. Välisvaluuta arveldusrisk on risk, et vastaspool ei suuda täita oma kohustusi enne kui Grupp täidab oma kohustused tehingu (kande/makse) ajaks.

Riskijuhtimine

Grupi laenamistegevuse keskseks põhimõtteks on, et iga äriüksus vastutab täielikult oma krediidiriskide eest, krediidiotused tuginevad krediidiprotsessile ja tehakse vastavalt kehtivatele õigusaktidele ning et need otsused on kooskõlas Grupi äri- ja krediidistrateegiaga. Olenevalt krediidiriiskide suurusest ja iseloomust võib laenuotsuse teha näiteks krediidispetsialist süsteemite abil või laenukomitee. Äriüksusel on täielik äriplane vastutus, sõltumata sellest, kes lõppotsuse teeb, sealhulgas vastutus sisemise krediidikontrolli osas. Kogu Grupp lähtub krediidiriiskide halduses dualsuspõhimõttest. Põhimõtet rakendatakse nii sõltumatu krediidiosakonna töös, otsuste tegemisel vastutajate poolt kui ka krediidandmise protsessis. Iga äriüksus vastutab selle eest, et sisekontroll on kaasatud kõikidesse laenu- ja seiretegevustesse.

Krediidiprotsessi võtmeosa on riskide liigitamine. Siia kuuluvad otsuste tegemise ja tegevusprotsessid seoses laenamise, krediidiseire ja krediidiriski suuruse määramisega. Laenu andmise otsuse korral on nõutav, et on mõjuvaid põhjuseid eeldada, et laenuaaja täidab oma kohustise Grupi ees. Lisaks on Grupi eesmärk saada tehingule adekvaatne tagatis tulenevalt tehingu riskitasemest.

Vastutustundlikuks, muutuskindlaks ja tasakaalustatud laenamiseks tuleb igat tehingut käsitleda asjaomaste välisegurite kontekstis, võttes arvesse Grupi ja teiste turuosaliste teadmisi prognoositavatest kohalikest, piirkondlikest ja globaalsetest muutustest ja arengutest, mis võivad tehingut ja selle riske mõjutada. Kõiki krediidiriske hinnatakse regulaarselt ja süsteemselt, et tuvastada krediidiriski oluline suurenemine võimalikult varakult. Äriklientidele, finantsasutustele ja riikidele väljastatud laenude riskisust hinnatakse ümber vähemalt kord aastas, et saada laenuaaja finantsseisundist ja edasijätkuvast krediidivõimest terviklik ülevaade, vaadata üle ja määrata riskiklass ning hinnata pikaajalist suhet laenuaajaga.

Riskide mõõtmine

Grupi sisereitingute süsteem on aluseks:

- riskide hindamisel ja krediidiotuste tegemisel;
- riskiga korrigeeritud tulususe (sh RAROC) hindamisel;
- laenuadekvaatsusele;
- krediidiriskide jälgimisel ja juhtimisel (sealhulgas muutustele);
- krediidiriskide juhatusele, tegevjuhtide ja juhtkonnale aruandmisel;
- krediidistrateegia ja sellele vastavate riskijuhtimistegevuste väljatöötamisel;
- kapitalinõuete ja kapitalipaigutuste hindamisel.

Riskiklass määratakse ja seda hinnatakse osana kõigi krediidiotuste tegemise protsessist. Riskiklass tingib ka analüüsi ulatuse ja dokumentatsiooni nõuded ning on aluseks sellele, kuidas kliente jälgitakse. Nii võib madala riskiga tehinguid heaks kiita lihtsama ja kiirema krediidiprotsessiga. Individuaalsete krediidiriskide jälgimise oluliseks osaks on ka riskide klassifitseerimine.

Grupp on saanud Finantsinspektsioonilt (FI) loa rakendada suuremast osast krediidiriskidest tuleneva kapitalinõude arvutamiseks sisereitingutel põhinevat meetodit (Internal Ratings Based approach, IRB). Pank rakendab IRB meetodit suuremale osale klientidele väljastatavatele laenuadele, erandiks on laenu riikidele. Riskide puhul, millele ei rakendata IRB meetodit, rakendatakse regulaatori poolt kehtestatud standardmeetodit.

Riskide liigitamise eesmärk on prognoosida maksejõuetust ühe aasta jooksul. Liigituse kuulub 23 klassi, kus 0 on kõrgeim ja 21 madalaim maksejõuetuse risk, lisaks üks klass laenuadele, mis on maksejõuetud. Järgnevas tabelis kirjeldatakse Grupi riskide liigitamist ja selle seotust maksejõuetuse tõenäosusega 12 kuu jooksul, samuti on toodud Standard & Poor'i indikaativne reiting. Riskid on seotud konsolideeritud tulemusel.

Riskiklass vastavalt IRB metodoloogiale

Sisemine reiting	Klass	PD (%)	Vastav Standard & Poor's reiting
Madal risk	13-21	<0,5	BBB- kuni AAA
Normaalne risk	9-12	0,5-2,0	BB- kuni BB+
Kõrgendatud risk	6-8	2,0-5,7	B+
Kõrge risk	0-5	>5,7	C kuni B
Maksejõuetu	Maksejõuetu	100	D

Riskide võimalikult täpseks ettevõttesiseseks mõõtmiseks on loodud mitu riskide klassifitseerimise mudelit. Peamiselt on kasutusel kahte tüüpi mudelid, millest üks põhineb statistilistel meetoditel ning eeldab juurdepääsu suurele hulga teabele tehingupoolte kohta ja piisavale teabele võlgu jäänud tehingupoolte kohta. Kui statistilisi meetodeid ei ole võimalik rakendada, luuakse mudelid, mille hindamiskriteeriumid põhinevad eksperthinnangutel.

Neid mudelid valideeritakse uute mudelite loomisel ning oluliste muudatuste tegemisel, aga ka perioodiliselt (vähemalt kord aastas). Valideerimise eesmärk on tagada, et mudel võimaldaks riski piisava täpsusega mõõta. Lisaks hinnatakse mudelite praktilist rakendatavust igapäevases krediiditeenuste osutamises. Tavaliselt annavad need mudelid tulemuseks laenuaaja ühe aasta jooksul maksejõuetuks muutumise tõenäosuse.

Oodatava krediidi kahjumi mõõtmine

Alates 1. jaanuarist 2018 järgib Grupp raporteerimisstandardit IFRS 9 ning näitab krediidiportfelli allahindlusi oodatava krediidi kahjumi põhjal. Oodatavat krediidi kahjumit mõõdetakse vastavalt tasandile, kuhu konkreetne vara aruandluspäeva seisuga paigutatakse. Kui finantsvara krediidirisk ei ole alates esmasest kajastamisest oluliselt suurenenud (1. tasand), lähtutakse väärtuse languse hindamisel 12-kuulisest oodatavast krediidi kahjumist. Kui finantsvara krediidirisk on oluliselt suurenenud (2. tasand) või kui selle väärtus on krediidi tõttu langenud (3. tasand), lähtutakse väärtuse languse hindamisel kogu lepingu kehtivusaja oodatavast krediidi kahjumist. Antud mõõtmise tehakse ettevõttesiseselt väljatöötatud statistiliste mudelite või oodatavate lepinguliste rahavoogude individuaalsete hinnangute põhjal. Mõlemad eeldavad keerulisi juhtkonna hinnanguid. Kvantitatiivsete mudelite võttesisenditeks on maksejõuetuse tõenäosus, kahjumäär maksejõuetuse hetkel, laenu suurus maksejõuetuse hetkel ja oodatav eluiga. Oodatav krediidi kahjum baseerub nii eelnevate perioodide põhjal arvatavatel tulemustel kui ka tõenäosustega kaalutud tulevikustsenaariumide põhjal oodatavatel rahavoogudel.

Oodatava krediidi kahjumi hindamise portfelliid segmenteeritakse sama segmentatsiooni kohaselt, mida rakendatakse ka regulatiivsetele eesmärkidele, koos ühiste riskinäitajatega. See põhineb kogu krediidiportfelli homogeensetel allsegmentidel, nagu näiteks riik, tegevusvaldkond või tootegrupp.

Maksejõuetuse tõenäosus (Probability of default, PD)

Finantsinstrumendi maksejõuetuse tõenäosus 12 kuu või lepingu kehtivusaja jooksul väljendab tõenäosust, et kohustused jäetakse vastavalt täitmata järgmise 12 kuu ja finantsinstrumendi eeldatava kehtivusaja jooksul, võttes arvesse bilansipäeval valitsevat tingimusi ja krediidiriski mõjutavaid tulevase majandustingimusi.

IRB maksejõuetuse tõenäosuse mudelitel põhinevad sisemised riskihindamistase moodustavad IFRS 9 kohaselt maksejõuetuse tõenäosuse mudelite sisendi, samas kui finantsvara eluiga katva maksejõuetuse tõenäosuse tähtajalise struktuuri määramiseks kasutatakse varasemaid maksejõuetuse määrasid. Väljatöötatud maksejõuetuse tõenäosuse mudelid segmenteeritakse ühiste riskinäitajate põhjal, nagu näiteks võlgniku tüüp, riik, tootegrupp ja tööstussektori, ning neid kasutatakse 12 kuu jooksul või eluiga jooksul võimaliku maksejõuetuse tõenäosuse tuletamiseks. Segmendi- ja riigipõhiseid krediidsüklilindekseid ennustatakse erinevate makromajanduslike stsenaariumide põhjal. Tulevikku vaatava kindla ajahetke kohta käiva maksejõuetuse tõenäosushinnangu määramiseks kohandatakse maksejõuetuse tõenäosuse tähtajalisi struktuure iga stsenaariumi puhul vastavalt ennustatavale krediidsüklilindeksile. Halvenev majanduslik väljavaade või negatiivne stsenaariumi tõenäosuse suuremine toob kaasa ka kõrgema maksejõuetuse tõenäosuse 12 kuu või finantsinstrumendi kehtivusaja jooksul, tõstes seeläbi nii oodatavat krediidi kahjumit kui ka laenude liikumist 1. tasandilt 2. tasandile.

Kahjumäär maksejõuetuse hetkel (Loss given default, LGD)

Kahjumäär maksejõuetuse hetkel väljendab maksejõuetusest tulenevat oodatavat kahju, võttes arvesse tulevaste sissetulekute tõenäosust ja eeldatavat suurust, sh tagatise realiseerimine, sissetulekute laekumise periood ja raha ajaväärtus. Kahjumäära maksejõuetuse hetkel hinnangud põhinevad varasematel kahjuandmetel, mis on segmenteeritud geograafilise asukoha, tagatise tüübi, võlgniku tüübi ja tooteteabe kaupa. Kahjumäära maksejõuetuse hetkel peegeldavad hinnangud tulevikku vaatavat teavet, kasutades iga makromajandusliku stsenaariumi puhul tulevase laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu ning laenuade tagasimaksemäära kohandamiseks.

Krediidiriski oluline suurenemine: finantsinstrumendid, mille esmane kajastamine toimus enne 1. jaanuari 2018:

		Allahindluste mõju				Portfelli osakaal (%)	
Sisemine riskihinnangu tase esmasel kajastamisel	12 kuu maksejõuetuse tõenäosuse vahemik esmasel kajastamisel	Lävend, taseme langemine ^{1) 2) 3)}	Lävend kasv 1 taseme võrra	Lävend langus 1 taseme võrra	Kajastatud allahindlused 31. 12. 2019	bilansilisest bruto väärtusest 31. 12. 2019	
13-21	< 0,5%	4 - 8 taseme võrra	-3,7%	4,6%	1,7		17,4%
9-12	0,5-2,0%	2 - 5 taseme võrra	-9,8%	13,9%	0,6		14,3%
6-8	2,0-5,7%	1 - 3 taseme võrra	-2,3%	1,7%	1,5		7,4%
0-5	> 5,7% ja <100%	1 - 2 taseme võrra	-3,2%	0,0%	0,5		3,5%
			-4,1%	4,4%	4,4		42,6%
Finantsinstrumendid, millele rakendatakse madala krediidiriski erandit						0,0	24,1%
3. taseme finantsinstrumendid						9,6	0,3%
Allahindlused kokku						14,0	67,0%

1) Langus enam kui 2 taseme võrra vastab järgmise 12 kuu maksejõuetuse tõenäosuse tõusule umbes 100% võrra.

2) Lävendid varieeruvad antud vahemikus sõltuvalt laenusaja geograafilisest asukohast, segmendist ja sisemisest riskihinnangust.

3) Tundlikkuse analüüside teostamisel kasutatakse 1 tasemel lävendit.

ennustatavat tagatise väärtuse indeksit. Tagatise väärtuse langust väljendab majanduslik väljavaade vähendab tagasimaksemäära ja tõstab laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu, tõstes seega ka kahjumäära maksejõuetuse hetkel ja oodatavat krediidi kahjumit.

Laenu suurus maksejõuetuse hetkel (Exposure at default, EAD)

Laenu suurus maksejõuetuse hetkel väljendab oodatavat laenu suurust tulevasel maksetähtpäeval, võttes arvesse eeldatavaid muutusi laenu suurus aruandlusperioodi järel. Grupi modelleerimislahelemine maksete katkemisega seonduva laenu suuruse määramisel peegeldab põhisumma ja intressimaksete lepingulisi tingimusi, lepingujärgset lunastustähtaega ning arvelduslaenuade väljavõtmise ja tühistamatuid bilansiväliseid kohustusi.

Oodatav eluiga

Grupp mõõtab oodatavat krediidi kahjumit maksejõuetuse riski põhjal nõude oodatava eluiga vältel. Nõude oodatav eluiga on enamasti limiteeritud maksimaalse lepingulise perioodiga, mille jooksul Grupile krediidirisk avaldub, isegi juhul, kui äritavale vastab pikem periood. Oodatava eluiga määramisel arvestatakse kõigi lepinguliste tingimustega, sealhulgas ettemaksu ja pikendamise optioonide ning Grupile siduvate krediidi pikendamise optioonidega. Kodulaenuade portfelli puhul kasutab Grupp käitumislikku eluiga mudelit, mis aitab ennustada, millise tõenäosusega on nõue mis tahes ajahetkel oma järelejäänud kehtivusaja jooksul jätkuvalt avatud ning selle suhtes ei ole tekkinud maksejõuetust (arvestades varase tasumise tõenäosust). Krediitkaartide puhul määratakse käitumuslik eluiga tootepõhise eelneva teabe alusel ja see võib ulatuda kuni 10 aastani.

Krediidiriski olulise suurenemise tuvastamine

Grupp kasutab krediidiriski olulise suurenemise hindamiseks nii kvantitatiivseid kui ka kvalitatiivseid näitajaid. Kriteeriumid on avalikustatud leheküljel 21. Alltoodud tabelites on esitatud kvantitatiivsed lävendid:

- muutused maksejõuetuse tõenäosuses 12 kuu jooksul ja muutused sisemises riskihindamistase, mida on rakendatud enne 2018. aasta 1. jaanuari väljastatud laenuade portfelli puhul. Näiteks riskipositsioonide puhul, mille riskitase esmasel kajastamisel jäi 0 ja 5 vahele, hinnatakse märkimisväärseks krediidiriski muutuseks langust esialgsest tasemest 1 kuni 2 taseme võrra. Teisalt selliste riskipositsioonide puhul, mille riskitase esmasel kajastamisel jäi 13 ja 21 vahele, hinnatakse märkimisväärseks krediidiriski muutuseks langust esialgsest tasemest 3 kuni 8 taseme võrra.
- muutused maksejõuetuse tõenäosuses lepingu eluiga jooksul, mida on rakendatud enne 2018. aasta 1. jaanuari väljastatud laenuade portfelli puhul. Näiteks riskipositsioonide puhul, mille riskitase esmasel kajastamisel jäi 0 ja 5 vahele, hinnatakse märkimisväärseks krediidiriski muutuseks 50% kasvu maksejõuetuse tõenäosuses lepingu eluiga jooksul võrreldes esialgse tasemega. Teisalt selliste riskipositsioonide puhul, mille riskitase esmasel kajastamisel jäi 13 ja 21 vahele, hinnatakse märkimisväärseks 150–300 protsendilist kasvu võrreldes esialgse tasemega.

Antud limiitidest nähtub, et madalama riskitaseme puhul on krediidiriski muutuste tundlikkus madalam, samas kui kõrgema riskitaseme puhul on ka tundlikkus kõrgem.

Grupp on teostanud tundlikkuse analüüsi, et näha, kuidas muutuksid laenukahjumid, kui rakendataks lävendeid tõsta või langetada. Madalam tase tõstaks nii 1. tasandilt 2. tasandile liikuvate laenuade arvu kui ka eeldatavaid allahindlusi. Kõrgem lävend alaldaks vastupidist mõju. Järgnevates tabelites on välja toodud selle tundlikkuse analüüsi mõju allahindlustele 2019. aasta 31. detsembri seisuga. Positiivsed summad tähistavad kõrgemaid kajastatavaid allahindlusi.

Krediidiriski oluline suurenemine: finantsinstrumendid, mille esmane kajastamine toimus 1. jaanuaril 2018 või hiljem:

Sisemine riskihinnangu tase esmasel kajastamisel	Lävend, eluea maksejõuetuse tõenäosuse kasv ⁴⁾	Allahindluste mõju		Kajastatud allahindlused 31. 12. 2019	Portfelli osakaal (%) bilansilise bruto väärtusest 31. 12. 2019
		Läveni kasv	Läveni langus		
13-21	150-300%	-18,3%	24,6%	0,3	12%
9-12	100-200%	-6,7%	18,8%	0,6	6%
6-8	100-150%	-1,0%	5,0%	0,4	4%
0-5	50%	-0,3%	1,0%	1,0	4%
		-4,3%	9,3%	2,2	27%
Finantsinstrumendid, millele rakendatakse madala krediidiriski erandit				0,0	6%
3. taseme finantsinstrumendid				3,4	0%
Allahindlused kokku				5,7	33%

4) Lävendid varieeruvad antud vahemikus sõltuvalt laenusaja geograafilisest asukohast, segmendist ja sisemisest riskihinnangust.

Järgnevas tabelis on esitatud tundlikkuse analüüsi mõju selle kohta, kuidas allahindlused muutuksid 31.12.2019 seisuga juhul, kui tagatisvara väärtus suureneb või väheneb 15% ja 30% võrra. Kõrgem tagatisvara väärtus vähendaks allahindluste hinnangulist väärtust, madalam tagatisvara väärtus omaks vastupidist mõju.

Muutus tagatisvara väärtuses aruandekuupäeva seisuga (%)	Mõju allahindlustele (tuhandetes eurodes)	Suhteline mõju allahindlustele (%)
30%	-0,9	-4,4%
15%	-0,5	-2,4%
-15%	0,6	3,1%
-30%	1,4	7,2%

Tulevikku vaatavate makromajanduslike stsenaariumide kaasamine

Tulevikku vaatavat teavet kasutatakse nii krediidiriski olulise suurenemise hindamisel kui ka oodatava krediidikahjumi arvutamisel.

Eelnevate andmete analüüside põhjal on Grupi riskifunktsioon tuvastanud ja kajastanud asjakohaseid makromajanduslike muutujate mudelid, mida kasutatakse eri portfelliide krediidiriskide ja kahju määramisel geograafilise asukoha, laenusaja ja tootetüübi põhjal. Kõige tugevamalt esindatud muutujateks on SKP kasv, kinnisvarahinnad, töötus, nafta hind ja intressimäärad. Grupp jälgib pidevalt ülemaailmset makromajanduslikku seisundit, pöörates erilist tähelepanu Rootsi, Eesti, Läti ja Leedu turgudele. See hõlmab tulevikku vaatavate makromajanduslike stsenaariumide määramist erinevate regioonide jaoks ja antud stsenaariumide ümberarvestamist makromajanduslikeks prognoosideks. Makromajanduslikud prognoosid hõlmavad sise- ja välisteavet ning on kooskõlas tulevikku vaatava teabega, mida kasutatakse ka muul otstarbel, näiteks eelarvestamisel ja prognooside koostamisel. Baasstsenaarium põhineb Grupi eelarvestsenaariumil ja muud stsenaariumid, mis väljendavad nii positiivsemaid kui ka negatiivsemaid väljavaateid, töötatakse välja sellele vastavalt. Grupp kaalub oodatavate krediidikahjumite hindamisel vähemalt kolme stsenaariumi, mis lisatakse maksejõuetuse tõenäosuse ja kahjumäära maksejõuetuse hetkel sisenditele mudelipõhise oodatava krediidikahjumi määramiseks.

Üldjuhul tõstab nii iga stsenaariumi ennustatavate makromajanduslike muutujate majandusliku väljavaate halvenemine kui ka halvima stsenaariumi tõenäosus nii 1. tasandilt 2. tasandile liikuvate laenude arvu kui ka eeldatavaid laenu allahindluseid. Samas mõjub ennustatavate makromajanduslike muutujate väljavaate paranemine ja parima võimaliku stsenaariumi tõenäosuse kasv positiivselt. Konkreetse stsenaariumi eri makromajanduslike muutujate mõju ei ole võimalik sisuliselt eraldada, kuna eri muutujad ning konkreetse stsenaariumiga seotud pessimistlikkuse tase ja selle stsenaariumi realiseerumise tõenäosus on omavahel seotud.

Järgnevas tabelis on välja toodud laenude allahindlused 2019. aasta 31. detsembril seisuga, mis kaasneks nende negatiivsete või positiivsete stsenaariumitega, mis on põhjendatult võimalikud.

Stsenaarium	Stsenaariumile vastav laenu allahindlus	Erinevus kajastatud tõenäosusega kaalutud laenu allahindlusest, %
Negatiivne stsenaarium	26	33%
Positiivne stsenaarium	15	-22%

Alla hinnatud varade oodatav krediidikahjum

Alla hinnatud varade määramise kriteeriumid on esitatud leheküljel 20.

Grupp hindab olulise väärtuse langusega riskipositsioonide oodatavat krediidikahjumit individuaalselt ega kasuta selleks modelleeritud sisendeid. Olulise väärtuse langusega riskipositsioonid on need, kus laenusaja või liimidühma kogu krediitilimiit on 50 miljonit Rootsi krooni (4,8 miljonit eurot) või samaväärne summa muus valuutas või rohkem. Nende riskipositsioonide allahindlused määratakse diskonteeritud oodatavate rahavoogude alusel ja võttes arvesse vähemalt kaht võimalikku tulemust, millest üks on kahjumit hõlmav tulemus. Võimalike tulemuste puhul arvestatakse nii makromajanduslikke kui ka mittemakromajanduslikke (laenusajapõhiseid) stsenaariume. Tulevaste rahavoogude hinnangute puhul arvestatakse mitmesuguseid asjakohaseid tegureid, nagu näiteks rahavoogude summa ja allikad, laenusaja sissetuleku tase ja kvaliteet, tagatise realiseerimisväärtus, Grupi positsioon seoses teiste võlausaldajatega, realiseerimisprotsessi eeldatav maksumus ja kestus ning tulevased majandustingimused.

IFRS 9 vs. regulatiivse kapitali raamistik

Oodatava krediidikahjumi mõõtmine vastavalt standardile IFRS 9 erineb regulatiivsetel eesmärkidel arvutatava oodatava krediidikahjumi mõõtmisest. Kuigi Grupi regulatiivsed sisereitingute meetodi mudelid on aluseks IFRS 9 oodatava krediidikahjumi mudelitele, mida muudetakse vastavalt vajadusele, siis kasutatakse mõningatel juhtudel IFRS 9 eesmärkide saavutamiseks ka eraldiseisvaid mudelid. Peamised erinevused on kokkuvõtlikult esitatud alltoodud tabelis:

	Regulatiivne kapital	IFRS 9
PD	- Fikseeritud üheaastane standardperiood. - Tsüklipõhine süsteem pikaajalise keskmise põhjal. - Konservatiivne kalibreerimine mineviku teabe, sh majanduslanguse andmete põhjal.	1. tasandi korral 12 kuu maksejõuetuse tõenäosus ning 2. ja 3. tasandi korral lepingu kogu eeldatava kehtivusaja maksejõuetuse tõenäosus. - Kindlal ajahetkel põhinev meetod majandustsükli hetkepositsiooni põhjal. - Tulevikku vaatava teabe kaasamine. - Ilma konservatiivsete lisanditeta.
LGD	- Majanduslanguse mõjuga korrigeeritud tagatiste väärtused ja tsüklipõhine kalibreerimine. - Kõik tagatise realiseerimise kulud on sisse arvestatud.	- Kindlal ajahetkel põhinev meetod tsükli hetkepositsiooni põhjal - Korrigeeritud tulevikku vaatava teabe kaasamiseks. - Sisemised tagatise realiseerimise kulud on välja arvatud. - Tagasimaksete diskonteerimiseks kasutatakse instrumendipõhist sisemist intressimäära.
EAD	- Üheaastane tulemuste selgitamise periood - Tehingute ümberhindamistegur, majanduslangusega korrigeeritud, kohaldatakse bilansiväliste instrumentide suhtes.	- Oodatav nõude rahaline summa kohustuste täitmata jätmise hetkel kogu instrumentide eeldatava kehtivusaja jooksul. - Kindlal ajahetkel põhinev tehingute ümberhindamistegur, kohaldatakse bilansiväliste instrumentide suhtes. - Ettemaksed võetakse arvesse.
Oodatav eluiga	Ei kohaldata.	- Ennetähtaegse tagasimaksmise tava portfelliides, millel on pikemad lunastustähtajad, kuid ülekaalus ettemaksed, näiteks kodulaenu. - Eeldatavad lunastustähtajad konkreetsete uuenevate krediidsüsteemide puhul, näiteks krediitkaardid.
Diskonteerimine	Ei diskonteerita, v.a kahjumäära maksejõuetuse hetkel mudelites.	Oodatavat krediidikahjumit diskonteeritakse aruandekuupäeva seisuga, kasutades instrumendipõhist sisemist intressimäära.
Krediidiriski oluline suurenemine	Ei kohaldata.	- Krediidiriski olulise suurenemise suhteline mõõtmine pärast esmast kajastamist. - Olulisuse piirmäärade määramine.

Bilansiline maksumus krediidiiretingu alusel

Alltoodud tabelites on esitatud krediidikvaliteet, finantsinstrumentide bilansiline maksumus või nominaalväärtus ja tasand, millest alates kohaldatakse finantsinstrumentide suhtes IFRS 9 kohaseid allahindluse nõudeid. Esitatud on ka seotud allahindlused. Krediidikvaliteedi teave on esitatud 2019. aasta 31. detsembri seisuga ja riskitaseme teave on leitud leheküljel 24.

Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses 2019	Väärtus ei ole langenud		Väärtus on langenud	Kokku
	1. tasand	2. tasand	3. tasand	
Raha ja nõuded keskpankadele				
Madal risk	2 284	0	0	2 284
Allahindlus	0	0	0	0
Kokku	2 284	0	0	2 284
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad				
Madal risk	31	0	0	31
Allahindlus	0	0	0	0
Kokku	31	0	0	31
Laenukrediidiasutustele				
Madal risk	194	0	0	194
Normaalne risk	0	1	0	1
Allahindlus	0	0	0	0
Kokku	194	1	0	195
Laenuklientidele				
Madal risk	4 392	44	0	4 436
Normaalne risk	2 549	263	0	2 812
Kõrgendatud risk	417	193	0	610
Kõrge risk	125	271	1	397
Maksejõuetu	0	0	42	42
Allahindlus	-1	-5	-13	-19
Kokku	7 482	766	30	8 278
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid				
Madal risk	4	0	0	4
Allahindlus	0	0	0	0
Kokku	4	0	0	4
Muud finantsvarad				
Madal risk	1	0	0	1
Normaalne risk	1	0	0	1
Kõrge risk	0	1	0	1
Krediidiireitinguta varad	77	0	0	77
Allahindlus	0	0	0	0
Kokku	79	1	0	80
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	10 075	773	43	10 891
Allahindlused kokku	-1	-5	-13	-19
Kokku	10 074	768	30	10 872

Kohustised ja finantsgarantiid 2019	Väärtus ei ole langenud		Väärtus on langenud	Kokku
	1. tasand	2. tasand	3. tasand	
Madal risk	645	6	0	651
Normaalne risk	219	16	0	235
Kõrgendatud risk	101	16	0	117
Kõrge risk	53	39	0	92
Maksejõuetu	0	0	1	1
Krediidiireitinguta varad	16	0	0	16
Allahindlus	0	0	0	0
Kokku	1 034	77	1	1 112

Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses 2018	Väärtus ei ole langenud		Väärtus on langenud	Kokku
	1. tasand	2. tasand	3. tasand	
Raha ja nõuded keskpankadele				
Madal risk	2 259	0	0	2 259
Allahindlus	0	0	0	0
Kokku	2 259	0	0	2 259
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad				
Madal risk	40	0	0	40
Allahindlus	0	0	0	0
Kokku	40	0	0	40
Laenukrediidiasutustele				
Madal risk	292	1	0	293
Allahindlus	0	0	0	0
Kokku	292	1	0	293
Laenuklientidele				
Madal risk	6 018	261	0	6 279
Normaalne risk	869	249	1	1 119
Kõrgendatud risk	46	118	0	164
Kõrge risk	17	112	0	129
Maksejõuetu	0	1	56	57
Krediidireitinguta varad	51	3	1	55
Allahindlus	-1	-4	-13	-18
Kokku	7 000	740	45	7 785
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid				
Madal risk	4	0	0	4
Allahindlus	0	0	0	0
Kokku	4	0	0	4
Muud finantsvarad				
Madal risk	1	0	0	1
Kõrge risk	1	0	0	1
Maksejõuetu	0	1	0	1
Krediidireitinguta varad	60	0	0	60
Allahindlus	0	0	0	0
Kokku	61	1	0	62
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	9 657	746	58	10 462
Allahindlused kokku	-1	-4	-13	-18
Kokku	9 656	742	45	10 444

Kohustised ja finantsgarantiid 2018	Väärtus ei ole langenud		Väärtus on langenud	Kokku
	1. tasand	2. tasand	3. tasand	
Madal risk	760	15	0	775
Normaalne risk	212	10	0	222
Kõrgendatud risk	79	25	0	104
Kõrge risk	28	23	0	51
Maksejõuetu	0	0	0	0
Krediidireitinguta varad	0	0	0	0
Allahindlus	0	0	0	0
Kokku	1 079	73	0	1 152

Maksimaalne krediidiriskile avatud positsioon

	2019	2018
Varad		
Raha ja nõuded keskpankadele	2 284	2 259
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	154	165
Laenud krediitiasutustele	195	293
Laenud klientidele tagatise alusel	8 278	7 785
Elukondlik kinnisvara	3 619	3 377
Kommertskinnisvara	1 781	1 762
Garantiid	284	254
Saadud raha	16	22
Muu tagatis	1 544	1 450
Tagatiseta	1 034	920
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	125	139
Tuletisinstrumendid	9	18
Muud finantsvarad	80	62
Kokku finantsvarad	11 125	10 721
Tingimuslikud kohustised ja kulukohustised		
Finantsgarantiid	162	184
Tegevusgarantiid	79	69
Laenukohustised	871	899
Kokku tingimuslikud kohustised ja kulukohustised	1 112	1 152
Maksimaalne krediidirisk kokku	12 237	11 873
3. taseme laenud klientidele tagatiste alusel		
Elukondlik kinnisvara	0	16
Kommertskinnisvara	8	9
Garantiid	4	2
Muu tagatis	4	16
Tagatiseta ¹⁾	14	2
Kokku	30	45

¹⁾ Tagatisega katmata laenude osakaal.

Alla hinnatud varad

See, mil määral tagatis ja muud krediitkvaliteeti parandavad vahendid vähendavad korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate alla hinnatud finantsvarade krediidiriski, on avalikustatud näidates eraldi tagatise väärtust (i) nende varade puhul, mille tagatis ja muud krediitkvaliteedi parandamise vahendid on võrdsed või suuremad kui vara bilansiline väärtus („ületatud varad“), ja (ii) nende varade puhul, mille tagatis ja muud krediitkvaliteedi parandamise vahendid on väiksemad kui vara bilansiline väärtus („alatatud varad“). Tagatise mõju alla hinnatud varadele on järgmine.

	2019							
	Alatatud laenu				Ületatud laenu			
	Bilansiline bruto- maksumus	Allahindlus	Bilansiline jääkmaksumus	Tagatise õiglase väärtus	Bilansiline bruto- maksumus	Allahindlus	Bilansiline jääkmaksumus	Tagatise õiglase väärtus
Alla hinnatud varad								
Laenu eraklientidele:	3	-1	2	1	12	-2	10	30
Tähtajalised laenu	2	-1	1		5	-1	4	15
Eluasemelaenu	1		1	1	7	-1	6	15
Laenu äriklientidele	3	-1	2	1	25	-9	16	93
Kokku alla hinnatud varad	6	-2	4	2	37	-11	26	123

	2018							
	Alatatud laenu				Ületatud laenu			
	Bilansiline bruto- maksumus	Allahindlus	Bilansiline jääkmaksumus	Tagatise õiglase väärtus	Bilansiline bruto- maksumus	Allahindlus	Bilansiline jääkmaksumus	Tagatise õiglase väärtus
Alla hinnatud varad								
Laenu eraklientidele:	5	-1	4	3	13	-1	12	35
Tähtajalised laenu	3	-1	2	1	5		5	17
Eluasemelaenu	2		2	2	8	-1	7	18
Laenu äriklientidele	4	-1	3	2	37	-10	27	96
Kokku alla hinnatud varad	9	-2	7	5	50	-11	39	131

Tagatis

Grupi tagatise nõudmise põhimõtteid ei ole aruandusperioodi vältel oluliselt muutunud ning Grupi poolt hoitava tagatise üldine kvaliteet ei ole eelmise perioodiga võrreldes samuti oluliselt muutunud. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud äriklientidele antavate laenu tagatiste jaotus on järgmine:

	2019		
	Laenu äriklientidele	Laenu eraklientidele	Kokku
Laenu finantsgarantiiga	251	45	296
Laenu tagatisliigi järgi:	2 200	3 500	5 700
elamukinnistu	136	3 482	3 618
ärikinnisvara	1 713	17	1 730
muud varad ¹⁾	351	1	352
Kokku	2 451	3 545	5 996
Tagamata laenu	1 559	723	2 282
Klientidele antud laenu ja ettemaksete kogu bilansiline väärtus korrigeeritud soetusmaksumuses (summa, mis tähistab krediidiriski iga laenuklassi kohta korrigeeritud soetusmaksumuses)	4 010	4 268	8 278

	2018		
	Laenu äriklientidele	Laenu eraklientidele	Kokku
Laenu finantsgarantiiga	216	56	272
Laenu tagatisliigi järgi:	2 355	3 252	5 607
elamukinnistu	139	3 235	3 374
ärikinnisvara	1 682	17	1 699
deposiit	147	0	147
muud varad ¹⁾	387	0	387
Kokku	2 571	3 308	5 879
Tagamata laenu	1 241	665	1 906
Klientidele antud laenu ja ettemaksete kogu bilansiline väärtus korrigeeritud soetusmaksumuses (summa, mis tähistab krediidiriski iga laenuklassi kohta korrigeeritud soetusmaksumuses)	3 812	3 973	7 785

¹⁾ Muud varad hõlmavad peamiselt seadmeid ja nõudeid. Ülaltoodud kajastus tähistab võetud laenu või tagatise bilansilist väärtust, olenevalt sellest, kumb on madalam; ülejäänud osa kajastatakse tagamata riskipositsioonides. Laenu bilansiline väärtus jaotati tagatiseks võetud varade likviidsuse alusel.

Laenud klientidele ja krediidasutustele, bilansiine maksumus

Järgnevas tabelis on esitatud eraklientidele ja krediidasutustele väljastatud laenu korregeeritud maksumuses majandussektoreite kaupa, esitatud on ka nende laenude kontsentratsioon, mille krediidirisk on maandatud.

2019

2019

	Väärtus ei ole langenud						Väärtus on langenud				Kokku
	1. tasand 12 kuu jooksul oodatav krediidikahjum			2. tasand Eluea jooksul oodatav krediidikahjum			3. tasand Eluea jooksul oodatav krediidikahjum				
	Bilansi- line bruto- maksumus	Allahindlus	Neto	Bilansi- line bruto- maksumus	Allahindlus	Neto	Bilansi- line bruto- maksumus	Allahindlus	Neto		
Sektor/tööstusharu											
Erakliendid	3 742	-1	3 741	517	-2	515	15	-3	12	4 268	
Eluasemelaenu, erakliendid	3 107	-1	3 106	369	-1	368	13	-2	11	3 485	
Muud erakliendid	635	0	635	148	-1	147	2	-1	1	783	
Äriklendid	3 741	0	3 741	254	-3	251	28	-10	18	4 010	
Põllumajandus, metsandus, kalandus	229	0	229	28	0	28	5	-2	3	260	
Tootmine	430	0	430	35	0	35	13	-5	8	473	
Avalik sektor ja omavalitsusettevõtete aktsiad	520	0	520	20	0	20	0	0	0	540	
Ehitus	90	0	90	13	0	13	2	0	2	105	
Jaemüük	259	0	259	14	0	14	2	0	2	275	
Transport	321	0	321	15	0	15	1	0	1	337	
Laevandus, <i>off-shore</i>	73	0	73	0	0	0	0	0	0	73	
Hotellid ja restoranid	169	0	169	6	0	6	0	0	0	175	
Informatsioon ja kommunikatsioon	22	0	22	2	0	2	0	0	0	24	
Finants ja kindlustus	45	0	45	12	0	12	0	0	0	57	
Varahaldus	1 093	0	1 093	38	-1	37	2	0	2	1 132	
Elamukinnistud	13	0	13	0	0	0	0	0	0	13	
Ärikinnisvara	713	0	713	11	0	11	0	0	0	724	
Tööstus- ja laohooned	186	0	186	1	0	1	0	0	0	187	
Muu kinnisvara haldamine	181	0	181	26	-1	25	2	0	2	208	
Professionaalsed teenused	167	0	167	61	-2	59	3	-3	0	226	
Muud äri-laenu	323	0	323	10	0	10	0	0	0	333	
Laenu klientidele	7 483	-1	7 482	771	-5	766	43	-13	30	8 278	
Laenu krediidiasutustele	194	0	194	1	0	1	0	0	0	195	
Laenu klientidele ja krediidiasutustele	7 677	-1	7 482	772	-5	766	43	-13	30	8 473	
sh kogunenud intressid	9	0	9	1	0	1	1	0	1	11	

2018

	Väärtus ei ole langenud						Väärtus on langenud			Kokku
	1. tasand 12 kuu jooksul oodatav krediidikahjum			2. tasand Eluea jooksul oodatav krediidikahjum			3. tasand Eluea jooksul oodatav krediidikahjum			
	Bilansi- line bruto- maksumus	Allahindlus	Neto	Bilansi- line bruto- maksumus	Allahindlus	Neto	Bilansi- line bruto- maksumus	Alla hindlus	Neto	
Sektor/tööstusharu										
Erakliendid	3 469	-1	3 468	491	-2	489	18	-2	16	3 973
Eluasemelaenuid, erakliendid	2 840	0	2 840	385	-1	384	16	-1	15	3 239
Muud erakliendid	629	0	629	106	-1	105	2	-1	1	735
Äriklendid	3 532	0	3 532	252	-2	250	40	-11	29	3 811
Põllumajandus, metsandus, kalandus	220	0	220	26	0	26	2	-1	1	247
Tootmine	374	0	374	25	-1	24	9	-3	6	403
Avalik sektor ja omavalitsusettevõtete aksiad	424	0	424	12	0	12	1	0	1	437
Ehitus	89	0	89	12	0	12	1	0	1	102
Jaemüük	276	0	276	12	0	12	2	-1	1	289
Transport	321	0	321	10	0	10	1	0	1	331
Laevandus	33	0	33	0	0	0	0	0	0	33
Hotellid ja restoranid	176	0	176	3	0	3	1	0	1	180
Informatsioon ja kommunikatsioon	57	0	57	1	0	1	0	0	0	58
Finants ja kindlustus	29	0	29	22	0	22	0	0	0	52
Varahaldus	1 036	0	1 036	69	-1	68	6	-2	4	1 108
Elamukinnistud	11	0	11	0	0	0	0	0	0	11
Ärikinnisvara	665	0	665	46	0	46	0	0	0	711
Tööstus- ja laohooned	187	0	187	0	0	0	3	-1	2	189
Muu kinnisvara haldamine	173	0	173	23	-1	22	3	-1	2	197
Professionaalsed teenused	217	0	217	50	0	50	18	-4	14	281
Muud ärialaenuid	280	0	280	10	0	10	0	0	0	289
Laenuid klientidele	7 001	-1	7 000	744	-4	740	58	-13	45	7 785
Laenuid krediitiasutustele	292	0	292	1	0	1	0	0	0	293
Laenuid klientidele ja krediitiasutustele	7 293	-1	7 292	745	-4	741	58	-13	45	8 078
sh kogunenud intressid	9	0	9	1	0	1	1	0	1	11

Kontsentratsioonirisk, kliendi kogurisk

2019. aasta lõpus olid Grupi riskipositsioonid kahe vastaspoole grupi suhtes, mis ületasid 10% Grupi neto-omavahenditest (2018: kahe vastaspoole grupi suhtes). Mistahes eraldiseisva osapoolte grupi koguriskipositsioon ei ületanud 25% Grupi neto-omavahenditest.

Bilansilise brutomaksumuse ja allahindluste võrdlus

Järgnevas tabelis on esitatud klientidele väljastatud laenude bilansilise brutomaksumuse ja allahindluste võrdlus korrigeeritud soetusmaksumuses.

Laenud klientidele 2019	Väärtus ei ole langenud		Väärtus on langenud	
	1. tasand	2. tasand	3. tasand	Kokku
Bilansiline brutomaksumus				
Bilansiline brutomaksumus 2019. aasta 1. jaanuari seisuga	7 001	744	58	7 803
Bilansiline brutomaksumus 2019. aasta 31. detsembri seisuga	7 483	771	43	8 297
Allahindlus				
Allahindlus 2019. aasta 1. jaanuari seisuga	1	4	13	18
Allahindluse rida mõjutavad liikumised				
Uued finantsvarad ja finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud, neto	0	0	-1	-1
Muutused riskitegurites (EAD, PD, LGD)	0	0	0	0
Muutused makromajanduslikes stsenaariumides	1	0	0	1
Ekspertkrediidi hinnangust tulenevad muutused (käsitsi kohandamine ja individuaalne hindamine)	0	0	1	1
Tasandimuutused	-1	1	0	0
1. tasandilt 2. tasandile	-1	1	0	0
1. tasandilt 3. tasandile	0	0	1	1
2. tasandilt 1. tasandile	0	0	0	0
2. tasandilt 3. tasandile	0	0	2	2
3. tasandilt 2. tasandile	0	0	-3	-3
3. tasandilt 1. tasandile	0	0	0	0
Muu	0	0	0	0
Allahindluse rida mõjutavad liikumised kokku	0	1	0	1
Väljaspool allahindluse rida kajastatud liikumised	0	0	0	0
Diskonteerimine (esitatud real „Intressitulud“)	0	0	0	0
Valuutakursside muutus (esitatud real „Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt“)	0	0	0	0
Allahindlus 2019. aasta 31. detsembri seisuga	1	5	13	19
Bilansiline maksumus				
Saldo 2019. aasta 1. jaanuari seisuga	7 000	740	45	7 785
Saldo 2019. aasta 31. detsembri seisuga	7 482	766	30	8 278

Laenud klientidele 2018	Väärtus ei ole langenud		Väärtus on langenud	
	1. tasand	2. tasand	3. tasand	Kokku
Bilansiline brutomaksumus				
Bilansiline brutomaksumus 2018. aasta 1. jaanuari seisuga	6 423	803	108	7 334
Bilansiline brutomaksumus 2018. aasta 31. detsembri seisuga	7 001	744	58	7 803
Allahindlus				
Allahindlus 2018. aasta 1. jaanuari seisuga	1	10	34	45
Allahindluse rida mõjutavad liikumised				
Uued finantsvarad ja finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud, neto	0	1	-14	-13
Muutused riskitegurites (EAD, PD, LGD)	0	-8	-15	-23
Muutused makromajanduslikes stsenaariumides	0	1	0	1
Ekspertkrediidi hinnangust tulenevad muutused (käsitsi kohandamine ja individuaalne hindamine)	0	0	7	7
Tasandimuutused	0	0	1	1
1. tasandilt 2. tasandile	0	1	0	1
1. tasandilt 3. tasandile	0	0	0	0
2. tasandilt 1. tasandile	0	0	0	0
2. tasandilt 3. tasandile	0	-1	1	0
3. tasandilt 2. tasandile	0	0	0	0
3. tasandilt 1. tasandile	0	0	0	0

Muu	0	0	0	0
Allahindluse rida mõjutavad liikumised kokku	0	-6	-21	-27
Väljaspool allahindluse rida kajastatud liikumised	0	0	0	0
Diskonteerimine (esitatud real „Intressitulud“)	0	0	0	0
Valuutakursside muutus (esitatud real „Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt“)	0	0	0	0
Allahindlus 2018. aasta 31. detsembri seisuga	1	4	13	18
Bilansiline maksumus				
Saldo 2018. aasta 1. jaanuari seisuga	6 422	793	74	7 289
Saldo 2018. aasta 31. detsembri seisuga	7 000	740	45	7 785

Järgnevas tabelis on esitatud krediidasutustele väljastatud laenude bilansilise brutomaksumuse ja allahindluste võrdlus korrigeeritud soetusmaksumuses.

Laenud krediidasutustele 2019	Väärtus ei ole langenud		Väärtus on langenud	Kokku
	1. tasand	2. tasand	3. tasand	
Bilansiline brutomaksumus				
Bilansiline brutomaksumus 2019. aasta 1. jaanuari seisuga	292	1	0	293
Bilansiline brutomaksumus 2019. aasta 31. detsembri seisuga	194	1	0	195
Allahindlus				
Allahindlus 2019. aasta 1. jaanuari seisuga	0	0	0	0
Bilansiline maksumus				
Saldo 2019. aasta 1. jaanuari seisuga	292	1	0	293
Saldo 2019. aasta 31. detsembri seisuga	194	1	0	195

Laenud krediidasutustele 2018	Väärtus ei ole langenud		Väärtus on langenud	Kokku
	1. tasand	2. tasand	3. tasand	
Bilansiline brutomaksumus				
Bilansiline brutomaksumus 2018. aasta 1. jaanuari seisuga	198	1	0	199
Bilansiline brutomaksumus 2018. aasta 31. detsembri seisuga	292	1	0	293
Allahindlus				
Allahindlus 2018. aasta 1. jaanuari seisuga	0	0	0	0
Bilansiline maksumus				
Saldo 2018. aasta 1. jaanuari seisuga	198	1	0	199
Saldo 2018. aasta 31. detsembri seisuga	292	1	0	293

Järgnevas tabelis on esitatud kohustiste ja finantsgarantiide nominaalväärtuse ja allahindluse võrdlus.

Kohustised ja finantsgarantiid	Väärtus ei ole langenud		Väärtus on langenud	Kokku
	1. tasand	2. tasand	3. tasand	
Nominaalväärtus				
Nominaalväärtus 2019. aasta 1. jaanuari seisuga	1 079	73	0	1 152
Nominaalväärtus 2019. aasta 31. detsembri seisuga	1 034	77	1	1 112
Allahindlus				
Allahindlus 2019. aasta 1. jaanuari seisuga	0	0	0	0

Kohustised ja finantsgarantiid	Väärtus ei ole langenud		Väärtus on langenud	Kokku
	1. tasand	2. tasand	3. tasand	
Nominaalväärtus				
Nominaalväärtus 2018. aasta 1. jaanuari seisuga	923	106	1	1 030
Nominaalväärtus 2018. aasta 31. detsembri seisuga	1 079	73	0	1 152
Allahindlus				
Allahindlus 2018. aasta 1. jaanuari seisuga	0	0	0	0

Restruktureeritud laenud

Restruktureeritud laenudeks nimetatakse laene, mille tingimusi on laenuvõtja finantsraskuste tõttu muudetud. Restruktureerimise eesmärk on võimaldada laenuvõtjal laenu täismahus teenindada ja vältida lunastusõiguse kaotust või, kui see ei ole võimalik, siis maksimeerida tagastamata laenu tagasimaksmist. Lepingutingimuste muudatused võivad hõlmata mitmesuguseid järeleandmisi, näiteks maksepuhkust, intressimäära vähendamist allapoole turumäära, laenu osalist või täielikku kustutamist või uue laenu andmist võlgnevuste tasumiseks või ennetamiseks. Olenevalt restruktureerimismeetmete rakendamise ajast ja laenuvõtja finantsraskuste tõsiduse astmest, võib restruktureeritud laenu lugeda toimivaks või mittetoimivaks restruktureeritud laenuks. Järgnevas tabelis on esitatud restruktureeritud laenude bilansiline maksumus.

Laenude mahakandmine

Laen kantakse maha lõpliku kahjusumma selgumisel või langenud väärtusega laenude võõrandamisel. Osaliselt mahakantava laenu järelejäänud laenusumma kajastatakse sellegipoolest langenud väärtusega (3. tasand) laenuna või restruktureeritud laenuna. Varasemad kahjumid laenude mahakandmisel kustutatakse. Lõplik kahjusumma määratakse, kui pankrotivara on jaotatud või kui kogu tagatiseks panditud vara on realiseeritud. Tavaliselt ei kaasne laenu mahakandmisega laenuvõtja nõude kustutamist. Üldiselt esitatakse laenu mahakandmisel laenuvõtja või käendaja vastu nõudeavaldus. Nõudeavaldust ei esitata juhul, kui pankrotimenetlusega kaasnes võlgnikust juriidilise isiku lõpetamine, kui pankrotivaidlus lahenes või kui laenujääk kustutati täielikult.

Restruktureeritud laenude bilansiline brutomaksumus

	2019	2018
Toimivad (laenukahjum puudub)	59	39
Mittetoimivad (laenukahjumiga)	28	49
Kokku	87	88

4.2 Nõuete ja tühistatud liisingute kaitseks ülevõetud vara

Swedbank Grupp võtab vara üle eesmärgiga nõuda sisse võimalikult suur osa võlgnevuses laenu jääkväärtusest, et seeläbi laenu väärtuse langust minimeerida. Eeldatavalt tehakse seda aktiivse varahalduse ja muude väärtust loovate meetmete abil. Ühtlasi on eesmärgiks minimeerida ülevõetud vara omamisega kaasnevat kulu selle omamise ajal. Õiglase väärtuste arvutuse sisemisi eelduseid peetakse sedavõrd oluliseks, et hinnang kuulub õiglase väärtuse hierarhia tasemele 3.

	31.12.2019				31.12.2018			
	Arv	2019. aastal ülevõetud vara bilansiline maksumus	Bilansiline maksumus	Õiglase väärtus	Arv	2018. aastal ülevõetud vara bilansiline maksumus	Bilansiline maksumus	Õiglase väärtus
Sõidukid	15	0,2	0,2	0,2	20	0,3	0,3	0,3
Muu	3	0,1	0,1	0,2	1	0,0	0,0	0,0
Kokku	18	0,3	0,3	0,4	21	0,3	0,3	0,3

4.3 Likviidsusrisk

Mõiste

Likviidsusrisk on risk, et Grupp ei ole võimeline oma maksekohustusi õigeaegselt täitma.

Grupi üldise likviidsusriskivalmiduse määrab Swedbank Grupi Direktorite Nõukogu. Grupi tegevjuht vastutab tegevuse püsimise eest riskivalmiduse piires ning seetõttu on tegevjuhile määratud detailsemad piirangud. Tagamaks, et tegevjuhi piiranguid ja tegevuse riskivalmiduse piires püsimist saab igapäevaselt jälgida, on lisapiirangud paika seatud ka Grupi riskijuhi poolt.

Grupi likviidsuse juhtimise ja kontrollimise eest vastutab Grupi Treasury. Grupi riskijuhtimisosakond (Group Risk) töötab omakorda kõigi asjakohaste likviidsusrisi aspektide tuvastamiseks ning vastutab sõltumatu kontrollimise, mõõtmise ja järelevalve eest.

Riskide mõõtmine

Grupi riskijuhtimisosakond vastutab sõltumatute Grupi likviidsusrisi mõõtmise meetodite määratlemise eest ning Grupi Treasury määratletud meetodite hindamise ja heakskiitmise eest. Kõik likviidsusrisid tuvastatakse ja mõõdetakse. Grupp kasutab erinevate likviidsusega seotud riskiprofiili aspekte tuvastamiseks mitmesuguseid riskijuhtimismeetmeid. Erinevad likviidsusrisi mõõdikud võimaldavad hinnata likviidsuse riske lühikese ajaperioodi vältel, sh päevasiseid likviidsusriske ning pikaajalisi struktuurseid likviidsusriske, mõlemad nii tavapäraste kui ka halvenenud eelduste juures. Likviidsuse mõõdikud on defineeritud grupisiselt või väljatöötatud väliste regulatiivsete nõuete põhjal.

Likviidsushorisondi piirtase on kehtestatud Grupi riskijuhtimiseeskirjas. See piirtase on minimaalne päevade arv, mille vältel kumulatiivne netorahavoog on positiivne, võttes arvesse tulevasi rahavooge. Likviidsusest varadest tulenevaid rahavooge modelleeritakse, lähtudes konservatiivsetest hinnangutest nende varaseima võimaliku tekkeaja kohta. Tegu on konservatiivse riskihindamismeetodiga, kuna selles eeldatakse, et puudub juurdepääs krediitdurgudele ja panga kliendid võtavad oma hoiused lühikese aja jooksul suures osas välja.

Lisaks kasutab Grupp likviidsusriskide arvutamiseks ja jälgimiseks mitmesuguseid regulatiivseid riskihindamismeetodeid, näiteks likviidsuskattekindruse (LCR) ja stabiilse netorahastamise kindruse (NSFR). LCR-i

eesmärk on tagada Grupile piisav hulk koormamata kõrge kvaliteediga vara (likviidsusreserv), et see vastaks Grupi likviidsusvajadustele järgneva 30 päeva stressisenaariumites.

NSFR näitab Grupi võimekust hallata stressisenaariume aastase likviidsushorisondi jooksul. NSFR tagab, et Grupi mittelikviidsed pikaajalsed varad on rahastatud stabiilse pikaajalise rahastuse minimaalse tasemega. Kui NSFR on üle 100 protsendi, siis tähendab see, et pikaajalsed mittelikviidsed varad on stabiilse pikaajalise finantseeringuga rahastatud rahuldava tasemeni.

Suurenenud likviidsusrisi võimalikult varajaseks tuvastamiseks ja sellele reageerimiseks kasutab Grupp mitut prospektiivset riskiindikaatorit, näiteks valitud turuhindade volatiilsusindekseid ja mitmesuguste finantsinstrumentide hindade ebakõla. Need indikaatorid võivad osutada finantsturgude tavalisest suuremale survele ja seega suuremale likviidsusriskile. Grupp on välja töötanud erilised talitluspidevuskavad potentsiaalsete tõsiste turuhäirete mõjudega toime tulemiseks. Need kavad on koostatud nii Swedbank Grupi tasandil kui ka Grupis.

Stressitestid

Korraldame korrapäraselt stressitestide, parandamaks oma valmisolekut potentsiaalseteks turuhäireteks. Stressitestid keskenduvad nii Grupi-spetsiifilistele kui ka turuga seotud häiretele. Stressitestides võetakse muu hulgas arvesse mõlemat tüüpi häirete korraga tekkimise võimalikke mõjusid.

Neis stsenaariumites muudetakse mitmesugused likviidsushorisonti mõjutavad riskitegurid tasemetele, mille realiseerumine on küll ebatõenäoline, kuid mitte võimatu. Näideteks on suuremahulised väljamaksed arvelduskontodelt, krediitdilepingutes ettenähtud mahtude kasutamine tavapärasest kõrgemal määral ja suurenenud tagatisnõuded mitmesugusteks otstarveteks.

Järgnevas tabelis on esitatud rahavood lepingulise lõpptähtpäevani jäänud tähtaegade kaupa. Kajastatud summad on lepingupõhised diskonteerimata rahavood.

Järelejäänud tähtaeg 2019	Lepingulised diskonteerimata rahavood							Bilansiline maksumus
	Nõudmisel maksamisele kuuluv	< 3 kuud	3 kuud – 1 aasta	1– 5 aastat	5– 10 aastat	> 10 aastat	Kokku	
Varad								
Raha ja nõuded keskpankadele	2 284	0	0	0	0	0	2 284	2 284
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	0	67	47	35	3	2	154	154
Laenud krediitdiasutustele	137	55	3	0	0	0	195	195
Laenud klientidele	26	481	1 298	4 078	1 455	1 893	9 231	8 278
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	0	3	19	104	0	0	126	125
Aktsiad ja osalused	549	0	0	0	0	0	549	549
Tuletisinstrumentid	0	385	153	433	41	0	1 012	
Muud finantsvarad	80	0	0	0	0	0	80	80
Kokku, 31.12.2019	3 076	991	1 520	4 650	1 499	1 895	13 631	
Kohustused								
Võlgnevus krediitdiasutustele ja teistele finantsorganisatsioonidele	15	2	2	1	0	0	20	20
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	8 130	409	535	33	8	1	9 116	9 113
Tuletisinstrumentid	0	387	153	433	41	0	1 014	
Muud finantskohustused	366	7	8	54	74	145	654	654
Väljastatud finantstagatised	0	16	27	27	0	0	70	
Väljastatud laenuandmiskohustised	0	107	546	213	6	0	872	
Muud antud kohustised	0	36	69	66	0	0	171	
Kokku, 31.12.2019	8 511	964	1 340	827	129	146	11 917	

Vastavalt järelejäänud lepingulisel tähtajale:

2019	< 1 aasta	> 1 aasta	Kokku
Laenud klientidele	1 631	6 647	8 278
Tuletisinstrumentid (varad)	6	3	9
Tuletisinstrumentid (kohustused)	9	3	12

Järelejäänud tähtaeg 2018	Lepingulised diskonteerimata rahavood						Kokku	Bilansiline maksumus
	Nõudmisel maksmisele kuuluv	< 3 kuud	3 kuud – 1 aasta	1– 5 aastat	5– 10 aastat	> 10 aastat		
Varad								
Raha ja nõuded keskpankadele	2 259	0	0	0	0	0	2 259	2 259
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	0	3	5	151	7	4	170	165
Laenud krediitiasutustele	236	54	3	0	0	0	293	293
Laenud klientidele	10	475	1 230	3 885	1 339	1 734	8 673	7 785
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	0	5	22	115	0	0	142	139
Aktsiad ja osalused	441	0	0	0	0	0	441	441
Tuletisinstrumentid	0	500	104	539	46	0	1 189	
Muud finantsvarad	62	0	0	0	0	0	62	62
Kokku, 31.12.2018	3 008	1 037	1 364	4 690	1 392	1 738	13 229	
Kohustused								
Võlgnevus krediitiasutustele ja teistele finantsorganisatsioonidele	38	2	6	5	0	0	51	50
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	7 549	448	614	29	11	2	8 653	8 650
Tuletisinstrumentid	0	501	104	539	46	0	1 190	
Muud finantskohustused	308	5	6	43	61	115	538	538
Väljastatud finantstagatised	0	19	32	24	00	0	75	
Väljastatud laenuandmiskohustised	0	186	500	211	2	0	899	
Muud antud kohustised	0	46	75	57	0	0	178	
Kokku, 31.12.2018	7 895	1 207	1 337	908	120	117	11 584	

Vastavalt järelejäänud lepingulisel tähtajale:

2018	< 1 aasta	> 1 aasta	Kokku
Laenud klientidele	1 549	6 236	7 785
Tuletisinstrumentid (varad)	11	7	18
Tuletisinstrumentid (kohustused)	12	7	19

4.4 Tururisk

Mõiste

Tururiski all mõistetakse riski, et Grupi tulemused, omakapital või väärtus vähenevad finantsturgude riskitegurite muutuste tõttu. Tururiskideks on intressimäär risk, valuutarisk, aktsiahinna risk, toormehinna risk ja riskid, mida põhjustavad muutused volatiilsuses või korrelatsioonides.

Riskijuhtimine

Grupi juhindutakse riskide võtmisel nõukogu määratletud riskitolerantsist, mis piirab lubatud finantsriskide laadi ja ulatust. Tururiske võivad võtta üksnes nn riskiüksused, sh Grupi riskiüksused, kellel on Grupi juhatuse esimehe riskimandaat. Grupi juhatuse esimehe lubatud riskilimiitide jälgimiseks on Grupi riskijuht kehtestanud limiidid ja muud näitajad, mis teatavale tasemele jõudes viitavad konkreetse tegevusega kaasnevale kõrgendatud riskile. Peale Grupi riskijuhi limiitide ja valitud näitajate on kohaliku ärivaldkonna limiidid olulisteks tööriistadeks riske võtvate üksuste igapäevastes tegevustes. Finantsriskide osakond vastutab Grupi tururiskide mõõtmise, jälgimise ja aruandluse eest.

Suurem osa Grupi tururiske on struktuurilist ja strateegilist laadi ning neid haldab peaaesjalikult Grupi finantsosakond. Struktuurilised intressimäär riskid on hoiuste ja laenudega tegeleva panga jaoks loomulikud. Intressimäär riskid esinevad siis, kui Grupi varade ja kohustuste vahel on lunastustähtajaline erinevus. Riske haldab Grupi finantsosakond vastavalt talle antud volitustele, viies tähtajad kooskõlla kas tehingupõhiselt või eri tuletisinstrumentide (intressimäär vahetuslepingute vms) abil.

Riskide mõõtmine

Grupp kasutab riskiüksuste tegevuse suunamiseks nii statistilisi kui ka mittestatistilisi riskimõõdikuid. Riskijuhtimisprotsess olulised töövahendid on näiteks sellised statistilised mõõdikud nagu riskiväärtus (value-at-risk, VaR) ja halvenenud turutingimuste riskiväärtus (stressed value-at-risk, SVaR). Grupp kasutab VaR mudelit, mille tõenäosuse tase on 99% ja ajaperiood üks kauplemispäev. Statistiliselt tähendab see, et portfelli potentsiaalsed kahjud

ületavad riskiväärtuse summat ühel päeval 100st. Tavapärane VaR ja SVaR on veidi erinevad. Nimelt rakendatakse SVaR mudeli puhul turuandmeid ühe aasta pikkusest märkimisväärselt halvenenud turutingimustega perioodist. Grupi poolt valitud ajavahemik hõlmab 2008. aasta suve ja sellele järgnevat aastat.

VaR-i puhul kasutatakse statistilist mudelit, et hinnata Grupi portfelli väärtuse muutumise suurus. See põhineb eelmisel aastal aset leidnud eri tururiskitegurite, näiteks intressimäärade ja varade hinna muutustest. VaR on kasulik mitte üksnes väärtipaberi- või varaklassi riskitaseme kindlaksmääramiseks, vaid ka selleks, et võrrelda eri riskide tasemeid. 2019. aastal oli Grupi ühe päeva VaR-i riskipositsioon vahemikus 205 tuhat – 307 tuhat (2018: 198 tuhat – 207 tuhat) eurot. Kauplemisel jäi VaR kõigest vahemikku 0,3 tuhat – 1,4 tuhat (2018: 2 tuhat – 9 tuhat) eurot.

Sellised mittestatistilised mõõdikud nagu tundlikkuse analüüs täiendavad VaR-i ja SVaR-i, kuna võimaldavad osa juhtudel mõõdetavaid riskitegureid paremini mõista.

Lisaks VaR-ile ja erinevatele tundlikkuse analüüsidele teeb Grupp ka eri stressitestide. Testid võib jagada kolme rühma: ajaloolised, tuleviku ning meetodi- ja mudeli stressistenaariumid. Stressitestide ja nende aluseks olevate stenaariumide eesmärk on tuvastada olulised muutused riskitegurites või kahjud, mis võivad tekkida erakorraliste turuhäirete korral.

Intressimäär risk

Intressimäär risk kujutab endast riski, et intressimäärade või muude oluliste riskifaktorite muutused mõjutavad negatiivselt Grupi varade, kohustuste ja intressimäärade seotud tuletisinstrumentide väärtust.

Valdav osa Grupi intressimäär riskidest on struktuurilised ja tulenevad pangaoperatsioonidest, milles varade ja kohustuste, kaasa arvatud tuletisinstrumentide intressimäärade fikseerimise perioodid ei kattu. Fikseeritud määraga varade, eeskätt laenu intressimäär moodustab sellest riskist suure osa ja seda maandatakse fikseeritud intressimääraga rahastamise või eri tuletistehingute sõlmimise abil. Intressimäär risk tekib ka kauplemistehingute puhul klientidega seotud tegevustes.

Väärtuse muutus juhul, kui turuintressimäär kasvab ühe protsendipunkti võrra: mõju varade ja kohustuste netoväärtusele, sh tuletisinstrumentid, (tuhandetes eurodes) kui turuintressimäärad kasvavad ühe protsendipunkti võrra.

2019	< 3 kuud	3-6 kuud	6-12 kuud	1-2 aastat	2-3 aastat	3-4 aastat	4-5 aastat	5-10 aastat	> 10 aastat	Kokku
EUR	-10,8	-7,2	0,9	-0,4	-0,6	-0,5	-1,1	-1,5	-0,1	-21,3
Muu	0,0	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Kokku	-10,8	-7,1	1,1	-0,4	-0,6	-0,5	-1,1	-1,5	-0,1	-21,0
Sealhulgas mõju õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavatele finantsinstrumentidele										
EUR	-0,4	-0,3	0,9	1,3	1,8	0,9	0,0	0,0	0,0	4,2
Muu	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,2
Kokku	-0,6	-0,3	0,9	1,3	1,8	0,9	0,0	0,0	0,0	4,0

2018	< 3 kuud	3-6 kuud	6-12 kuud	1-2 aastat	2-3 aastat	3-4 aastat	4-5 aastat	5-10 aastat	> 10 aastat	Kokku
EUR	-9,4	-7,1	0,5	-0,5	-0,6	-1,7	-1,1	-1,7	-0,2	-21,8
Muu	-0,1	0,1	-0,4	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,5
Kokku	-9,5	-7,0	0,1	-0,6	-0,6	-1,7	-1,1	-1,7	-0,2	-22,3

Sealhulgas mõju õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavatele finantsinstrumentidele										
EUR	0,0	-0,5	0,4	2,0	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	2,8
Muu	-0,3	0,0	-0,5	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,9
Kokku	-0,3	-0,5	-0,1	1,9	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9

Krediidiriski marginaali muutumise risk

Krediidiriski marginaali muutumise risk on risk, et Grupi tuletisinstrumente hõlmavate varade ja kohustuste väärtus võib muutuda emitendispetsiifilise krediidiriski marginaali muutumise tõttu.

2019. aasta 31. detsembril oleks kõigi emitendispetsiifiliste marginaalide suurenemine 1% võrra toonud kaasa panga kõigi intressikandvate varade, sh tuletisinstrumentide väärtuse vähenemise 104 tuhande euro võrra (2018: 25 tuhande euro võrra).

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et Grupi varade ning kohustuste, sealhulgas tuletisinstrumentide väärtus võib muutuda tulenevalt valuutakursside või muude valuutadega seotud riskifaktorite muutumisest. Panga tegevuses tekkivaid valuutariske juhitakse, piirates samas valuutas varade ja kohustuste, sealhulgas tuletisinstrumentide väärtust soovitud tasemeni, kasutades tuletisinstrumente, nagu eri valuutade swaplepinguid ja forwardlepinguid.

Grupi valuutariskist tulenev võimalik mõju tulemusele on väga piiratud. Välisvaluuta ja euro nihe +/-5% aasta lõpuks oleks kasumit vähendanud vastavalt +/-10 tuhande euro võrra (2018: +/- 19 tuhande euro võrra).

Jaotus valuutade kaupa				
2019	EUR	USD	Muu	Kokku
Varad				
Laenud krediidasutustele	88	28	79	195
Laenud klientidele	8 266	9	3	8 278
Intressikandvad väärtpaberid	124	155	0	279
Muud liigitamata varad	2 955	13	1	2 969
Kokku	11 433	205	83	11 721
Kohustused ja omakapital				
Võlgnevus krediidasutustele	17	0	3	20
Võlgnevus klientidele: hoitud ja laenud	8 682	325	106	9 113
Emiteeritud võlakirjad ja allutatud kohustused	1	0	0	1
Muud liigitamata kohustused	806	20	4	830
Omakapital	1 757	0	0	1 757
Kokku	11 263	345	113	11 721
Bilansiväline nominaalne netopositsioon	-178	142	33	-3
Netopositsioon valuutas	-8	2	3	-3

Jaotus valuutade kaupa				
2018	EUR	USD	Muu	Kokku
Varad				
Laenud krediidasutustele	66	105	122	293
Laenud klientidele	7 771	14	0	7 785
Intressikandvad väärtpaberid	144	153	7	304
Muud liigitamata varad	2 804	6	4	2 814
Kokku	10 785	278	133	11 196
Kohustused ja omakapital				
Võlgnevus krediidasutustele	44	1	5	50
Võlgnevus klientidele: hoitud ja laenud	8 102	421	127	8 650
Emiteeritud võlakirjad ja allutatud kohustused	1	0	0	1
Muud liigitamata kohustused	719	10	13	742
Omakapital	1 753	0	0	1 753
Kokku	10 619	432	145	11 196
Bilansiväline nominaalne netopositsioon	-159	153	3	-3
Netopositsioon valuutas	7	-1	-9	-3

Aktsiahinna risk

Aktsiahinna risk kujutab endast riski, et aktsiahindade või muude oluliste riskifaktorite muutused võivad mõjutada negatiivselt Grupi finantsseisundi aruandes olevate aktsiate ja aktsiatega seotud tuletusinstrumentide väärtust.

Aktsiahinna risk tekib aktsiatega kauplemisel või aktsiatega seotud tuletisinstrumentide positsioonide hoidmisel. Grupp kaupleb aktsiaturgudel peamiselt selleks, et luua likviidsust Grupi klientidele. Aktsiahinna riski mõõdetakse ja piiratakse 80 eri stsenaariumi abiga, mille puhul aktsiahindasid ja volatiilsusi muudetakse vastavalt etteantud stsenaariumidele. Aktsiahinnad muutuvad nendes stsenaariumides maksimaalselt +/-20% ja volatiilsus maksimaalselt +/-30%. Eri kombinatsioonide tulemustest moodustub aktsiahinna riskide kohta riskimaatriks ja riski suurus on määratud halvima võimaliku stsenaariumi tulemusega.

Aasta lõpu seisuga koostatud halvim võimalik stsenaarium oleks vähendanud Grupi kauplemistegevuse positsioonide väärtust 144 tuhande euro võrra (2018: 110 tuhande euro võrra).

Kaubarisk

Kaubariski puhul on tegemist riskiga, et kaubaga seotud tuletisinstrumentide positsioone mõjutab negatiivselt alusvara hinna muutumine finantsturgudel. Grupis võib kaubarisk tekkida vaid erandjuhtudel klientidele vahendatud tehingute kaudu. Kaubaga seotud kõiki riskipositsioone peab alati kohe maandama teiste vastaspooltega, nii et avatud riskipositsioone ei tekiks. 2019. aasta 31. detsembri seisuga ei olnud Grupil toorainetega seotud avatud riskipositsioone.

Tundlikkuse analüüs

	Muutus	2019	2018
Puhas intressitulu, 12 kuud			
Intressimäärade tõus	1%	62	56
Intressimäärade langus	-1%	4	1
Väärtuse muutus			
Turu intressimäär	1%	4	2,0
	-1%	-4	-2,1
Aktsiahinnad	10%	0	0,0
	-10%	0	-0,1
Vahetuskursid	5%	0	0,0
	-5%	0	0,0

Netointressitulu (NII) tundlikkuse arvutus hõlmab kõiki bilansisiseseid ja -väliseid intressikandvaid varasid ja kohustusi, mis on lepingulisel tasandil pangaportfellis. Tegu on pangapäevade vahel intressikõverat paralleelselt nihutades tehtava statistilise analüüsiga, mis illustreerib nihke poolt netointressitulule avalduvat mõju 12 kuu pikkusel perioodil. Nende varade ja kohustuste puhul, mille tähtaeg 12 kuu jooksul saabub, eeldatakse, et sama intressimäär ja mahuga lepinguline suhe jätkub +/- nihke. Kohandatud intressimääraga varade intressimäär loetakse ülejäänud 12-kuulise perioodi vältel konstantseks. Tundlikkuse arvutuses võetakse arvesse ujuva intressimääraga varade lepingulisi baasintressimäära alampiire. Positiivse nihke puhul eeldatakse, et arvelduskontode elastsus on 0% (st tasutav intress ei muutu), samas kui kõigi teiste hoiuste elastsus turuintressimäära suhtes on 100% (st tasutav intress muutub täies mahus). Negatiivse nihke puhul eeldatakse, et kõik hoiused on 100% elastsed kuni neile määratud alampiirideni. Negatiivse nihke stsenaariumite puhul rakendatakse hoiuste lepingulistele intressimääradele alampiiri. Kõik teised finantsseisundi aruande kirjed võivad olla negatiivsete lepinguliste määradega.

4.5 Operatsioonirisk

Mõiste

Operatsiooniriskiks loetakse kahjumite riski, mida põhjustaksid ebaadekvaatsed või puudulikud sisemised protsessid või protseduurid, inimlikud või süsteemsed vead või ettevõttevälised sündmused. Operatsiooniriski määratlusse kuuluvad ka õiguslik risk ja informatsioonirisk.

Riskijuhtimine

Grupi riskijuhtimisosakond (Group Risk) vastutab operatsiooniriski kogu Gruppi hõlmava ühetaolise mõõtmise ja aruandluse eest. Kõigis suurtes äriüksustes analüüsitakse riskitaset vähemalt kord aastas. Aru antakse regulaarselt ning vajaduspõhiselt ning sellest antakse regulaarselt ja vajaduspõhiselt aru äriüksuse juhatusele ja nõukogule.

Riskihindamine

Kõik Grupi olulised struktuuriüksused hindavad oma igapäevase äritegevusega kaasnevat operatsiooniriski ühiste meetoditega. Need meetodid, mida kasutatakse pidevalt kõigi Grupi põhiprotsesside hindamiseks, hõlmavad riskide tuvastamist, meetmete kavandamist ja riskide realiseerumise seiret, et neile reageerida.

Uute toodete heakskiitmise protsessid

Grupis on kasutusel grupiulene uute toodete heakskiitmise (New Product Approval, NPA) protsess, mis hõlmab kõiki uusi ja/või muudetud tooteid, teenuseid, turge, protsesse ja/või IT-süsteeme, aga ka olulisi operatsioonilisi ja/või organisatsioonilisi muudatusi. Selle eesmärk on tagada, et Grupp ei võtaks ette tegevusi, millega kaasneks ootamatud riskid, või siis tagada tuvastatud riskide juhitavus ja kontrollitavus vahetult protsessi raames. Lisaks võimaldab see protsess Grupil tagada uute ja/või muudetud toodete ja teenuste kvaliteeti.

Juhtumitele reageerimine, talitluspidevus, kriisijuhtimine

Grupp pingutab ennetavalt tõsiste juhtumite ärahoidmiseks ja tõsiste juhtumitega toimetuleku võime tugevdamiseks; sellisteks juhtumiteks on näiteks IT-teenuste häired, looduskatastroofid, häired finantsturgudel ja pandeemiad, mis võivad mõjutada Grupi suutlikkust toodete ja teenuste pakumist jätkata.

Juhtumitele reageerimise, talitluspidevuse ja kriisijuhtimise põhimõtted on määratletud Grupi tasandi raamistikus; samuti on paika pandud tugisüsteem juhtumite ja kahjude puhuks. Panga kriisijuhtimistiim vastutab kriisijuhtimise, koordineerimise ja teavitustöö eest koostöös kohalike kriisijuhtimistiimidega. Ettevõtte, aga ka riigi ja ühiskonna toimimise jaoks oluliste tegevuste ja teenuste jaoks on loodud talitluspidevuse kavad. Need kavad kirjeldavad Grupi talitlemist tõsiste häirete korral. Grupi talitluspidevuse ja kriisijuhtimise mudelid põhinevad rahvusvahelistel ja riiklikel standarditel.

Juhtumitest teatamine

Grupp on kehtestanud menetlused ja süsteemid juhtumitele reageerimiseks, aruandluseks ja jätkumeetmete võtmiseks. Riskijuhtimisosakond toetab ärivaldkondi aruandluses, analüüsimises ja tegevuskavade koostamises, et tagada juhtumi aluspõhjuste tuvastamine ja sobilike meetmete võtmine. Operatsiooniriskiga seotud juhtumite ja kaasnevate kahjude aruandlus edastatakse edasiseks analüüsimiseks kesksesse andmebaasi.

Inforisk

Grupis kehtivad infoturvet reguleerivad sise-eeskirjad. Nende jõupingutuste tugevdamiseks vaadatakse asjaomaseid protsesse ja lähenemisviise järjepidevalt üle, et panga infoturbe juhtimissüsteemi täiustada ja täiendada. Infoturbe juhtimissüsteem on vahend Grupi antud valdkonna pikaajaliste tegevuste koordineerimiseks struktureeritud ja metodoloogilisel moel

Operatsiooniriskist tulenev kapitalinõue

Grupp rakendab operatsiooniriskist tuleneva kapitalinõude arvutamiseks standardiseeritud lähenemist. Seisuga 31. detsember 2019 ulatus Grupi operatsiooniriskist tulenev kapitalinõue 39 miljoni euroni (2018: 38 miljonit eurot).

4.6 Kindlustusrisk

Mõiste

Kindlustusriskiks nimetatakse kohustiste väärtuse muutumise riski tegelike ja prognoositud kindlustuskulude erinevuse tõttu. Teisisõnu on tegemist riskiga, et tegelikud kahjumaksed erinevad prognoositust nt. pikaajalise, suremuse, haigestumise või kahjude sageduse osas. See hõlmab kuluriski, st riski, et halduskulud ja kindlustusmüügi vahendustasud ületavad kindlustusmaksete arvutamise aluseks võetud kuluhinnanguid.

Elukindlustuse müümisega kaasnevad suremusrisk, haigestumusrisk, pikaajalise risk, katastroofi-, kulu- ja lõpetamiskulud s.t. risk, et lepinguid lõpetatakse varem rohkem, kui eeldati. Vara- ja kahjukindlustuse risk hõlmab riski, et eeloleva aasta kindlustustulemus on tavatult ebasoodne ja et varasemate nõuete lõplikud maksed osutuvad oodatust kallimateks.

Riskijuhtimine

Enne elukindlustuspoliisi sõlmimist peab potentsiaalne klient läbima riskihindamise. Selle eesmärk on hinnata, kas kliendi tervislik seisund võimaldab teda kindlustada. Lisaks peab nõutav kindlustuspoliis vastama kindlustusvõtja kindlustusvajadustele. Riskisumma täiendavaks piiramiseks kindlustab ettevõtte osa oma kindlustusriskidest edasi.

Grupi kindlustusettevõtteid tegutsevad kolmes Balti riigis, pakkudes laias valikus kindlustustooteid (elu-, vara- ja kahjukindlustus). See võimaldab kindlustusrisiki turgude, toodete, vanuserühmade ja sugude lõikes hajutada.

Kindlustuslepingud on koostatud nii, et kindlustusmakse summat ja kindlustustingimusi saaks kord aastas muuta, mis viitab sellele, et ettevõtte võib vajaduse korral kindlustusmakseid ja -tingimusi kohandada näiteks vastavalt haigestumuse kiiretele muutustele.

Kindlustusmaksete suurus põhineb eeldustel eluea, suremuse, haigestumuse ja kindlustussündmuste hinnangulise kulukuse kohta. Eelduste valikus mängivad kriitilist rolli kogemused statistilise materjali kujul ja tulevikuprognoosid.

Riskisumma ja riski mõõtmine

Tegelike tulemuste ja ülalnimetatud eelduste erinevusest tekib elukindlustustegevuse riskitulemus. Kindlustusrisiki mõõtmiseks rakendatakse kindlustusandja finantsseisundi aruande, tulude eelaruande ja osanike omakapitalile üheaastase horisondiga ja kindla usaldatavustasemega stressitugeid.

Viimase riskihinnangu kohaselt on elukindlustuse vallas kõige olulisemateks riske mõjutavateks teguriteks kestus, kulud ja katastroofirisk, s.t. ühe juhtumi risk, millega kaasnevad märkimisväärsed kahjud.

Vara- ja kahjukindlustuse lepingute uuendamine kord aastas võimaldab kindlustusrisike piirata, kuna hinnakujundust saab järgnevat aastaks kohandada. Vara- ja kahjukindlustuse puhul arvutatakse kindlustusrisiki mõõtmiseks kahjusuhe ehk nõuete ja kindlustusmaksete suhe toodete ja riikide kaupa.

Kindlustusriskist tulenev kapitalinõue

Maksevõimelisus (solventsuse suhtarv) iseloomustab kindlustusandja finantsseisundit ja tugevust. Eesmärk on näidata, et ettevõtte kapitalipuhver on piisav, et täita klientide ees võetud kohustisi kooskõlas kindlustuslepingute tingimustega. Kindlustusandja kapitalipuhver on mõeldud kõigi riskide katmiseks, sh tururisk.

Kindlustusandjate maksevõimelisuse nõuded arvutatakse vastavalt direktiivi Solventsus II eeskirjadele. Regulaatiivse kapitali (omavahendid, OV) arvutamiseks määratakse kindlustusandja tulevaste rahavoogude turuväärtus ja kapitalinõude (solventsuskapitalinõue, SKN) turuväärtus, rakendades OV-le stressitugeid mitmesuguste stsenaariumite põhjal. Arvutatakse solventsuse suhtarv ehk OV/SKN.

Grupi kindlustusettevõtteid vastavad kõikidele maksevõimelisuse nõuetele.

4.7 Vastavusrisk

Mõiste

Vastavusrisk viitab riskile, et Grupp rakendab või haldab tooteid, teenuseid, protsesse, süsteeme, suhteid, mis toovad kaasa süsteemse mittevastavuse oma kohustuste täitmisel vastavalt seadustele, põhikirjale ja muudele volitust eeldavatele tegevustele kohalduvatele regulatsioonidele.

Vastavuskontrolli funktsioon

Grupi sisereeglite raames on kehtestatud ka vastavusriski juhtimise reeglid, mille keskseks osaks on vastavusfunktsiooni poliitika. Reeglite eesmärk on tagada, et Grupp järgib alati neid kvaliteedinõudeid ja käitumisnorme, mida kliendid ja regulaatorid eeldavad.

Vastavuskontrolli reguleerimisala

Vastavuskontrolli funktsioon on osa teisest kaitseliinist. Selle peamisteks tegevusteks on äritegevuse järelevalve, regulaarsete ja ühekordsete kontrollide korraldamine, koolituste korraldamine, toe ja nõuandmise tagamine, osalemine äririskide hindamisel ja uute toodete ja teenuste arendamisel ning esmase kontaktisiku rolli täitmine järelevalveasutustega suhtlemisel. Vastavuskontrolli funktsiooni vastusalasse kuuluvad vilepühumine, huvide konfliktide haldamine ja regulatiivsed järelekontrolli protsessid. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine on Grupi jaoks oluline prioriteet, mille tulemusena pöörab vastavuskontrolli funktsioon erilist tähelepanu antud valdkonna funktsioonide arendamisele. Seoses hiljutise järelevalve fookuse suurenemisega rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise teemadel, on vastavuskontrolli tähelepanu varasemast enam suunatud asjakohasele väliskommunikatsioonile. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisega seotud riskijuhtimisfunktsioonide organisatsiooniliste muudatuste elluviimise järel on vastavuskontrolli funktsioon tugevdanud oma rolli teise kaitseliini tegeliku ja iseseisva funktsioonina rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise valdkonnas.

Vastavuskontrolli vallas on prioriteediks ka andmekaitse. Andmekaitseametnik, kelle funktsioon seati paika vastavuskontrolli raamistikus, on aktiivselt osalenud äritegevuse arendamises ja koostöös väliste sidusrühmadega, sh riigiasutustega. Andmekaitseametnik vastutab Andmekaitse Inspektsioonile andmete rikkumise teatamise eest.

Lähtudes Euroopa Keskpanka soovistest pärast kohapeal teostatud valdkonna juhtimise kontrolli, jätkab vastavuskontrolli funktsioon sisemiste tööprotsesside parendamist.

Riskide minimeerimine

Vastavuskontrolli funktsiooni töö tugineb riskipõhisele lähenemisele, mille eesmärk on: i) vastata muutuvatele oludele ning ii) eraldada vahendeid kõige kõrgemate riskidega valdkondadele. Riskipõhise plaanamise kaudu tuvastab vastavuskontroll põhilised riskid ning viib läbi järelevalvetegevused, et tagada antud riskide juhtimine Grupi vastava funktsiooni või üksuste poolt. Riskide minimeerimiseks teostab vastavuskontroll järelevalvet regulatsioonide järgimise üle ning annab tuvastatud leidude põhjal asjaomastele isikutele soovitusi, pakub Grupile ennetavat ja ekspertnõu ja tuge, sealhulgas ka uute toodete heakskiitmise protsessides osalemise kaudu, teeb järelkontrolli ning annab aru ettevõttesiseselt ja -väliselt vastu võetud ja jõustunud regulatsioonidega seotud riskide haldamise kohta; lisaks teavitab töötajaid eelseisvatest või äsja vastu võetud regulatsioonidest ja korraldab nende kohta koolitusi.

5 Kapital

Sisemine kapitali adekvaatsuse hindamine

Eesmärk

Sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi (ICAAP) eesmärk on tagada, et Grupp ja tema tütarettevõtted on riske arvestades ning tegevuse jätkamiseks ja arendamiseks piisavalt kapitaliseeritud.

Mõõtmine

Swedbank koostab ja dokumenteerib oma kapitalivajaduse hindamise meetodeid ja protsesse ise. Sisemises kapitali adekvaatsuse hindamises võetakse arvesse kõiki Grupis esinevaid asjaomaseid riske. Lisaks 1. samba riskidele jälgitakse ka kapitalialerduseta riske, näiteks äririski, likviidsusriski ja strateegilist riski. Grupis on tuvastatud järgmised olulised riskid:

Riskitüübid vastavalt ICAAP-i protsessile

Riski tüüp	1. sammas	2. sammas
Kapitali allokeeritakse	Toetab arvutatud kapitalivajadust?	
Krediidirisk	Jah	Jah
Kontsentratsioonirisk	Ei	Jah
Tururisk	Jah	Jah
Tururisk: intressimäära risk pangaportfellis	Ei	Jah
Operatsioonirisk	Jah	Jah
Kindlustusrisk	Jah ¹	Jah ²
Töölt lahkumise järel makstavate hüvitiste risk ³	Ei	Jah

Kapitali ei allokeerita	Tuvastatud ja maandatud?	
Mainerisk	Ei	Jah
Likviidsusrisk ⁴	Ei	ILAAP
Strateegiline risk: otsuste tegemise risk, äriplaanid, projektid, varade soetamine	Ei	Jah

¹ Osalused kindlustusandjates kaalutakse riskiga 250%.

² Gruppi kuuluvad kindlustusandjad teevad oma riskide ja maksevõime hindamist (ORSA). ORSA protsessi eesmärk on hinnata oma riske (nii kvalitatiivselt kui kvantitatiivselt) ja maksevõimet kolme aasta perioodi jooksul. Arvutused tehakse peegeldades riskinäitajaid baas- ja stressistsenaariumide korral.

³ Töösuhetejärgsete hüvitistega seotud riskid on olulised Swedbanki Grupile tervikuna, kuid mitte Swedbank AS-ile (Eesti).

⁴ Likviidsusvajadusi hinnatakse kord aastas ettevõttesiseses likviidsuse adekvaatsuse hindamisprotsessis (ILAAP).

Vähemalt kord aastas viiakse läbi stsenaariumipõhiseid stressiteste, mille eesmärgiks on kindlustada kapitali efektiivne kasutamine ja kapitali adekvaatsuse prognoosimine erakordselt ebasoodsates turutingimustes. Stsenaariumites sisalduvad muutujad Grupi kõigi nelja koduturu jaoks, mistõttu on need kasutatavad nii Grupi kui ka tütarettevõtete tasemel. Meetod on ennetava riski ja kapitali juhtimise aluseks.

2019. aasta stressistsenaariumide kirjeldus

ICAAP-i raames viiakse läbi makromajanduslikke stsenaariumipõhiseid stressiteste, millega tehakse kindlaks, kas kapitali suudetakse hoida rahuldaval tasemel kogu stsenaariumi vältel.

2019. aasta ICAAP-i lähtepunktiks on viimasel ajal rohkelt kõneainet pakkunud rahvusvaheliste kaubandustöketate rakendamine kõige äärmuslikumal moel, mis omakorda viib hulga poliitikasündmusteni ja liialdavate kahepoolsete tegevusteni. Lisaks eeldatakse, et kaubandustökked on püsivad ja neid nähakse püsivatena ka turgudel. Seega näeb antud stsenaarium ette suurt kaubanduse langust, sest ülemaailmne eksport väheneb märkimisväärselt kõigi stsenaariumis arvesse võetud riikide jaoks. Esmalt kaasneb kaubanduse mahu vähenemisega tarbijahindade tõus, mille toob kaasa tariifide ülekandmine tarbijale. Sedamööda kuidas majanduslik tegevus aeglustub, muutub stsenaariumi hilisemas punktis esialgne inflatsioon stagneerunud hinnatõusuks ning seejärel hinnalanguseks. Lisaks kutsuvad tariifid esile geopolitiilisi pingeid, mis omakorda koormavad langevat maailmamajandust ja kasvu veelgi, tingituna eeskätt tarbijate kindlustunde (mis mõjutab tarbimist) ja ettevõtete investeeringute langusest.

ICAAP 2019. aasta tulemused viitavad, et Swedbank Grupil ja selle Baltimaade tütarettevõtetel, sealhulgas Swedbank AS-il (Eesti), on tänu tugevale kapitaliseeritusele ja madalale riskiprofiilile suur vastupidamisvõime kogu stsenaariumi vältel.

2019. aasta lõpu seisuga oli Grupi kapital 1 538 miljonit eurot ning see vastas kõigile regulatiivsetele nõuetele.

6 Puhas intressitulu

	2019				2018			
	Keskm. jääk	Intressitulu	Intressikulu	Aasta keskm. intressimäär, %	Keskm. jääk	Intressitulu	Intressikulu	Aasta keskm. intressimäär, %
Nõuded keskpankadele	2 211	0,0	8,7	-0,4	2 121	0,0	8,1	-0,4
Laenud krediitiasutustele	274	3,2	0,2	1,1	234	2,8	0,3	1,1
Laenud klientidele	8 024	223,1	0,0	2,8	7 522	214,3	0,0	2,8
sh kapitalirent		19,9	0,0			17,3	0,0	
Intressikandvad väärtpaberid	37	1,5	0,0	4,1	45	1,8	0,0	4,0
Intressikandvad varad vastavalt EIR meetodile kokku	10 546	227,8	8,9	2,1	9 922	218,9	8,4	2,1
Intressikandvad väärtpaberid	251	8,2	0,0	3,3	276	8,3	0,0	3,0
Tuletisinstrumentid	10	3,3	0,0		18	5,2	0,0	
Muud varad	622	0,0	0,0		530	0,0	0,0	
Varad kokku	11 429	239,3	8,9	2,0	10 746	232,4	8,4	2,1
Võlgnevus krediitiasutustele	30	0,0	0,3	1,0	51	0,0	0,3	0,6
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	8 870	0,0	9,7	0,1	8 258	0,0	9,2	0,1
sh hoiuste garantiitasud			4,6				4,4	
Emiteeritud võlakirjad	1	0,0	0,0		1	0,0	0,0	
Intressikandvad kohustused	8 901	0,0	10,0	0,1	8 310	0,0	9,5	0,1
Tuletisinstrumentid	12	0,0	0,4		17	0,0	1,1	
Muud kohustused	795	0,0	2,0		725	0,0	2,6	
sh stabilisatsioonifond			2,0				2,6	
Kohustused kokku	9 708	0,0	12,4	0,1	9 052	0,0	13,2	0,1
Omakapital	1 721				1 694			
Kohustused ja omakapital kokku	11 429	0,0	12,4	0,1	10 746	0,0	13,2	0,1
Intressitulu kokku		239,3				232,4		
Intressikulu kokku			21,3				21,6	
Puhas intressitulu		218,0				210,8		
Aasta keskmine intressimäär				1,9				2,0
3. tasandi laenude intressitulu (langenud väärtusega laenud 2017. aastal)			0,8			2,6		

EIR (*effective interest rate*) – efektiivne intressimäär.

Keskmine jääk arvutatakse viimase 13 kuu kohta.

Õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande kajastavad varad ja kohustused on kajastatud "intressikandvate väärtpaberite", "intressikandvate kohustuste" ja "tuletisinstrumentide" all; ülejäänud instrumendid viitavad korrigeeritud soetusmaksumuses varade ja kohustuste tuludele.

7 Puhas teenustasutulu

	2019	2018
Komisjoni- ja teenustasutulud		
Maksete töötlemine	23,2	22,7
Kaardid	58,2	55,3
Varahaldus	12,7	14,2
Elukindlustus	7,3	5,5
Maaklerlus	1,6	2,4
Laenu andmine	4,7	4,2
Garantiid	4,0	3,9
Hoiused	0,8	0,9
Muud komisjoni- ja teenustasutulud	1,2	1,4
Kokku	113,7	110,5
Komisjoni- ja teenustasukulud		
Maksete töötlemine	-7,0	-6,7
Kaardid	-16,6	-16,5
Varahaldus	-2,1	-2,2
Elukindlustus	-1,9	-2,3
Muud väärtpaberid	-0,6	-0,5
Muud komisjoni- ja teenustasukulud	-4,7	-4,7
Kokku	-32,9	-32,9
Kokku	80,8	77,6

	2019		2018	
	Aja jooksul	Kindlal ajahetkel	Aja jooksul	Kindlal ajahetkel
Komisjoni- ja teenustasutulud				
Maksete töötlemine	1,7	21,5	1,8	20,9
Kaardid	18,3	39,9	17,0	38,3
Varahaldus	12,7	0,0	11,7	2,5
Elukindlustus	7,3	0,0	5,5	0,0
Maaklerlus	1,3	0,3	1,9	0,5
Laenu andmine	3,0	1,7	2,6	1,6
Garantiid	1,9	2,1	2,0	1,9
Hoiused	0,2	0,6	0,9	0,0
Muud komisjoni- ja teenustasutulud	0,5	0,7	1,2	0,2
Kokku	46,9	66,8	44,6	65,9

8 Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt

	2019	2018
Kauplemisportfell ja tuletisinstrumentid		
Aktsiad ja nendega seotud tuletisinstrumentid	1,5	3,6
sh dividendid	0,6	0,6
Intressikandvad instrumentid ja nendega seotud tuletisinstrumentid	-1,0	-2,2
Muud finantsinstrumentid	0,0	-0,5
Kokku	0,5	0,9
Kauplemisega mitte seotud instrumentid		
Intressikandvad instrumentid	-2,3	-2,9
Kokku	-2,3	-2,9
Õiglasest väärtuses kajastatavad riskimaandusinstrumentid		
Riskimaandusinstrumentid	0,5	0,2
Maandatatav alusinstrument	-0,5	-0,2
Kokku	0,0	0,0
Valuutakursside muutus	11,0	11,7
Intressitulu hüvitamine, nõuded soetusmaksumuses	1,5	0,7
Kokku	10,7	10,4
Jaotus ärieesmärgi alusel		
Kauplemisega seotud tegevusvaldkondade finantsinstrumentid		
sh aktsiatega seotud	1,5	3,6
sh intressiga seotud	-3,3	-5,1
sh valuutaga seotud	11,0	11,7
sh muu	1,5	0,2
Kokku	10,7	10,4

9 Tulu kindlustustegevusest

	2019	2018
Kindlustuspreemiad		
Elukindlustus	40,1	38,0
sealhulgas laenukindlustus	12,8	11,3
sealhulgas muu kindlustus	27,3	26,7
Varakindlustus	107,1	96,1
Tulu kindlustusmaksetest	125,2	112,3
Edasikindlustuse preemiad	-18,1	-16,2
Kokku	147,2	134,1
Kindlustustehnilised eraldised		
Elukindlustus	-13,3	-11,0
sealhulgas laenukindlustus	-1,6	-1,3
sealhulgas muu kindlustus	-11,7	-9,7
Varakindlustus	-62,1	-58,4
Kahjud	-77,5	-72,2
Edasikindlustuse osa kahjunõuetest	15,4	13,8
Kokku	-75,4	-69,4
		0,0
Tulu kindlustustegevusest		
Elukindlustus	26,8	27,0
sealhulgas laenukindlustus	11,2	10,0
sealhulgas muu kindlustus	15,6	17,0
Varakindlustus	45,0	37,7
Kindlustus	47,7	40,1
Edasikindlustus	-2,7	-2,4
Kokku	71,8	64,7

10 Muud tulud

	2019	2018
IT-teenused	10,3	9,3
Grupisiselt müüdnud teenused	13,3	8,1
Muud tegevustulud	1,8	1,8
Kokku	25,4	19,2

Muud tulud on muud netotulud.

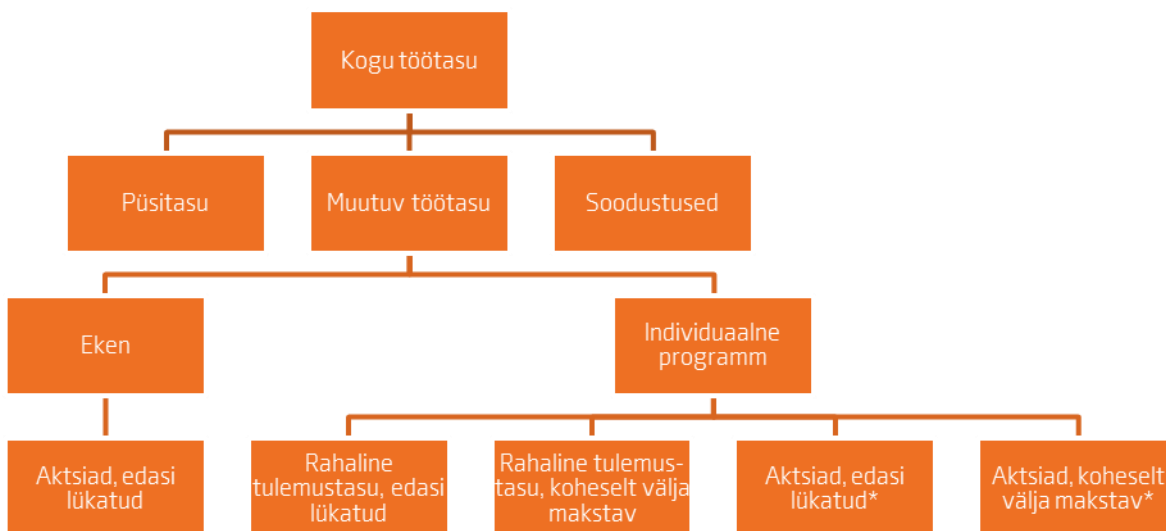
"Grupisiselt müüdnud teenused" sisaldavad tulu tsentraliseeritud personali-, nõustamis-, õigus-, riskijuhtimis- ja muudest teenustest, mida müüakse Swedbank AB Grupi ettevõtetele.

11 Personalikulud

	2019	2018
Palgad ja juhatuse tasud	-64,9	-56,8
Tulemustasu Swedbank AB (publ) aktsiates	-3,9	-4,2
Sotsiaalkindlustusmaks	-21,6	-19,5
Koolituskulud	-1,4	-1,3
Muud personalikulud	-1,4	-1,5
Kokku	-93,2	-83,3
sh tulemustasu (koos maksudega)	-4,1	-4,4
sh koondamistasu (koos maksudega)	-1,8	-0,4
Koondamistasu saanute arv	34	38
Swedbank AS-i juhatuse palgad (sh maksud)	-1,1	-1,0
Swedbank AS-i juhatuse tulemustasu eraldised (sh maksud)	-0,1	-0,1
Töötajate arv perioodi lõpus (taandatuna täistööajale)	2 392	2 357
Perioodi keskmine töötajate arv (taandatuna täistööajale)	2 401	2 319

1 TÖÖTASUD SWEDBANKIS

Enamikul töötajatel on osa töötasust kindlaks määratud ja osa töötasust muutuv tasu, mis koos vabatahtliku tööandjapensioni (mis võeti 2019. aastal esmakordselt kasutusele Balti riikides) ja muude soodustustega moodustavad kogu töötasu. Kogu töötasu on turupõhine ning eesmärk on saavutada mõistlik tasakaal töötasu muutuvate ja püsivate osade vahel.

* Kehtib üksnes olulistele riskivõtjatele.

2 MUUTUV TÖÖTASU

Swedbanki Grupil on hetkel neli aktsiapõhist muutuva töötasu programmi: 2016, 2017, 2018 ja 2019. 2019. aastal kanti töötajatele üle 2015. aasta programmi aktsiad.

2.1 Programm 2019

Programmis 2019 on kaks osa: üldine programm (Eken) ja individaalne programm (IP). Eken hõlmab põhimõtteliselt kõiki Grupi töötajaid ja seisneb 3 aastat (Grupi tegevkomitee puhul 5 aastat) edasilükatud töötasus Swedbank AB (publ) aktsiate kujul. Individaalne programm (IP) hõlmab Eestis ligikaudu 40 töötajat ning seisneb edasilükatud ja kohe välja makstavas töötasus raha ja aktsiate näol (võrdsetes osades). Vähemalt 40% muutuvas töötasust lükatakse neljaks aastaks edasi. Rahas väljamakstav töötasu rakendub individuaalsete programmide puhul.

Täiendavat teavet 2019. aasta programmi ning 2016.–2018. aasta programmide kohta leiab Swedbanki Faktiraamatust, mis avaldatakse panga veebilehel koos kvartaliaruannetega, samuti detailsetest päevakorrapunktidest, mille põhjal võetakse Aktsionäride üldkoosoleku raames otsuseid vastu. Teatud kõrgema taseme juhtidele ja tippjuhtidele ei makstud 2019. aasta tulemuste eest ei Ekeni ega IP muutuvat töötasu.

2.2 Aktsiapõhise makse kajastamine

Aktsiapõhine makse jaotatakse töötajale aktsiaõiguse (Swedbanki tuleviku lihtaktsia) kujul. Aktsiapõhine makse periodiseeritakse kogu iga programmi vältel, sest üleandmiseks on nõutav, et aktsiaõiguste omanik on arvelduspäeval töötaja.

Iga programmi kestus hõlmab i) esimest teenimisperioodi, millele järgneb, ii) eraldise tegemise ja edasilükkamise periood ja iii) arvelduspäeva ehk aktsiate lõplikku üleandmist osalejatele edasilükkamise perioodi lõppemisele ja aastaaruande avaldamisele järgneval aastal. Esimesel tulemus aastal väljendatakse ja mõõdetakse tasu tulemussummale vastavas rahalises väärtuses. Seejärel väljendatakse tasu kuni arvelduspäevani aktsiaõiguste arvuna.

Iga programmi aktsiaõiguste hindamise aluseks on lihtaktsia hind hindamise kuupäeval, st päeval, kui ettevõtte ja tehingu vastaspool lepivad kokku lepingu tingimustes. Iga aktsiaõiguse annab selle omanikule õiguse saada ühe lihtaktsia. Lisaks hüvitatakse dividendid, mis jääksid aktsiaõiguste alusel programmi kestel saamata. Aruandluses kajastatav iga programmi kulu võib muutuda kuni arvelduspäevani, kui muutub tulemustasu summa või kui aktsiaõigused kaotavad kehtivuse seoses töötaja lahkumisega Swedbank Grupist. Kajastatav kulu (va sotsiaalmaksukulu) ei muutu aktsiaõiguste turuväärtuse muutumisel. Sotsiaalmaksukulu arvutatakse ja kajastatakse järjepidevalt turuväärtuse põhjal ning määratakse lõplikult kindlaks aktsiate üleandmise hetkel.

Tulemustasuprogrammid 2014-2019

	2019	2018
Programm 2014		
Swedbank AB aktsiatena tasutava tulemustasu kulud	0,0	-0,2
Sularahas tasutava tulemustasu kulud	0,0	0,0
Programm 2015		
Swedbank AB aktsiatena tasutava tulemustasu kulud	-0,1	-0,5
Sularahas tasutava tulemustasu kulud	0,0	0,0
Programm 2016		
Swedbank AB aktsiatena tasutava tulemustasu kulud	-0,6	-0,8
Sularahas tasutava tulemustasu kulud	0,0	0,0
Programm 2017		
Swedbank AB aktsiatena tasutava tulemustasu kulud	-0,7	-0,8
Sularahas tasutava tulemustasu kulud	0,0	0,0
Programm 2018		
Swedbank AB aktsiatena tasutava tulemustasu kulud	-1,0	-1,7
Sularahas tasutava tulemustasu kulud	-0,1	-0,4
Programm 2019		
Swedbank AB aktsiatena tasutava tulemustasu kulud	-1,1	0,0
Sularahas tasutava tulemustasu kulud	-0,5	0,0
Kajastatud kulud kokku	-4,1	-4,4

Aktsiaõiguste arv, mis on aktsiapõhise makse kulu arvutamise aluseks, tuhandetes

	2019	2018
Perioodi alguse jääk	493	612
Väljastatud	272	204
Tagasi arvestatud	-41	-32
Realiseeritud	-147	-291
Perioodi lõpu jääk	577	493

3 JUHATUSE JA NÕUKOGU LIIKMETE PALGAD

2019. aastal maksti juhatuse liikmetele palka kogusummas 1,1 miljonit eurot ja tulemustasu eraldisi 0,1 miljonit eurot. Nõukogu liikmetele töötasu ei maksta, v.a. kahele sõltumatule nõukogu liikmele. Kui töösuhe lõpetatakse Grupi algatusel, makstakse tegevjuhile 12 kuu palga ulatuses lahkumishüvitist; teised juhatuse liikmed saavad lahkumishüvitist 6 kuu palga ulatuses.

12 Muud üldhalduskulud

	2019	2018
Kontorite halduskulud	-5,3	-0,5
Rendid	0,0	-10,8
Lühiajalised rendid	-0,9	0,0
IT-kulud	-15,4	-16,0
Side- ja postikulud	-0,8	-0,8
Konsultatsioon	-2,0	-0,4
Töölähetused	-2,4	-2,5
Vastuvõtukulud	-0,3	-1,0
Kontoritarbed	-0,6	-0,5
Reklaam, suhtekorraldus, turundus	-4,2	-3,0
Valveteenused ja -vahendid	-0,8	-0,7
Hooldus	-0,1	-0,5
Muud halduskulud	-4,5	-4,1
Grupisiseseid ostetud teenused (personal, BI, juhtimine jne)	-9,9	-3,2
Audiitorikulud	-0,5	-0,3
Muud tegevuskulud	-4,6	-3,5
Kokku	-52,3	-47,8

13 Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum

Kulum	2019	2018
Seadmed	-0,4	-0,4
Arvutid ja IT-seadmed	-3,1	-3,0
Omaniku poolt kasutatav kinnisvara	-1,1	-1,1
Kasutusõigusega varad	-5,0	0,0
Immateriaalne põhivara	-0,6	-0,5
Kokku	-10,2	-5,0

14 Laenukahjumid/-kasumid

Laenukahjumid	2019	2018
Laenud korrigeeritud soetusmaksumuses		
Väärtuse langusega eraldis - 1. tasand	0,1	-0,1
Väärtuse langusega eraldis - 2. tasand	-1,8	6,5
Väärtuse langusega eraldis - 3. tasand	0,7	21,1
Kokku	-1,0	27,5
Mahakandmised	-6,4	-19,4
Mahakantud laenude sissenõudmise tuleml	5,5	6,7
Kokku	-0,9	-12,7
Kokku korrigeeritud soetusmaksumuses	-1,9	14,8
 Laenukahjumid laenusaaaja kategooria järgi		
Krediidasutused	0,0	0,0
Kodumajapidamised ja mittefinantsettevõtted	-1,9	14,8
Kokku	-1,9	14,8

15 Tulumaks

	2019	2018
Perioodi tulumaksukulu	-31,6	-43,6
Edasilükkunud tulumaksukulu	12,2	17,9
Panga kasumist makstud ettevõtte tulumaks	-23,8	-20,8
Koondkasumiaruandes kajastatud tulumaksukulu kokku	-43,2	-46,5
	2019	2018
Edasilükkunud tulumaksuvara		
Edasikantud maksustatav kahjum	2	2
Edasilükkunud tulumaksu muutus	0	0
Edasilükkunud tulumaksuvara kokku	2	2
Edasilükkunud tulumaksukohustused		
Aasta alguses	-25	-42
Edasilükkunud tulumaksu muutus	13	18
Edasilükkunud tulumaksukohustused kokku	-12	-25

Maksimaalne võimalik tulumaksukulu, mis võib kaasneda kogu Grupile jääva kasumiosa väljamaksmisel dividendidena, on hinnanguliselt 279 miljonit eurot.

16 Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad

	Bilansiline maksumus		Nominaalväärtus	
	2019	2018	2019	2018
Välisriikide valitsuste võlakirjad	154	165	151	159
Kokku	154	165	151	159

1 võlakiri (51 miljonit eurot) on Kesk pangas kohustusliku reservi tagatiseks.

17 Laenud krediitiasutustele

	2019	2018
Rootsi krediitiasutused	127	232
Muud	68	61
Kokku	195	293

18 Laenud klientidele

	2019	2018
Laenud	7 402	7 009
Liising	795	700
Faktooring	100	94
Allahindlus	-19	-18
Kokku	8 278	7 785

	2019						
Kapitalirendilepingute jaotus maksetähtaja järgi	< 1 aasta	1-2 aastat	2-3 aastat	3-4 aastat	4-5 aastat	> 5 aastat	Kokku
Brutoinvesteering	242	203	169	124	91	6	835
Tulevaste perioodide intressitulu	-16	-12	-7	-4	-1	0	-40
Netoinvesteering	226	191	162	120	90	6	795
Ebatõenäoliselt laekuvate rendimaksete miinimumsumma nõude allahindlus							-2

	2018						
Kapitalirendilepingute jaotus maksetähtaja järgi	< 1 aasta	1-2 aastat	2-3 aastat	3-4 aastat	4-5 aastat	> 5 aastat	Kokku
Brutoinvesteering	214	175	150	114	75	5	733
Tulevaste perioodide intressitulu	-14	-9	-6	-3	-1	0	-33
Netoinvesteering	200	166	144	111	74	5	700
Ebatõenäoliselt laekuvate rendimaksete miinimumsumma nõude allahindlus							-2

Kapitalirendilepingute jääkväärtus on liisinguvõtja poolt tagatud. Kapitalirendi alla kuulub sõidukite, masinate, paatide jmt rent see ning sisaldub finantsseisundi kirjel „Laenud klientidele“.

19 Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid

	Bilansiline maksumus		Nominaalväärtus	
	2019	2018	2019	2018
Krediitiasutused	91	106	90	104
Ettevõtted	4	5	4	5
Finantsasutused	30	28	29	27
Kokku	125	139	123	136

20 Fondiosakud, mille investeerimisrisk on kliendil

	2019	2018
Aksia- ja segafondide osakud	322	259
Võlakirja- ja intressifondide osakud	212	169
Klientide portfelli kokku	534	428

21 Aktsiad ja osalused

	Bilansiline maksumus		Soetusmaksumus	
	2019	2018	2019	2018
Kauplemiseesmärgil hoitavad aktsiad	2	2	2	2
Fondiosakud	12	10	10	9
Kokku	14	12	12	11

Noteerimata osalused on kajastatud viimase tehingu hinnas.

22 Tuletisinstrumentid

Grupp kaupleb tuletisinstrumentidega osana tavalisest äritegevusest ja intressiriskide maandamise eesmärgil. Teatud laenudega seonduvaid intressimäära riski maandavaid swap-tehinguid kajastatakse õiglases väärtuses riskimaandamisarvestuse riskimaandusinstrumentidena. Taolisi tuletisinstrumente kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande sarnaselt teistele tuletisinstrumentidele. Lisas 8 „Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt” kajastatakse riskimaandajate mistahes ebaefektiivsus tuletisinstrumenti väärtuse muutusena koos maandatava riskikomponendi väärtuse muutusega. Riskimaandamisarvestusse kaasatud tuletisinstrumentide bilansiline maksumus on allpool eraldi esitatud. Kõigi tuletisinstrumentide bilansiline maksumus on väljendatud õiglases väärtuses ning sisaldab kogunenud intressi.

	Nominaalväärtus 2019 Lepinguline tähtaeg			Nominaalväärtus		Positiivne õiglase väärtus		Negatiivne õiglase väärtus	
	< 1 a	1-5 a	> 5 a	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Tuletisinstrumentid riskimaandusarvestuses									
Õiglases väärtuses riskimaandusinstrumentide portfelli, intressimäära swap-lepingud	5	115	0	120	130	0	0	1	1
Kokku	5	115	0	120	130	0	0	1	1
Muud tuletisinstrumentid									
Intressiga seotud lepingud									
Opsioonid	0	34	1	35	35	0	0	0	0
Swap-lepingud	174	296	57	527	510	3	4	3	3
Valuutaga seotud lepingud									
Opsioonid	4	1	0	5	122	0	1	0	1
Forwardlepingud	19	0	0	19	95	0	1	0	0
Swap-lepingud	330	0	0	330	377	0	1	3	3
Aktsiatega seotud lepingud									
Opsioonid	2	0	0	2	20	0	0	0	0
Kaupadega seotud lepingud									
Opsioonid	82	0	0	82	32	2	1	1	1
Muud	96	3	0	99	126	4	10	4	9
Muud tuletisinstrumentid kokku	707	334	58	1 099	1 317	9	18	11	17
Kokku	712	449	58	1 219	1 447	9	18	12	18

Maandatav alusinstrument	Bilansiline maksumus	Maandatud varade korrigeerimine
Laenuklendi, portfelli maandamine	120	0
Kokku	120	0

Riskimaandusinstrumentide arvestus

Grupil on ainult õiglases väärtuses riskimaandusinstrumentid.

Õiglases väärtuses riskimaandusinstrumentid

Intressimäära muutumise mõju teatavatele fikseeritud intressimääraga finantsinstrumentide õiglasele väärtusele leevendatakse vastavalt Grupi riskijuhtimisstrateegiale intressimäära swap-lepingute abil. Riskimaandusinstrumentide arvestuse rakendamisel on intressimäära riski mõju klientidele väljastatud fikseeritud intressimääraga laenudele maandatud portfelli tasemel. Riskimaanduseks kasutatavad intressimäära swap-lepingud on finantsseisundi aruandes kajastatud real "Tuletisinstrumentid". Riskimaandamise ebatõhusus on koondkasumiaruandes kajastatud real "Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt". Riskimaandamise ebatõhususest tuleneva riski maandamiseks võivad olla järgmised allikad:

- On tuvastatud intressimäära swap-lepingu vastaspoole krediidirisk, mida vastav riskimaandusinstrument ei maanda. Riski minimeerimiseks sõlmitakse intressimäära swap-lepingud kõrge krediidikvaliteediga vastaspooltega.
- Vastava maandatud vara ja intressimäära swap-lepingu hindamiseks kasutatakse erinevaid hinnakõvera.

Portfelli maandamine – IAS 39 tõhususe test

Laenu gruppeeritakse järgmise intressimäära fikseerimise kuupäeva alusel kvartaalsetesse rühmadesse. Iga kord maandatakse rühma riskipositsiooni kasutades intressimäära swap-lepingut, mille nominaalväärtus katab osa kogu portfelli. Kindlaksmääratud laenusumma on igal ajahetkel määratletud kui maandatav objekt. Portfelli õiglase väärtuse riskimaandamise tõhusust hinnatakse nii edasi- kui ka tagasiulatavalt. Edasiulatav hindamine toimub riskimaandusobjekti ja intressimäära swap-tehingu kriitiliste tingimuste analüüsi abil. Tagasiulatavat hindamist teostatakse igapäevaselt, kasutades dollariga tasaarvelduse meetodit. Võrdlusintressimäära muutustest tulenevate laenu õiglase väärtuse muutusi võrreldakse määratud intressimäära swap-tehingu õiglase väärtuse muutustega.

23 Materiaalne ja immateriaalne põhivara

2019	Maa	Ehitised	Seadmed	Arvutid ja IT seadmed	Kasutusõigusega varad	Kokku	Immateriaalne põhivara
Soetusmaksumus							
Saldo aasta alguses	1	27	5	23	0	56	10
Arvestuspõhimõtete muutus, IFRS 16	0	0	0	0	0	0	0
Soetused ja parendused	0	0	1	2	6	9	0
Müügid	0	0	0	-7	0	-7	-8
Saldo aasta lõpus	1	27	6	18	25	77	2
Amortisatsioon							
Saldo aasta alguses	0	20	2	15	0	37	9
Aasta amortisatsioonikulu	0	1	1	3	5	10	0
Müügid	0	0	0	-6	0	-6	-8
Saldo aasta lõpus	0	21	3	12	5	41	1
Jääkmaksumus							
Saldo aasta alguses	1	7	3	8	0	19	1
Saldo aasta lõpus	1	6	3	6	20	36	1

2018	Maa	Ehitised	Seadmed	Arvutid ja IT seadmed	Kasutusõigusega varad	Kokku	Immateriaalne põhivara
Soetusmaksumus							
Saldo aasta alguses	1	27	6	27	0	61	21
Soetused ja parendused	0	0	0	4	0	4	1
Müügid	0	0	-1	-8	0	-9	-12
Saldo aasta lõpus	1	27	5	23	0	56	10
Amortisatsioon							
Saldo aasta alguses	0	19	3	20	0	42	20
Aasta amortisatsioonikulu	0	1	0	3	0	4	1
Müügid	0	0	-1	-8	0	-9	-12
Saldo aasta lõpus	0	20	2	15	0	37	9
Jääkmaksumus							
Saldo aasta alguses	1	8	3	7		19	1
Saldo aasta lõpus	1	7	3	8	0	19	1

24 Muud varad

	2019	2018
Summad teel	2	5
Klientidelt laekumata nõuded	49	36
Väärtpaberite arveldamise nõuded	17	20
Muu	12	6
Kokku	80	67

Muud varad on finantsvarad.

25 Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised

	2019	2018
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud, litsentsid	4	4
Muu	4	3
Kokku	8	7

26 Võlgnevus krediitiasutustele

	2019	2018
Eesti pangad	11	7
Muud välispangad	5	36
Muud välismaised krediitiasutused	4	7
Kokku	20	50

27 Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud

	2019	2018
Nõudmiseni hoiused	8 132	7 553
Tähtajalised hoiused	981	1 097
Kokku	9 113	8 650

Eesti kliendid	8 928	8 471
Muud kliendid	185	179
Kokku	9 113	8 650

28 Kindlustustegevuse kohustused

	Kohustused, mille investeeringurisk on kindlustajal	Kohustused, mille investeeringurisk on kindlustusvõtjal	Kokku
Kohustuste saldo 01.01.2018	25	430	455
Laekunud maksed	3	83	86
Väljamakstud nõuded	-3	-45	-48
Arvestatud teenustasud	0	-7	-7
Lepingute ümberklassifitseerimine	-1	3	2
Arvestatud riskipreemiad	-1	-2	-3
Tulu investeerimisfondidest	0	-29	-29
Kohustuste muutus läbi kasumiaruande	0	2	2
Kohustuste saldo 31.12.2018	23	435	458
Laekunud maksed	3	92	95
Väljamakstud nõuded	-3	-49	-52
Arvestatud teenustasud	0	-7	-7
Lepingute ümberklassifitseerimine	0	0	0
Arvestatud riskipreemiad	0	-2	-2
Tulu investeerimisfondidest	0	74	74
Kohustuste muutus läbi kasumiaruande	0	0	0
Kohustuste saldo 31.12.2019	23	543	566

29 Muud kohustused

	2019	2018
Väärtpaperite arveldamise kohustused	4	7
Summad teel	65	63
Kogunenud tulemustasuprogrammi kulu (sh maksud)	0	9
Rendikohustused	20	0
Muu	19	28
Kokku	108	107

Rendikohustused

Arvestuspõhimõtete muudatus	19	0
Uued lepingud	4	0
Rendimaksed	-5	0
Muudatused	2	0
Kokku	20	0

Muud kohustused on finantskohustused.

30 Viitvõlad ja ettemakstud tulud

	2019	2018
Klientide ettemaksed	5	4
Muu	6	6
Kokku	11	10

31 Eraldised

	2019	2018
Kindlustustehnilised eraldised	114	115
Garantiieraldised	1	0
Kokku	115	115
Kindlustustehnilised eraldised		
Algsaldo	115	119
Lisandumised	75	69
Maksed	-76	-73
Lõppsaldo	114	115

Elukindlustuse kohustiste piisavuse test viiakse läbi kasutades kogu kindlustuslepingute portfelli tulevase rahavoogusid vastavalt juhtkonna parimatele teadmistele. Arvesse võetakse kõiki tulevase lepingutest tulenevaid rahavoogusid, sh tagasiostud, surma korral makstavad hüvitised, lepingute lõppemine ning lepingute haldamisega seotud kulud. Suremuse, tagasiostu ja kulumäära parimad hinnangud on määratud praeguste näitajate põhjal. Rahavoogude genereerimisel on parimate hinnangute väärtustele lisatud järgmised ohutusvarud: suremusmäär +14%, tagasiostu määr +2% kuni +22% (tootest sõltuvalt) ning kulumäär +10%. Testi tulemustest nähtus 3 miljoni euro suurune puudujääk, mille ulatuses suurendati kohustuste bilansilist väärtust. Varakindlustuse kohustiste piisavuse test viiakse läbi kasutades eeldatavaid tulevase kombineeritud suhteid Grupi iga tooterühma kohta. Eeldatavate kahju- ja kulusuhte määramisel kasutatakse ajaloolisi andmeid, võttes arvesse kindlustusvõtjate brutopreemiaid, tekkinud kahjusid, sissetulekuid, lepingutest loobumist, kahjukäsitluse ja lepingute haldamise kulusid, mida on kohandatud parimate teadmistega portfelli muutustest. Rahuldumata nõuete jaoks ei loeta vajalikuks moodustada eraldi kohustiste piisavuse testi reservi.

32 Panditud varad, tingimuslikud ja bilansivälised kohustused

Tingimuslikud kohustused		
Nominaalväärtus	2019	2018
Finantsgarantiid	162	184
Tegevusgarantiid	79	69
Kokku	241	253
Kohustused		
Nominaalväärtus		
Kasutamata laenulemiit	871	899
Muud intressi-, omakapitali- või valuutaga seotud lepingud	1 219	1 447
Kokku	2 090	2 346

Swedbank teeb igakülgset koostööd Eesti ja Rootsi finantsinspeksioonidega, kes viivad läbi koordineeritud uurimisi rahapesuvastase võitluse valdkonnas. Need juurdused jõuavad oodatavalt lõpule 2020. aasta esimeses kvartalis. Eesti prokuratuur on alustanud paralleelset menetlust, mille raames tegeletakse võimalike mõjutusvahenditega. Samal ajal on Eesti finantsinspeksioon alustatud väärteteomenetlusest juba loobunud, et vältida kattumist kriminaalmenetlusega. Eesti prokuratuur ei ole täpsustanud otsuste tegemise või mõjutusvahendite rakendamise ajakava. 2019. aasta 20. detsembril vastas Swedbank Eesti kommentaariaotlusele Rootsi ja Eesti finantsinspeksioonide esialgsete tähelepanekute ja järelduste kohta. Swedbank Eesti tõi oma vastuses välja, et paljud finantsinspeksioonide tähelepanekud ja järeldused langevad kokku panga omadega. Lõpplahendus on endiselt ebaselge, seetõttu ei ole hetkel võimalik usaldusväärselt hinnata võimalike trahvide suurust.

33 Finantsinstrumentide hindamiskategooriad

Finantsvarad	2019				
	Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad			Korrigeeritud soetusmaksumus	
	Kohustuslikult				
	Kauplemisportfell	Muud ärimudelid	Kokku		Kokku
Bilansiline maksumus					
Raha ja nõuded keskpankadele	0	0	0	2 284	2 284
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	25	98	123	31	154
Laenud krediitiasutustele	0	0	0	195	195
Laenud klientidele ¹	0	0	0	8 278	8 278
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	64	57	121	4	125
Fondiosakud, mille investeerimisrisk on klientidel	0	534	534	0	534
Aktsiad ja osalused	13	1	14	0	14
Tuletisinstrumendid	9	0	9	0	9
Muud finantsvarad	0	0	0	80	80
Kokku	111	690	801	10 872	11 673

Finantskohustused	2019				
	Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad			Riski- maandus- instru- mendid	Korrigeeritud soetusmaksumus
	Kauplemis- eesmärgil hoitav	Määratletud	Kokku		Kokku
Bilansiline maksumus					
Võlgnevus krediitiasutustele	0	0	0		20
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	0	0	0		9 113
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on klientidel	0	543	543		0
Emiteeritud võlakirjad	0	1	1		0
Tuletisinstrumendid	11	0	11	1	0
Muud finantskohustused	0	23	23		108
Kokku	11	567	578	1	9 241

¹ Renditav vara liigitatakse vastavalt standardile IAS 17 „Rendid“, kuid see on esitatud hindamiskategoorias „Korrigeeritud soetusmaksumus“, kuna väärtuse langusega eraldised arvutatakse samal viisil kui muud eraklientidele antud laenud.

Tulumaksuvara/-kohustusi, materiaalseid ja immateriaalseid vara, ettemakstud varasid/kohustusi, bilansiväliseid eraldisi ning nõuete ja tühistatud liisingute kaitseks ülevõetud vara ei loeta finantsvarade ega finantskohustuste hulka.

Finantsvarad

	2018				
	Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad			Korrigeeritud soetusmaksumus	
	Kohustuslikult				
	Kauplemis- portfell	Muud ärimudelid			
Bilansiline maksumus	Kokku			Kokku	
Raha ja nõuded keskpankadele	0	0	0	2 259	2 259
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	27	98	125	40	165
Laenud krediidiasutustele	0	0	0	293	293
Laenud klientidele	0	0	0	7 785	7 785
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	73	62	135	4	139
Fondiosakud, mille investeerimisrisk on klientidel	0	428	428	0	428
Aktsiad ja osalused	11	1	12	0	12
Tuletisinstrumendid	18	0	18	0	18
Muud finantsvarad	0	0	0	62	62
Kokku	129	589	718	10 443	11 161

Finantskohustused

	2018				
	Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad			Riski- maandus- instru- mendid	Korrigeeritud soetusmaksumus
	Kauplemis- eesmärgil hoitav	Määrat- letud			
Bilansiline maksumus	Kokku			Kokku	
Võlgnevus krediidiasutustele	0	0	0	0	50
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	0	0	0	0	8 650
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on klientidel	0	435	435	0	0
Emiteeritud võlakirjad	1	0	1	0	0
Lühipositsioonidega väärtpaberid	0	0	0	0	0
Tuletisinstrumendid	18	0	18	1	0
Muud finantskohustused	0	23	23	0	80
Kokku	19	458	477	1	8 780

34 Finantsinstrumentide õiglase väärtus

Finantsinstrumentide bilansiline maksumus ja õiglase väärtus

Grupi finantsvarade ja -kohustuste õiglase väärtus on esitatud allolevas tabelis. Fikseeritud intressimääraga laenude ja tähtajaliste hoiuste õiglase väärtuse hindamiseks kasutatakse kehtivaid laenu ja hoiuse intressimäärasid. See vastab kolmanda tasandi hindamiskategooriale. Muutuva intressimääraga laenude ja hoiuste bilansiline maksumus võrdub nende õiglase väärtusega.

Finantsinstrumentide õiglase väärtuse määramine

Finantsinstrumentide õiglase väärtuse määramisel kasutatakse erinevaid meetodeid vastavalt sellele, mil määral hindamisel kasutatakse jälgitavaid turuandmeid. Hindamise tasandeid on kolm.

Esimese tasandi moodustavad finantsinstrumentid, mille õiglase väärtus määratakse aktiivsel turul noteeritud turuhindade alusel. Siia kategooriasse kuuluvad peamiselt aktsiad, võlakirjad, riigi võlakirjad, kommertspaberid ja standardiseeritud tuletisinstrumentid, mille hindamisel kasutatakse noteeritud hinda.

Teise tasandi moodustavad finantsinstrumentid, mille õiglase väärtus määratakse jälgitavatel turusisenditel põhinevate hindamismudelite abil. Jälgitavad turusisendid on võimalikult sarnaste finantsinstrumentide hinnad tegelikult teostatud tehingutes. Siia kategooriasse kuuluvad peamiselt kindlustustegevuse kohustused, mille väärtus on otseselt seotud mingi vara väärtusega, ja tuletisinstrumentid, mille väärtus määratakse kindlaks jälgitavate hindade põhjal.

Aasta jooksul ei olnud esimese ja teise tasandi vahelisi finantsinstrumentide liikumisi.

Kolmanda tasandi moodustavad finantsinstrumentid, mille õiglase väärtus määratakse eelkõige turusisenditel põhinevate hindamismudelite abil, kasutades lisaks ka ettevõtte oma hinnanguid. Siia kategooriasse kuuluvad peamiselt ettevõtete võlakirjad ja emiteeritud väärtpaberid.

Avatud positsioonide puhul rakendatakse ostu- ja müügihindu vastavalt sellele, mis on asjakohane. See tähendab, et pikkade positsioonide puhul rakendatakse ostuhindu ja lühikeste positsioonide puhul müügihindu. Aktiivse turu puudumisel määratakse õiglase hind kindlaks varasemalt kehtestatud hindamismeetodite ja mudelite abil. Sellistel puhkudel võib rakendada eeldusi, mida ei saa otseselt turuga seostada. Sellised eeldused põhinevad kogemustel ja teadmistel finantsturgude hindamisest. Kõiki hindamismeetodeid ja -mudeleid ning sisemisi eeldusi valideerib pidevalt sõltumatu riskikontrolli üksus. Juhul, kui seda peetakse vajalikuks, korrigeeritakse õiglase väärtuse kajastamist, tehakse nn õiglase väärtuse korrigeerimisi. Selle eesmärgiks on kajastada korrektselt finantsinstrumentide parameetreid ning seda, mida tuleks nende hindamisel arvesse võtta.

Grupis rakendatakse pidevat protsessi tuvastamiseks finantsinstrumente, mis viitavad sisemiste eelduste kõrgele tasemele või jälgitavate turuandmete madalale tasemele.

Protsessi raames määratakse kindlaks, kuidas arvutusi teostada vastavalt sellele, kuidas sisemised eeldused tõenäoliselt hindamist mõjutavad. Juhul, kui sisemised eeldused mõjutavad õiglast väärtust märkimisväärselt, loetakse antud finantsinstrument kolmanda taseme finantsinstrumentideks. Samuti hõlmab see protsess analüüsi, mis põhineb hindamisandmete kvaliteedil ning sellel, kas esineb tasandite vahelisi finantsinstrumentide liikumisi. Ujuvmääraga laenude ja hoiuste puhul on bilansiline väärtus võrdne õiglase väärtusega.

Esmasel kajastamisel loetakse finantsinstrumenti õiglase väärtuse parimaks hinnanguks tegelikult makstud või saadud tasu. Juhul kui nii leitud õiglase väärtuse ja hindamismudeli abil arvutatud õiglase väärtuse vahel tekib erinevus, kontrollib Grupp erinevuste vältimiseks oma hindamismudelid üle. Aastalõpu seisuga ei olnud kasumiaruandes kajastamata kumulatiivseid erinevusi. Seisuga 31. detsember 2019 on õiglases väärtuses mõõdetud finantsinstrumentid hindamismeetodite lõikes järgmised.

Õiglases väärtuses kajastatud finantsinstrumentid 31.12.2019	2019			
	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Varad				
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	123	0	0	123
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	121	0	0	121
Aktsiad ja osalused	5	0	8	13
Fondiosakud, mille investeerimisrisk on kliendil	534	0	0	534
Tuletisinstrumentid	0	9	0	9
Kokku	783	9	8	800
Kohustused				
Emiteeritud võlakirjad	0	1	0	1
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on kliendil	0	543	0	543
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on kindlustusandjal	0	23	0	23
Tuletisinstrumentid	0	11	0	11
Õiglases väärtuses riskimaandusinstrumentid	0	1	0	1
Kokku	0	579	0	579

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsinstrumentid 31.12.2019	2019			
	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Varad				
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	33	0	0	33
Laenud krediitiasutustele	0	195	0	195
Laenud klientidele	0	8 269	0	8 269
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	4	0	0	4
Kokku	37	8 464	0	8 501
Kohustused				
Võlgnevus krediitiasutustele	0	20	0	20
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	0	9 113	0	9 113
Kokku	0	9 133	0	9 133

Õiglases väärtuses kajastatud finantsinstrumendid

31.12.2018	2018			
	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Varad				
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	125	0	0	125
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	135	0	0	135
Aktsiad ja osalused	4	0	8	12
Fondiosakud, mille investeerimisrisk on kliendil	428	0	0	428
Tuletisinstrumendid	0	18	0	18
Kokku	692	18	8	718
Kohustused				
Emiteeritud võlakirjad	0	1	0	1
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on kliendil	0	458	0	458
Tuletisinstrumendid	0	18	0	18
Õiglases väärtuses riskimaandusinstrumendid	0	1	0	1
Kokku	0	478	0	478

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsinstrumendid

31.12.2018	2018			
	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Varad				
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	45	0	0	45
Laenud krediitiasutustele	0	0	293	293
Laenud klientidele	0	0	7 783	7 783
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	4	0	0	4
Kokku	49	0	8 076	8 125
Kohustused				
Võlgnevus krediitiasutustele	0	50	0	50
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	0	8 650	0	8 650
Kokku	0	8 700	0	8 700

35 Seotud osapooled

	2019		2018	
	Saldo	Intressi- määr vahemik	Saldo	Intressi- määr vahemik
Seotud osapoolte hoiused				
Swedbank AS juhatuse ja nõukogu liikmed	1	0,01-0,95%	1	0-0,01%
Sidusettevõtted	0	0,00%	0	0,00%
Laenud seotud osapooltele				
Swedbank AS juhatuse ja nõukogu liikmed	1	0,04-19%	1	0,15-15%
Sidusettevõtted	2	0,75-2,5%	1	0,01-2,35%
Tehingud Swedbank grupi üksustega	Grupp	Swedbank AB	Grupp	Swedbank AB
Hoiused ja antud laenud	177	120	274	231
Hoiused ja võetud laenud	2	1	29	0
Intressitulud	4	4	4	0
Intressikulud	0	0	-1	0
Teenustasutulud	8	0	8	0
Teenustasukulud	-7	0	-7	0
Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt	2	2	4	4
Muud tulud	27	6	20	3
Muud kulud	-10	-6	-4	-3

Seotud osapoolteks loetakse:

- Swedbank Eesti juhatuse ja nõukogu liikmeid ning teisi juhtkonna võtmeisikuid, nende lähisugulasi ja nende juhitavaid juriidilisi isikuid;
- Swedbank AS emaettevõtet Swedbank AB (publ);
- teisi Swedbank Gruppi kuuluvaid ettevõtteid.

Lisateavet juhtkonna võtmeisikute töötasu kohta leiate Lisast 11. Juhtkonna võtmeisikute laenudele ja hoiustele rakenduvad tavapärase tingimused. Seotud osapooltele antud laenusid ei ole alla hinnatud.

36 Arvestuspõhimõtete muudatuse mõju, IFRS 16

Mõjud finantsseisundi aruandele

Järgnevas tabelis on toodud IFRS 16 rakendamise mõju. Kõik rendilepingud, mida liigitatakse IAS 17 kohaselt kasutusrendiks ning kus Grupp on rendilevõtja, kajastatakse finantsseisundi aruandes kui rendikohustus ja kasutusõigusega varad.

Grupp rakendab ka mõningaid standardi kohaselt lubatud erandeid, milleks on eelkõige lühiajalised rendid ja madala väärtusega alusvaraga rendid. Selliseid rente kajastatakse kuludena.

Miljonites eurodes	31.12.2018	IFRS 16 mõju	01.01.2019
Varad			
Raha ja nõuded keskpankadele	2 259		2 259
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	165		165
Laenud krediitiasutustele	293		293
Laenud klientidele	7 785		7 785
Maandatud riski väärtuse muutus portfellis	1		1
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	139		139
Finantsvarad, mille investeerimisrisk on kliendil	428		428
Aktsiad ja osalused	12		12
Tuletisinstrumendid	18		18
Immateriaalne põhivara	1		1
Materiaalne põhivara	19	19	38
Edasilükkunud tulumaksuvara	2		2
Muud varad	67		67
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised	7		7
Varad kokku	11 196	19	11 215
Kohustused ja omakapital			
Kohustused			
Võlgnevus krediitiasutustele	50		50
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	8 650		8 650
Emiteeritud võlakirjad	1		1
Kindlustustegevuse finantskohustused	458		458
Rendikohustus	19		19
Tuletisinstrumendid	8		8
Lühiajalised maksukohustused	25		25
Edasilükkunud tulumaksukohustused	107	19	126
Muud kohustused	10		10
Viitvõlad ja ettemakstud tulud	115		115
Kohustused kokku	9 443	19	9 462
Omakapital kokku	1 753		1 753
Kohustused ja omakapital kokku	11 196	19	11 215

Rendiarvestuse üleminek IAS 17 standardilt IFRS 16 standardile

Järgnevas tabelis on toodud tulevased minimaalsed rendimaksud kasutusrendilepingute korral, mille puhul on Grupp vastavalt IAS 17 standardile 31. detsembril 2018. aastal rendilevõtja, võrreldes IFRS 16 standardikohase rendikohustusega 1. jaanuaril 2019. aastal.

IFRS 16-le ülemineku mõju

Tuleviku miinimummaksed kasutusrendi ja sellega seotud kulude eest seisuga 31.12.2018	20,8
Mahaarvamatu käibemaksu mahaarvamine	-1,6
Mahaarvatud rendimaksud:	
Lühiajalised rendid	-0,6
Muutuvad rendimaksud	0,0
Diskonteerimise mõju koos täiendava laenuintressiga seisuga 01.01.2019	0,0
01.01.2019 seisuga kajastatud rendikohustused	18,6

37 Sündmused pärast bilansipäeva

Arutluse all on järgmised tehingud:

- Dividendide maksmine Swedbank Life Insurance SE poolt summas 25,5 miljonit eurot;
- Dividendide maksmine Swedbank P&C Insurance AS poolt summas 28,7 miljonit eurot;
- Dividendide maksmine Swedbank Liising AS poolt summas 13,2 miljonit eurot.
- Dividendide maksmine Swedbank Support OÜ poolt summas 0,4 miljonit eurot.

Swedbank Life Insurance SE, Swedbank P&C Insurance AS, Swedbank Liising AS ja Swedbank Support OÜ ainuomanik on Swedbank AS. Eeldatavalt leiavad nimetatud tehingud aset 2020. aasta esimese kvartali jooksul, tuginedes 2019. aasta auditeeritud finantsaruannetele.

38 Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded

Emaettevõtte konsolideerimata koondkasumiaruanne

Miljonites eurodes	2019	2018
Intressitulud korregeeritud soetusmaksumuses finantsvaradelt	204,8	198,4
Muu intressitulu	9,8	11,2
Intressitulud	214,6	209,6
Intressikulud	-21,4	-21,6
Puhas intressitulu	193,2	188,0
Saadud dividendid	52,9	45,6
Komisjoni- ja teenustasutulud	109,7	107,9
Komisjoni- ja teenustasukulud	-30,2	-28,6
Puhas teenustasutulu	79,5	79,3
Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt	9,7	12,0
Muud tulud	21,9	14,8
Tulud kokku	357,2	339,7
Personalikulud	-84,0	-75,4
Muud üldhalduskulud	-42,2	-36,6
Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum ja allahindlused	-7,2	-2,9
Kulud kokku enne vara väärtuse langusest tingitud kahjumeid ja tulumaksu	-133,4	-114,9
Laenukahjumid (-kasumid)	-1,3	14,8
Kasum enne tulumaksu	222,5	239,6
Tulumaks	-45,9	-56,4
Aruandeaasta kasum kokku	176,6	183,2
Aruandeaasta koondkasumi jagunemine:		
Swedbank AS-i omanike osa aruandeaasta koondkasumist	176,6	183,2

Emaettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruanne

Miljonites eurodes	2019	2018
Varad		
Raha ja nõuded keskpankadele	2 284	2 259
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	97	98
Laenud krediidiasutustele	140	249
Laenud klientidele	8 213	7 721
Maandatud riski väärtuse muutus portfellis	1	1
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	57	62
Aktsiad ja osalused	3	2
Investeeringud sidusettevõtetesse	1	1
Investeeringud tütarettevõtetesse	120	120
Tuletisinstrumentid	9	18
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised	2	2
Muud varad	25	28
Materiaalne põhivara	32	16
Varad kokku	10 983	10 577
Kohustused ja omakapital		
Kohustused		
Võlgnevus krediidiasutustele	20	50
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	9 176	8 701
Emiteeritud võlakirjad	1	1
Tuletisinstrumentid	12	19
Muud kohustused	75	85
Viitvõlad ja ettemakstud tulud	15	8
Kohustused kokku	9 299	8 865
Omakapital		
Aktsiakapital	85	85
Reservid	73	73
Jaotamata kasum	1 350	1 371
Aruandeaasta kasum	177	183
Omakapital kokku	1 685	1 713
Kohustused ja omakapital kokku	10 984	10 577

Emaettevõtte konsolideerimata rahavoogude aruanne

Miljonites eurodes	2019	2018
Äritegevus		
Kasum enne tulumaksu	222	240
Laenukahjumid	1	-27
Intressitulud	-214	-210
Intressikulud	21	22
Põhivara kulum	7	3
Dividendid tütarettevõtetest	-53	-46
Äritegevuse korrigeerimised kokku	-238	-258
Äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutused		
Ettemaksete muutus	-1	2
Viitvõlgade muutus	0	7
Teistesse pankadesse paigutatud hoiuste muutus	-19	-2
Võlakirjade kauplemisportfelli muutus	14	-165
Kohustusliku reservi muutus keskpangas	-5	-4
Laenude muutus	-492	-480
Muude varade muutus	3	-7
Muutus lühiajalises võlgnevuses teistele pankadele	-27	-132
Nõudmiseni hoiuste muutus	592	729
Tähtajaliste hoiuste muutus	-118	20
Muude kohustuste muutus	-14	-14
Äritegevusega seotud varade ja kohustuste korrigeerimised kokku	-67	-46
Saadud intressid	214	217
Makstud intressid	-21	-22
Makstud tulumaks	-47	-57
Rahavoog äritegevusest	63	74
Investeermistegevus		
Saadud dividendid	53	46
Materiaalse põhivara soetamine	-1	-3
Rahavoog investeermistegevusest	52	43
Finantseermistegevus		
Teistele pankadele tagasimakstud pikaajalised laenud	-3	-3
Rendimaksed	-4	0
Makstud dividendid	-212	-188
Aktsiapõhised maksed	8	-1
Rahavoog finantseermistegevusest	-211	-192
Raha ja raha ekvivalentide muutus kokku	-96	-75
Raha ja raha ekvivalendid aasta alguses	2377	2452
Raha ja raha ekvivalendid aasta lõpus	2281	2377

Emaettevõtte konsolideerimata raha ja raha ekvivalendid

Miljonites eurodes	2019	2018
Raha	68	73
Nõuded keskpangale (välja arvatud kohustuslik reserv)	2 126	2 102
Kontod ja deposiidid teistes pankades	87	202
Kokku	2 281	2 377

Emaettevõtte konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

Omanikele kuuluv omakapital

Miljonites eurodes	Aktisia- kapital	Ülekurss	Reservid	Aruande- aasta kasum	Jaotamata kasum	Kokku
Algsaldo 01.01.2018	85	31	42	191	1 368	1 717
Eelmise aruandeaasta koondkasum	0	0	0	-191	191	0
Makstud dividendid	0	0	0	0	-188	-188
Aruandeaasta koondkasum	0	0	0	183	0	183
Lõppsaldo 31.12.2018	85	31	42	183	1 371	1 712
Algsaldo 01.01.2019	85	31	42	183	1 371	1 712
Eelmise aruandeaasta koondkasum	0	0	0	-183	183	0
Makstud dividendid	0	0	0	0	-212	-212
Aktsiapõhised maksed	0	0	0	0	8	8
Aruandeaasta koondkasum	0	0	0	177	0	177
Lõppsaldo 31.12.2019	85	31	42	177	1 350	1 685
					2019	2018
Omakapital kokku					1 685	1 712
Investeeringud tütarettevõtetesse: soetusmaksumuses					-120	-120
Investeeringud tütarettevõtetesse: väärtus kapitaliosaluse meetodil					192	161
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital kokku					1 757	1 753

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Swedbank AS-i aktsionärile

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kohta

Meie arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Swedbank AS-i ja selle tütarettevõtete (koos Kontsern) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2019 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Meie auditi arvamus on kooskõlas auditikomiteele 9. märtsil 2020 esitatud täiendava aruandega.

Mida me auditeerisime

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- konsolideeritud koondkasumi aruannet 31. detsembril 2019 lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2019;
- konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad olulisi arvestuspõhimõtteid ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Sõltumatus

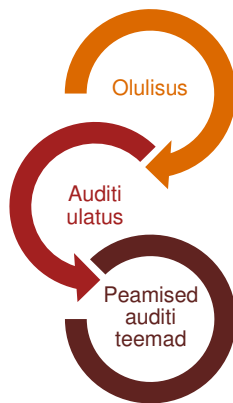
Oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Oma prima teadmise ja veendumuse kohaselt kinnitame, et meie poolt Kontsernile osutatud auditivälised teenused on olnud kooskõlas Eesti Vabariigis kehtivate seaduste ja regulatsioonidega ning et me ei ole osutanud auditiväliseid teenuseid, mis on keelatud Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse §-i 59¹ poolt.

Meie poolt 2019. aasta jooksul Kontsernile osutatud auditivälised teenused on avalikustatud tegevusaruandes.

Ülevaade meie auditist

Kokkuvõte

- Kontserni auditi olulisus on 12,5 miljonit eurot, mis on määratud kui 5% kasumist enne tulumaksu.
- PwC Eesti viis läbi täismahus auditi Kontserni ettevõtete osas, mis hõlmas sisuliselt kogu Kontserni konsolideeritud varasid ja kasumit.
- Peamine auditi teema on oodatav krediidikahju klientidele antud laenudelt

Oma auditi kujundamisel määrasime me olulisuse ja hindasime olulise väärkajastamise riske konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes. Erilist tähelepanu pöörasime valdkondadele, kus juhatuse on kasutanud subjektiivseid hinnanguid, näiteks oluliste raamatupidamislike hinnangute puhul, mis tuginesid eeldustele ja tulevikusündmustele, mis on oma olemuselt ebakindlad. Nagu kõikides oma auditites, tegelesime riskiga, et juhtkond eirab sisekontrollisüsteemi, hinnates muu hulgas seda, kas on asjaolusid, mis viitavad pettusest tuleneda võivale olulise väärkajastamise riskile.

Olulisus

Meie auditi ulatust mõjutas meie poolt määratud olulisus. Auditi eesmärgiks on omandada põhjendatud kindlustunne selle kohta, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast. Neid loetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Tuginedes oma professionaalsele hinnangule määrasime olulisusele, sealhulgas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku olulisusele, teatud numbrilised piirmäärad, mis on toodud alljärgnevas tabelis. Need numbrilised piirmäärad koos kvalitatiivsete kaalutlustega aitasid meil määrata meie auditi ulatust ja meie auditiprotseduuride olemust, ajastust ja mahtu ning hinnata väärkajastamiste mõju raamatupidamise aastaaruandele kui tervikule nii eraldiseisvalt kui summeerituna.

Kontserni auditi olulisus	12,5 miljonit eurot
Kuidas me selle määrasime	5% kasumist enne tulumaksu
Rakendatud olulisuse kriteeriumi põhjendus	Kasutasime seda näitajat olulisuse arvutamiseks, kuna kasum enne tulumaksu on peamine mõõdik, millest lähtutakse Kontserni tegevuse hindamisel ja tulemuslikkuse võtmenäitaja juhatuse ja nõukogu jaoks.

Peamised auditi teemad

Peamised auditi teemad on valdkonnad, mis olid meie professionaalse hinnangu kohaselt käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditis kõige olulisemad. Neid valdkondi käsitleti konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditeerimise ja sellele arvamuse avaldamise kontekstis ning me ei avalda nende valdkondade kohta eraldi arvamust.

Peamine auditi teema	Kuidas me tegelesime peamise auditi teemaga oma auditis
<i>Oodatav krediitkajuhju klientidele antud laenudelt (detailsem informatsioon on toodud lisas 3 "Olulised raamatupidamislikud otsused ja hinnangud", lisas 4.1 "Krediidirisk", lisas 14 "Laenukajuhjumid/-kasumid", lisas 18 "Laenud klientidele").</i> Seisuga 31. detsember 2019 oli klientidele antud laenude bilansiline väärtus kokku 8 278 miljonit eurot, mis sisaldas väärtuse langusest tulenevat allahindlust oodatavate krediitkajuhjude katteks summas 19 miljonit eurot. Keskendusime sellele valdkonnale, kuna standardi IFRS 9 "Finantsinstrumendid" kohane kolmetasandiline oodatava krediitkajuhju (ECL) mudel nõuab juhtkonnalt keeruliste arvutuste kasutamist, mis sisaldavad subjektiivseid sisendeid hindamiseks oodatavate krediitkajuhjude ajastust ja suurust. ECL mudeli peamised parameetrid on: • laenude klassifitseerimine kolme tasandisse olulise krediidiriski suurenemise hinnangu põhjal • krediidiriski parameetrite hindamine nagu maksejõuetuse tõenäosus (PD), kahjumäär maksejõuetuse hetkel (LGD) ja laenu suurus maksejõuetuse hetkel (EAD) tuginedes keerulistel modelleerimise tehnikatel ja juhtkonna hinnangutel • tulevikku vaatava ja tõenäosustega kaalutud info kasutamine oodatava krediitkajuhju hindamisel	Hindasime Kontserni klientidele antud laenude oodatavate krediitkajuhjude arvestamisega seotud raamatupidamise arvestuspõhimõtted vastavad rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele nagu need on vastu võetud EU-s (IFRS) läbi iga olulise oodatava krediitkajuhju mudeli komponendi: EAD, PD, LGD, maksejõuetuse definitsioon ja oluline krediidiriski suurenemine, makromajanduslikud stsenaariumid. Hindasime ECL arvestuse alusandmete ja arvutustega seotud peamiste kontrollimehhanismide ülesehitust ja tõhusust: • kontrollid laenude alusandmete süsteemi sisestamise osas. • kontrollid tagatise hindamisprotsessis, sealhulgas tagatiste automaatset indekseerimist. • laenude jälgimisega seotud kontrollimehhanismide ülesehitus ja tõhusus. Seal hulgas klientidele õigete skooringu/reitingu klasside määramine. Viisime läbi detailsed auditiprotseduurid järgmistes valdkondades: • ECL arvutussüsteemis kasutatud alusandmete täielikkuse ja korrektsuse testimine; • ECL arvutussüsteemides kasutatavate oluliste sisendite vastavus IFRS 9 metodoloogiale; • 12 kuu ja kogu eluea ECL arvutuste korrektsus ning vastavus IFRS 9 metodoloogiale; • diskonteerimise korrektsus ECL arvutustes; • laenude tasanditesse määramisel kasutatud alusandmete korrektsus ja täielikkus (sealhulgas olulise krediidiriski suurenemise kriteeriumite korrektne rakendamine ja maksejõuetuse definitsiooni korrektne rakendamine)

Lisaks on meie kvantitatiivse modelleerimise eksperdid viinud läbi detailsed arvutused valimisse sattunud laenude ECL-i ja mudeli väljundite osas veendumaks, et ECL arvutatakse korrektselt ning et see vastab meie poolt püstitatud ootustele.

Hindasime oluliste allahindluse mudeli sisenditeks olevate juhtkonnapoolsete hinnangute mõistlikkust, nagu näiteks hinnangud erinevate stsenaariumite osakaalude ning oluliste makromajanduslike prognooside osas.

Kuidas me kujundasime oma auditi ulatuse

Kujundasime oma auditi ulatuse eesmärgiga teha piisavalt tööd, võimaldamaks meil avaldada arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta, võttes arvesse Kontserni struktuuri, raamatupidamisprotsesse ja kontrollprotseduure, ning tööstusharu, milles Kontsern tegutseb.

Kontsern koosneb mitmetest ettevõtetest, mille kohta on info avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande Lisas 1. Oma riski ja olulisuse hinnangute alusel otsustasime, millised ettevõtted vajasisid täisulatuses auditit, võttes arvesse iga üksuse suhtelist olulisust Kontserni jaoks ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande iga kirje suhtes saavutatud kaetust. Täisulatuses audit viidi läbi PwC Eesti poolt, mis hõlmas sisuliseks kogu Kontserni konsolideeritud varasid ja tulusid.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, juhatuse avaldust ja juhatuse ettepanekut kasumi jaotamiseks (kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet).

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi konsolideeritud raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Kontserni jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Kontserni jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes tähelepanu infore, mis on selle kohta avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Kontserni tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali Kontserni kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta. Me vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Samuti kinnitame neile, kelle ülesandeks on valitsemine, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanõudeid ning edastame neile info kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mis võivad tekitada põhjendatud kahtlust meie sõltumatuse riivamise kohta, ja vajadusel vastavate kaitsemehhanismide kohta.

Neile, kelle ülesandeks on valitsemine, edastatud auditiga seotud teemade seast valime välja need teemad, mis olid käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kontekstis kõige olulisemad ja on seega peamised auditi teemad. Me kirjeldame neid teemasid audiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui seaduse või regulatsiooni kohaselt on keelatud antud teema kohta infot avalikustada või kui me äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et antud teema kohta ei peaks meie aruandes infot esitama, kuna võib põhjendatult eeldada, et antud info esitamisega kaasnevad kahjulikud tagajärjed ületavad avaliku huvi rahuldamisest saadava kasu.

Aruanne muude seadustest ja regulatsioonidest tulenevate nõuete kohta

Audiitoriks määramine ja audiitorteenuse osutamise periood

Meid määrati esmakordselt Swedbank AS-i kui avaliku huvi üksuse audiitoriks 25. aprillil 2019, 31. detsembril 2019 lõppenud majandusaasta suhtes. Vastavalt Eesti Vabariigi audiitorteenuse seadusele ja Euroopa Liidu määrusele 537/2014 on võimalik meie volitusi Swedbank AS-i audiitorina pikendada kuni 31. detsembril 2038 lõppeva majandusaastani.

AS PricewaterhouseCoopers

Tiit Raimla
Vastutav vandeaudiitor, litsents nr 287

9. märts 2020

Juhatuse avaldus

Juhatus on koostanud Swedbank AS-i tegevusaruande ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande 31. detsembril 2019 lõppenud majandusaasta kohta.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja standardite tõlgendustega ning kajastab õigesti ja õiglaselt Swedbank AS-i finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

Juhatuse hinnangul on Swedbank AS jätkuvalt tegutsev. Aruandes esitatud teave on tõene ja täielik.

Olavi Lepp
Juhatuse esimees

Anna Kõuts
Juhatuse liige

Liisi Himma
Juhatuse liige

Tarmo Ulla
Juhatuse liige

Ede Raagmets
Juhatuse liige

Kerstin Pilt
Juhatuse liige

Juhatus ettepanek kasumi jaotamiseks

Juhatus kinnitas Swedbank AS-i puhaskasumi summas 206 miljonit eurot. Kooskõlas auditeeritud finantstulemustega teeb juhatus aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku jaotada 2019. aasta puhaskasum summas 206 miljonit eurot ja eelmiste finantsperioodide jaotamata kasum summas 1 393 miljonit eurot, kokku 1 599 miljonit eurot, järgnevalt:

Miljonites eurodes	2019
Swedbank AS-i puhaskasum 31.12.2019 lõppenud majandusaastal	206
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	1 393
Jaotamata kasum kokku	1 599
Dividendidena maksta	-211
Jaotamata kasumi saldo	1 388

Olavi Lepp
Juhatusesimees

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Krediidiasutused (pangad)	64191	299898742	98.55%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6310310
Faks	+372 6310410
E-posti aadress	ruth.paltser@swedbank.ee
Veebilehe aadress	www.swedbank.ee